

zwězanosć zwjazanosć
wótwórjonosć wotewrjenosć
zagronitosć zamołwitosć

17. głowna zgromažina hłowna zhromadźizna

DOMOWINY -

Zwězka Łužyskich Serbow z.t.

Zwjazka Łužiskich Serbow z.t.

sobotu, dnja 28. 3. 2015

w Haslowje w Hornjej Łužicy

Wobsah delegatnej mapy za 17. hłownu zhromadźiznu Domowiny

čo.	podložk	strona
1.	wotběhowy a časowy plan 17. hłowneje zhromadźizny	1 – 2
2.	jednanski porjad 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny	3 – 4
3.	namjety za sobudźěło w redakciskej komisiji	5
4.	informacija k serbskim stawiznam Haslowa	6
5.	rozpšawa zastojnstwa Domowiny wó rezultatach žělabnosći w lětomaj 2013/14	7 – 17
6.	přiloža k financam Domowiny w lětomaj 2013/14	18 – 23
7.	krotka rozpšawa Rěcnego centruma WITAJ 2013/14	24 – 37
8.	organigram gremijow třěšneho zwjazka	38
9.	statistika a ličby posedženjow gremijow třěšneho zwjazka	39 – 40
10.	přehlad wobzamknjenjow posedženjow zwjazkowneho předsydstwa po 16. hłownej zhromadźiznje	41 – 59
11.	zestawa fachowych wuběrkow Domowiny	60
12.	nachwilna rozprawa změrcowskeho wuběrka	61
13.	namjety za powołanje pjateho čłona rewizijnego wuběrka	62
14.	nacerjenje nowogo programa “Domowina 2025”	63 – 70
15.	naćisk noweho programa “Domowina 2025”	71 – 78
16.	Entwurf des neuen Programms “Domowina 2025”	79 – 86
17.	informaciske łopjeno k dźěłowym směrnizam Domowiny	87
18.	namjet za rezoluciju 17. hłowneje zhromadźizny	88
19.	přehlad serbskich zastupjerjow w poradźowacych a rozsudźacych gremijach	89 – 97
20.	přehlad zamołwitych za serbske naležnosće poboku krajnoradnych a měšćanskich zarjadow	98
21.	přehlad k zestawje gremijow za serbske naležnosće wólbneje doby 2014 – 2019	99 – 100
22.	přehlad čłonstwa, županow a předsydow kaž tež čłonow předsydstwow sobustawskich župow a nadregionalnych towarstwow	101 – 107

Wotběhowy a časowy plan 17. hłownje zhromadźizny Domowiny

08.30 - 09.00 hodź.

Registrowanje delegatow a přichad hosći

moderacija:

w hornjoserbskej rěči

09.00 – 09.30 hodź.

- I. Konstituowanje hłownje zhromadźizny**
- powitanje a zawodne słowa předsydy
 - zwěšćenje wobzamknjenjakmanosće
 - schwalenje wotběhoweho a časoweho plana
 - schwalenje jednanskeho porjada
 - konstituowanje dźěloweho prezidija
 - wuzwolenje redakciskeje komisije

09.30 – 09.50 hodź.

II. Postrowne słowa

09.50 – 10.25 hodź.

III. Rozprawa zwjazkowneho předsydstwa wo dźělawosći Domowiny po 16. hłownej zhromadźiznje

10.25 – 10.35 hodź.

IV. Rozprawa rewizijnego wuběrka

10.35 – 10.45 hodź.

V. Rozprawa změrcowskeho wuběrka

10.45 – 11.00 hodź.

VI. Naprašowanja k rozprawomaj zarjada Domowiny a RCW

moderacija

w delnjoserbskej rěči

11.00 - 11.15 hodź.

VII. Powołanje noweho čłona rewizijnego wuběrka

11.15 - 12.00 hodź.

VIII. Diskusija

12.00 – 12.45 hodź.

IX. Přestawka

12.45 - 13.05 hodź.

X. Kulturny program

moderacija:

w hornjoserbskej rěči

13.05 – 13.45 hodź.

XI. Wobjednanje a schwalenje noweho programa „Domowina 2025“

13.45 – 14.00 hodž.	XII. Wobjednanje džělowych směrnicy Domowiny k wudospołnjenju noweho programa Domowiny
14.00 - 14.15 hodž.	XIII. Přestawka
14.15 – 15.15 hodž.	XIV. Pokročowanje diskusije
<i>moderacija:</i>	<i>w delnjoserbskej rěči</i>
15.15 – 15.45 hodž.	XV. Rozprawa redakciskeje komisije
Schwalenje rozprawow a džělowych směrnicy
Wobzamknjenja k dalšim namjetam
15.45 - 16.00 hodž.	XVI. Zakónčace słowa předsydy Domowiny a zakónčenje
hlowneje zhromadźizny ze serbskej hymny

Jednanski porjad 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny dnja 28.03.2015 w Haslowje

0. 17. hłowna zhromadźizna přewjedže so na zakładze artikla 7 wustawkow Domowiny a bilancuje dźěławosć Domowiny w přenjeje počty wólbneje doby 2013-2017. Wona měła schwalić nowy program “Domowina 2025” a nowe dźěłowe směrnicy Domowiny.
1. Dźěłowy prezidij hłowneje zhromadźizny tworja prezidij zwjazkowneho předsydstwa a jeho stajni poradźowarjo (jednaćel, zastupowacy jednaćel, nawodnica RCW a zastupowacy nawoda RCW).
2. Wotběh hłowneje zhromadźizny moderěruja městopředsydka Judith Waldzic a městopředsyda Marko Hančik w hornjoserbskej rěči a zastupowacy jednaćel Marcus Końcař a člon prezidija William Janhoefer w delnjoserbskej rěči.
3. Hłowna zhromadźizna je wobzamknjenjakmana, hdyž je wjace hač počty nominowanych delegatow přitomna.
4. Hłosowanske prawo maja člonojo zwjazkowneho předsydstwa kaž tež dalši delegaća ze sobustawskich župow a nadregionalnych towarstwow po wosebitym kluču (hlej wobzamknjenje zwjazkowneho předsydstwa z dnja 13.09.2014).
5. Přistajeni zarjada Domowiny pod nawodom jednaćela tworja org.-běrow 17. hłowneje zhromadźizny, kiž přitomnosć registruje a wotběh zhromadźizny organizatorisce zaruči.
6. Zwjazkowe předsydstwo doporuči hłownej zhromadźiznje na zakładze namjetow ze župow a towarstwow zestawu redakciskeje komisije. Delegaća maja prawo, dalšich kandidatow namjetować. Wo zestawje komisije rozsudži so w zjawnym wothłosowanju.
7. Přizjewjenja za diskusiju měli so pisomnje dźěłowemu prezidijej posrědkować. Na diskusiji smědža so delegaća a přeprašeni hosćo kaž tež přistajeni Domowiny wobdźělić. Moderator zhromadźizny rjaduje a připowědži slěd rěčnikow.
8. Rěčny čas za diskusijne přinoški wobmjezuje so na 5 mjeńšin. Wjetše diskusijne přinoški měli so dwaj tydženjej do hłowneje zhromadźizny w zarjedze Domowiny přizjewić.
9. Słowo k jednanskemu porjadej přepoda so zwonka postajeneho slěda diskusijnych rěčnikow. Hdyž wupraji so žadanje abo namjet k wothłosowanju, smě jedyn dalši delegat rěčeć za to a jedyn přećiwo tomu. Potom so wothłosuje.

10. Namjety za wobzamknjenje na hłownej zhromadźiznje z kruha člonstwa měli so zasadnje hač do 15. januara 2015 zapodać, zo bychu so móhli do delegatnych mapow (redakciski kónc: 31.01.2015) zapřijeć.
Wuwzačne namjety za přidatne wobzamknjenja chwadneho razu maja so na spočatku zhromadźizny pisomnje pola džěloweho prezidija wotedać. Džělowy prezidij doporuči delegatam wašnje wobjednanja tajkich chwadnych próstwow. Wo tym so zjawnje wothłosuje.
Namjety z wuskutkami na hospodarski plan Domowiny njehodža so bjez dočasneho pruwowanja ze stron financneho wotrjada Domowiny wobzamknjeć.
11. Redakciska komisija zjima w swojej rozprawje wšitke pokiwy a namjety z diskusije a předpožži delegatam namjety k wobzamknjenju. Namjety přednjese předsyda redakciskeje komisije. Moderator/ka da wo tym doskónčnje wothłosować.
12. Při wothłosowanjach je namjet přiwzaty, hdyž je wjetšina přitomnych delegatow za namjet hłosowała, dalokož njeje we wustawkach hinak postajene. Při samsnej ličbje hłosow za abo přećiwo namjetej, je namjet wotpokazany. Hłosawzdaća liča jako napřećiwné hłosy.
13. Wo 17. hłownej zhromadźiznje zhotowi so wuslědkowy protokol, kotryž mataj předsyda a protokolant/ka podpisać.
Jednanja so posłownje natoča a zynkonošaki składuja so w zarjedže Domowiny znajmjeńša hač do přichodneje hłowneje zhromadźizny.

Namjety za sobudžěło w redakciskej komisiji

- nadawk redakciskeje komisije: - registrować wšitke pokiwy a namjety z diskusije, wosebje nastupajo podate rozprawy a dźěłowe směrnicy (nic pak za program "Domowina 2025")
- w rozprawje redakciskeje komisije tute zjimać a po wothłosowanju z dźěłowym prezidijom hłowneje zhromadźizny zdźěłać namjety za wothłosowanja
 - z pomocu moderatora wothłosować dać wo pisomnje formulowanych namjetach
 - na ewentualne redakcionelne změny w tekstach skedźbnić

Pokiw: Hač do redakciskeho kónca za delegatnu mapu (31.01.2015) njejsu so žane namjety za sobudžěło w redakciskej komisiji ze stron župow a sobustawskich towarstwow zapodali.

Tohodla su delegaća znowa namołwjeni, wo swojim sobudžěle w tutej komisiji rozmyslować a zwólniwosć zarjadej Domowiny do hłowneje zhromadźizny přizjewić!

Serbske stawizny Haslowa

- 1922 załoži so serbske kolesowarske towarstwo „Błysk“
- 1934 wotmě so Schadźowanka w Haslowje
- 1935 něhdyši Měrcinkec (džensa Bizoldec) hosćenc so zwottorha a nowy natwari
- 1938 serbske kolesowarske towarstwo so zakaza a jeho chorhoj so zhubi
- do 1940 kapała Jurja Bjermicha bě přez wobwodne hranicy znata a hraješe na kwasach, na rejach, na domizniskich swjedženjach a kermušach
- po 1945 organizowaše „wobwod Radwor“ narodne džěło w Baćonju, Haslowje, Myšecach, Sulšecach a Pozdecach
- 1953 zemrě Jurij Bjermich, wědomy Serb, dowěrník Serbskeho zwjazka, podpěrowaše po 1. Swětowej wójnje narodne hibanje Serbow, 1927-1932 předsyda Łužiskeho burskeho zwjazka, spěchowaše zhromadne džěło serbskich a němskich ratarjow
- 1961 wjeršk dotalneho serbskeho ludoweho džiwadłoweho hibanja běchu t. mj. Łahowske swjatki 1961. Na Łahowskim hrodzišću předstaji so wulka historiska hra „Wotprošenje“ Pětra Malinka. Hłowne hrajske mocy hry, na 150 sobuskutkowacych, stajištej džiwadłowej skupinje Radwor a Baćoń. Na šěsć předstajenjach wobhlada sej hru přez 5000 ludźi.
- 1994 namaka so chorhoj kolesowarskeho towarstwa pola swójby Handrikec (džensa Berensmeierec) w Baćonju a składowuje so džensa w Serbskim muzeju Budyšin
- džensa Domowinska skupina Baćoń/Haslow aktiwnje džěła a ma tuchwilu 36 člonow

žórła:

ZWEITÜRMER - DWUWĚŽNIK č. 6 december 1996, wudawačel: Domizniske towarstwo Hodźij z. t.

Göda & Umgebung in alten Bildern – Hodźij a wokolina w starych wobrazach; Siegfried Casper

Nowy biografiski słownik 1. nakład str. 56: Bjermich, Jurij; Ludowe nakładnistwo Domowina Budyšin

Sorbisches Kulturlexikon Domowina-Verlag 1. nakład 2014, Dreikretscham/Haslow str. 339, 447

100 lět serbskeho džiwadła 1862-1962, Jurij Młynk, Dom za serbske ludowe wuměłstwo, Budyšin 1962, str. 121 a sc.

Ropšawa zastojnstwa Domowiny wó rezultatach žělabnosći w lětomaj 2013/2014

Rozprawa zarjada Domowiny wo rezultatach dźěławosće w lětomaj 2013/2014

Wobsahowe rjadowanje:

1. Narodnopolitiske dźěło a gremije
2. Lěto 2013 – zjeće wuznamnych aktiwitow a podawkow
3. Lěto 2014 – zjeće wuznamnych aktiwitow a podawkow
4. Dźěło z młodzinu a towarstwami na bazy
5. Kulturna wuměna a wukraj
6. Zjawnostne dźěło
7. Brunica, hospodarstwo a turizm
8. Strukturna debata – kak dale
9. Wužiwanje hospodarskich srědkow po hospodarskim planje
10. Konkluzije za přichod

Zawodne wuwjedženja

Na zakładze schwaleneho hospodarskeho plana, kiž je so wot zwjazkowego předsydstwa we woběmaj lětomaj w januarje wobjednał a schwalił, a na zakładze dalších wobzamknjenjow gremijow Domowiny zdźělaja sej sobudźěłaćerjo Domowinskeho zarjada swójski lětny dźěłowy plan wotpowědnje přirjadowanej funkciji a wopisanych nadawkow dźěłowego městna. Jednaćel je spočatk lěta z kóždym sobudźěłaćerjom wosobinsku rozmołwu wjedł a lětny plan zhromadnje na zakładze předpodaćow precizował. Přez běžnu koordinaciju z jednotliwcami w zarjadniskim wjednistwje a we wuradźowanjach z regionalnymi rěčnikami su so konkretne postajenja za zwoprawdženje koncipowanych nadawkow a projektow dojednali. Z protokolow tutech wuradźowanjow hodža so cyłolětne aktiwity a naprawy slědować.

W slědowacej zarjadniskej rozprawje su jenož bytostne naležnosće, wulkoprojekty a předewzaća kaž tež přidžěła za wotpowědne gremijowe dźěło wopisane. Šěrše informacije ke kóždemužkuli projektej a dalšim rezultatom dźěławosće hodža so w podložkach zarjada slědować.

Nimo toho su přez natočene filmy rjad rezultatow dźěławosće dokumentowane, kaž na př. wo X. mjezynarodnym folklornym festiwalu abo tež štyri króc wuchadźacej nowinu „Naša Domowina“ a w dalších pisomnych rozprawach na našich internetowych stronach.

1. Narodnopolitiske dźěło a gremije

Nadawki zarjadniskich sobudźěłaćerjow su po wopisanju dźěłowych městnow hłownje na narodnopolitiske dźěło wusměrjene. Z toho wurosće předewšěm hłowny nadawk zarjada, zo maja so wšitke předłohi za rozsudźace gremije prezidija a zwjazkowego předsydstwa po předpisach jednanskeho porjada zdźělać a z wuběrkami a institucijemi wothłosować, prjedy hač so w gremijach wobjednaja a schwala. Jenož w lěće 2014 běchu to 39 předłohow a rjad dalších wobsahowych rozprawow. To płaći tež za wšitke požadanja rozprawnistwa resp.

pisomnych stejšćow napřećo třećim instancam a zarjadnistwam, na př. nast. regionalneho planowanja abo požadanjow wo rozprawnistwje na zakładze europskich kartow we wobłuku ewaluacije.

Předpodate ćežišća za narodnopolitiske džěło, kiž wuchadžeja z džěłowych směrnicy a wobzamknjenjow hłowneje zhromadźizny, běchu a su zakład za zarjadniske džěło.

Wobzamknjenja 16. hłowneje zhromadźizny su z wysokim narokom zwjazane, hdyž dže wo přesadjenje a skrućenje samopostajowanskich prawow Serbow w najwšelakorišich gremijach (hlej tež dypk 2).

W slědnyma lětom smy měli ceły řed wuznamnych rozgronow z dalšnymi politikarjami, ministrami na wšakorakich rowninach, což z protokolow wujžo. Wósebne wuzwignuš dej se w toš tom zwisku, až jo nowe zapoženje funkcije předsedarja w celodnjownem žělowem poměrje dobre wuchadnišćo za toš ten wótpoglěd. Zaměrněj ako w cysto cestnoamtskej funkciji daju se terminy z politiskimi instancami přigótowaš, koordiněrowaš a teke přewjasć. W toš tom zwisku pomóžo wósobinska referentka kaž tek cełe zastojnstwo pó wótpowědnej přislušnosći toš te terminy zaměrněj koordiněrowaš a pó wopřimješu přigótowaš. Naspjet jo se wo toš tom žěle w zwězkowem předsedarstwe a w prezidiju rozpřawjało, glej teke nast. aktiwitow wokoło wólbow do krajneju sejmowu w Sakskej a Bramborskej.

Do narodnopolitiskego žěla słušaju rowno tak naše aktiwity we wobłuku mjeńšynoweje rady w Nimskej a we wobłuku Federalistiskeje unije narodnych mjeńšynow a jeje prezidiju. K přědnemu musy se zwěšćić, až jo se ako wjelgin wužytne wopokazała změna přiwězanja sekretariata mjeńšynoweje rady na Domowinu. Wót januara 2013 se toš ten běrow na projektowej bazy wužaržuju a wót Domowinskego zastojnstwa nast. góspodarskego wótlícenja planuju a zagronijo. Smy w rozpřawniskej dobje mógałi pozitivnu bilancu teje žělabnosći a wježenja běrowa zwěšćić, což jo tek w celku mjeńšynowa rada wobkšušila. W lěše 2014 jo był předsedař Dawid Statnik amtěrujucy předsedař toš teje rady.

Wósebne wupominanje jo było přigótowanje a přewježenje konference na zwězkowej rowninje k temje „Charta – rěcy w Němskej – tema za wšyknych“. Mjaz góscimi jo było wěcej ako 40 wótpóstańcow Zwězkowego sejma a zastupnikow z krajnych kněžarstwow ze 16 krajow Nimskeje. Wobzamknjony zgromadny dokument formulěrujo sedym šěžyšćowych nadawkow a zaměrow, kótarež budu zakład za dalšne zgromadne žěło na wšyknych politiskich rowninach.

Tež na druhich runinach smy dopokazali, zo je z pomocu zarjada Domowiny tajke konstruktiwnje džěło móžne. Tole woblišćuje so mjez druhim w nowym poměrje nast. FUEN-prezidija, hdžež wukonja jednaćel funkciju wice-prezidenta. Naše nazhonjenja na zarjadniskim polu su tam wulce prašane, zo by so zarjadniske džěło FUEN-sekretariata do přichoda dale kwalifikowało a na tajke institucionelne ramiki stajilo, kaž sej to koncipowane wobsahowe naprawy wužadaja. W tutym zwisku wjedže so stajny dialog ze zamołwitymi tutoho běrowa kaž tež z jeho prezidentom knjezom Hans-Heinrichom Hansenom.

W lěše 2013 přewjedženy FUEN-seminar organizacijow słowjanskich narodnych mjeńšin w Košicach je so jako wuspěšny projekt wopokazał. Lětuši seminar přewjedže so w Budyšinje.

Čežišćo tutoho běchu móžnosće spěchowanja mjeńšinowych projektow z EU-srědkami.

Do wobłuka narodnopolitiskeho džěla pak słuša tež wudžeržowanje wuskich stykow k radźicelam resp. zapóslancam a politikarjam na komunalnej, krajnej a zwjazkowej runinje, zo bychu so wótpowědne přihoty a konkretne jednanja a wuradžowanja zaručili. Wosebje w přihotach na wólbje do Zwjazkowego sejma 2013 a do Krajneju sejmom w lěše 2014 smy tohodla přihotowali a koordinowali cyły řad rozmołwow předsydy a jednaćela z kandidatami

zapóslancami wšitkich frakcijow. Tole bě wosebje wuznamne, dokelž stejachmy dwójce před wužadanjom politisce přesadzić korekturu přiražki Zwjazkowego knježerstwa za Załožbu za serbski lud za lěto 2014 a 2015. W rozmołwje z knjezom Krječmarjom a knjeni Michałkowej potwjerdzi so, zo stej wobaj zwólniwaj so za tajku korekturu wosobinsce angažować a slubichu, zo so tole tež poradzi. Wuskutk tutych jednanjow je tež, zo je so poradziło z wosebitym wotrězkom w koaliciskim zrěčenju Zwjazkowego knježerstwa pokazać na trěbnosć cylostatneje zamołwitosće spěchowanja Serbow přez Załožbu za serbski lud. Tež na krajnej runinje w Sakskej a Braniborskej smy docpěli wotpowědny zapisk w koaliciskimaj zrěčenjomaj. Tole je wosebje wažne w přihotach za nowe financne zrěčenje.

Ako dalšny pšesegajucy narodnopolitiski pódawk móžomy zapódaše našeje pšosby wobglědowaš, až dejali se serbske ludowe nałogi a tradicije w běgu lěta pšewzeš na UNESCO-lisčinu šćita imaterielneho kulturnego derbstwa. Zgromadnje ze Serbskim institutom smy toš tu pšosbu pšigótowali, z towaristwami a župami wótgłosowali a pó terminje w nowembrje wótpowědnyma instancomaj w Sakskej a Bramborskej našo naraženje zapódali. W toš tom zwisku słuša wósebny žěk akteram a pomocnikam Serbskego instituta, regionalnej powědarce za Dolnu Łužycu ako tek referentowu za kulturu a wukraj, kótaryž jo se wosobinski z toš tym nadawkom wupominał. Ku kóncoju lěta jo se wó našej pšosbje pozitiwnje rozsuziło. Smy pšišli na zwězkowu lisčinu šćita imaterielneho kulturnego derbstwa. To jo wurědny politiski wuspěch našych procowanjow. Něnto mamy našeju, až dojspijomy zapis na celej lisćinje Unesco.

Nastupajo zastupnistwa Serbow w rozhłosowej radže MDR njejsmy kroka dale pšišli, byrnjež wudžerželi běžne styki k politiskim zastupjerjam w krajnym sejmje kaž tež do rozhłosowej rady sameje. Naš zaměr přesadzić w tutym zwisku tež nowelu zakonja wo zjawnoprawniskim rozhłósu njeje so dotal přiwažal. Zwosta nadžija, zo poradzi so nam při zakončenju tuteje legislatiwy znowa wuspěšnje zapodać próstwu wo swobodne městno. Tajku smy spočatk decembra 2014 na krajny sejm zapódali.

2. Lěto 2013 – zjeće wuznamnych aktiwitow a podawkow

Zachopjeńk lěta jo było pšigótowanje a pšewježenje 16. głowneje zgromažiny nejwuznamnejšy nadawk. Toš te pšigótowanja su byli zwězane z wěšтым casowym zastatkom wužěłanja rozpřawow a pšedlogow, což njejo zalažalo na Domowinskem zastojnstwje, ale skerjej na wócakanych pšizěłach wótpowědnych towaristwow a gremijow. Pšiwšym jo była 16. głowna zgromažina dosć wuspěšna z tym, až jo wósebne wobzamknjenje nast. zmócnjenja sobu- a samopóstajowańskich pšawow Serbow ako teke model zastupnistwa w formje kšywowego zwězka Domowiny wobzamknuła. Wótpowědny žělowe směrnicy a wobzamknjenja su byli zakład našogo statkowanja. Mjazy nimi nejwuznamnejše wobzamknjenje jo było, až smy kšěli pšez nowelu statneho dogrona za konstituciju załožboweje rady dojspiš, až w pšichože jano hyšći Serby wó rozdželenju pšipokazanych financow w swójskej zagronitosći rozsuziju. Toš ten wótpoglěd njejo se w rozpřawniskej dobje w swójom dalokosegajucem zmysle dojspiš mógał. Město togo jo se dojadnało zwězkowe pšedsedarstwo na změnu protokoloweje noticy w statnem dogronje, pó kótarež comy w pšichože jadnotny wólbny modus pšez zwězkowe pšedsedarstwo zwopšawziš. Lěcrownož smy na rozgronje w februarje lěta 2014 z ministerskim prezidentom Bramborskeje, knězom dr. Woidke, toš tu wěc w pšezjadnosći pšedstajili, njejo božko Rada za nastupnosći Serbow w Bramborskej toš tomu wótpoglědoju zwězkowego pšedsedarstwa

slědowała. To změjo w psichože negatiwne wuslědki za zgromadne zastupnistwo serbskich zajmow w gremiju, což měło se w zwězkowem předsedarstwje wugódnosć.

Džělowe směrnicy 16. hłowneje zhromadźizny su tež wuchadźišćo za čezišćowe nadawki w džělowych wuběrkach zwjazkowneho předsydstwa. W tutych wotblyščuje so bjezposrědny zwisk k zarjadej přez to, zo ma kóždy wuběrk zamołwiteho referenta/ku za přihot a organizaciju běžneje džělawosće a přesadźenja zhromadnych předewzaćow.

Jako dalši wuznamny podawk ma so spomnić přewjedźenje „Dnja wotbagrowanych serbskich wsow“. Tuta tradicija, kiž so we hłownej zamołwitosći referenta za nutřkowne naležnosće třěšneho zwjazka přihotuje, ma mjeztym politiski charakter a wulki wuznam w zjawnosći. Runje w času aktualnych rozestajenjow z politikarjemi nast. dalšeho wudobywanja brunicy za předžělanje na milinu mamy tajki podawk za politiski wažny akcent.

Do kulturnych wjerškow lěta móžemy z prawom ličić X. mjezynarodny folklorny festiwal, kiž je był dotal z najwvyšim wopytowarstwom zwjazany. Džeń a bóle wopokaza so naše člonstwo w organizaciji CIOFF jako spomóžne w tym, zo poradzi so nam šěroku prezencu najwšelakorišich čělesow ze wšitkich kontinentow swěta na naš festiwal přeprosyć.

Přihotowanski wuběrk a zarjad staj zhromadnje tutón wulkoprojekt přihotowalaj, při čimž dyrbi so wuraznje potwjerdźić, zo běše z njesměrnje wulkim angažementom jednotliwcow w čestnohamtskim džěle zwjazany. Nam faluja wulkosće projekta dla do přichoda zamołwići zarjadnicy w zmysle projektowych managerow, kiž móhli tutón wulkoprojekt wuspěšnje dale wjesć.

Jara derje poradził je so projekt “Kulturna konferenca” zhromadnje z Kulturnym centrumom Jablonec nad Nisou, kiž smy 24.10.2013 w Budyskim Serbskim domje přewjedli. Tutón projekt je so wuwzaćnje přez europski fond CIL3 spěchował, při čimž smy so tež w tutym zwisku bėdźili z nadměru wulkej běrokratiju při nawabjenju a wotličenju tutych srědkow. Bjez zaměrneho zasadźenja fachowych mocow w přihotach tajkich projektow njehodža so tute fondsy na dobro Serbow bjeze wšeho zwužitkować. Konkluzija z toho je, zo měli w přichodze hišće zaměrněšo kublać zamołwitych našich towarstwow a institucijow při nawabjenju třěćich srědkow po přikładze, kaž je to zarjad Domowiny w rozprawniskim lěće móhl zwoprawdźić.

Nic naposledk ma so na tutym městnje spomnić, zo su naše župy a towarstwa po cyłej Łužicy ze swójskimi aktiwitami realizowali wulku ličbu dalšich wuznamnych zarjadowanjow z nadtowarstwowym charakterom. W tutym zwisku su dóstali šěroku podpěru Domowinskeho zarjada nast. wotličenje a wjedźenje financow kaž tež fachowu poradu (hlej přihohi).

3. Lěto 2014 – zjeće wuznamnych aktiwitow a podawkow

Lěto 2014 sluša rowno tak k wuspěšnym w žělabnosći Domowinskego zastojnstwa. Na politiskem pólu smy byli wupominane w přigótowanjach wólbow do Sakskego a Bramborskego krajneho sejma wuželaš wótpowědne wólbne napšašniki a přigótowaš kopicu rozgronow z kandidatami.

Z wobzamknjenim noweje serbskeje kazni w Bramborskej mamy nowe wuchadnišćo za našo žělo w Dolnej Łužicy. Pó toš tom smy něnto ako zastupnica zajmow Serbow připóznate. Na toš tom zaklaže jo wósebnje wótnožka zastojnstwa Domowiny w Chóšebuzu wupominana toš do politiske žělo na kazniskej bazy dalej zmóćniš a realizěrowaš. Teke wólbny do noweje Rady

za nastupnoři Serbow w Bramborskej a wabjenje za zapisanje jednotliwcow do wólbneho registra bužo w ćlonkojstwje z wósebnym angažementom a wupominanim zwězane.

W Sakskej smy pŕihotowali a wjedli zaměrnje dialog z ministerskim prezidentom a dařšimi pŕisluřnymi ministrami za serbske naležnosće kař tež ze zapóslancami a prezidentom krajneho sejma. Je so docpěło, zo so tež wot tutej Domowina jako pŕipóznata řečnica zajimow Serbow dale akceptuje a pŕez konkretne džeło respektuje.

W pŕihotach na wólbje do Sakskej serbskej rady a serbskich zastupjerjow do Rady załožby za serbski lud smy so tež w zarjedže wospjet wo to pŕocowali, zo dóstanjemy towarstwowy konsens w naležnosći a dosahace namjety kompetentnych wosobow za tute funkcije. To njeje řadyn samoběh, kiř wjedže k wuspěchej, ale skerje njespŕocniwe džeło pŕeswědčowanja do nutřkownych towarstwowych strukturow.

Pŕewjedzene wulkoprojekty kař Džeń Bramborskej w Gródku, Mjezynarodny dudakowy festival w Slepom a Swětowy kongres CIOFF w Budyšinje su dopokaz za wurjadne aktiwity zarjada w pŕihotach a zhromadnym džele z dařšimi zastupjerjami serbskich institucijow a towarstwow. Pŕihotowane wuběrki tutej projektow běchu bjezposŕedni na zarjad wjazani a dóstachu wo tutoho organizatorisku a financno-technisku pomoc.

Na kromje tutej wulkozarjadowanjow zetkachmy so z mnohimi zastupjerjami politiki wřitkich runin a zastupjerjami zjawneho řiwjenja w dwurěčnym teritoriju. Pěstowachmy z nimi permanentny politiski dialog wo tŕěbnych wuměnjach k zachowanju a wuwijanju serbskej řeče a kultury a pokazachmy z projektami, zo su Serbjka kmani, jónkrótnosć bikulturelneje ŕužicy ze swojimi aktiwitami wobohaćeć.

Za bazowe džeło smy wospjet pŕez regionalnych řečnikow a dařšich referentow mnohostronsku zarjadnisku pomoc, pŕedewřem za řupne projekty a nadregionalne zaměry, skićili. Wosebje pŕedewzaća k spěchowanju nałořowanja serbskej řeče stejachu w sŕjedžiřću. Za to pŕewjedzechu so tajke projekty kař swójbne schadřowanki w řupje Kamjenc, Budyšin a Wojerecy, řečne kursy a wubědřowanja řulerjow w basnjenju we Wojerowskej řupje a mnohe dařše.

Teke w řupje „Jakub Lorenc-Zalěski“ a w řupje Dolna ŕužyca su se pšewjadli z pomocu spěchowařskich sŕedkow koncerna Vattenfall na wřaki part w pŕednem řeže řeč spěchujuce projekty. Mimo toř tutej pŕocowanjow, njeby mógał se tam a sem póstup při nałořowanju serbskej řečy zwěšćić.

Dla nachwilneho hospodarjenja pŕez pŕenje polěto je so pawřalne spěchowanje řupnych projektow změnilo na direktne projektowe spěchowanje, kiř mējeře so pola załořby požadać. Tuta změna je wjedla tu a tam k stratam resp. k zniřenym aktiwitam řupow dla financneje njewěstosće a wyřej běrokratije. Tutón fakt ma so we wobłuku zwjazkowneho pŕedsydstwa a załořboweje rady tak wuhódnóć, zo móžemy tež do pŕichoda pŕez pawřalne spěchowanje na jednore wařnje tute pŕedewzaća nadregionalneho charaktera spěchować.

Wósebnje zwjaselece jo, ažo su se młoge aktiwity teke na zgromadne řělo z młožinu koncentřowali a to pó celej Górnjej, Dolnej a sŕejžnej ŕužy. Mjajsobne woglědy ćlonkow na zarjěowanjach, wósebnje mjazy Górnjeju a Dolneju ŕužycu, maju za zgromadne narodne řělo wjeliki wóznam. Dejmy teke w pšichoře naše mócy na dobro wřykných pšisluřnych řupow a towaristwow tak zasajřowař, ař skřušimy nadalej cełk našogo křywownego zwězka.

Wosebite wuřadanje za zarjad běře pŕihot a pŕewjedjenje swětowneho kongresa CIOFF w oktobŕje 2014. Pŕeni króć w stawiznach Domowiny je so w tutym zwisku ćyły swět ze swojimi delegatami w Budyšinje zetkał. Wjac hać 180 delegatow a hosći wuradřowachu 10 dnjow wo

trěbnořci, formach a metodach zachowanja a spěchowanja imaterielneho kulturneho herbstwa a dalřich formow pěstowanja kulturnych tradicijow. Tutón podawk běše jenož móžny přewjesć, dokelž smy so přez mnohostronske aktiwity wo spěchowanje předewzaća wuspěšnje prócowali. To je tež wjedło k temu, zo su so rjad regionalnych partnerow do projektowego cyłka zhromadnje zawjazali a tutón podpěrali. Wuhódnoćejo ze zarjadniskeho wida pak ma so zwěsćić, zo smy z tutym projektom překročili mjezy zarjadniskich kapacitow a časoweho wužadanja za kóždoho jednotliwca, kiž je był w organizatoriskim wobłuku do bjezposrědnjeho džěła zawjazany.

4. Džěło z młodžinu a towarstwami na bazy

Džěło z młodžinu a towarstwami na bazy twori poprawne žro praktiskeje pomocy a poslužby zarjada Domowiny. Młodžinske džěło twori při tym wěstu prioritu. Tohodla je zarjad stajnje zwólniwy kóždyžkuli praktikum młodym studentam resp. absolwentam fachowych a wysokich šulow poskićeć. W rozprawniskej dobje běchu to dwoje praktika. Runje tak skićachmy pomoc towarstwu Pawkej a Zwjazkej serbskich studowacym, kaž je to na přikładze problema wokoło internata w Drježdžanach abo na druhich městnach slědujomne.

Tež młodžina w młodžinskich klubach so džen a bóle na Domowinski zarjad wobroći, zo by wotwołala poradu a pomoc při přewjedženju wulkozarjadowanjow. W rozprawniskej dobje su w Župje „Michał Hórnik“ Kamjenc Chróšćanski a Ralbičanski młodžinski klub přistupiłoj. Z tym ma nětko župa štyri młodžinske cyłki, z kotrymiž so z pomocu regionalneje řečnicy zaměrnje zhromadne džěło pěstuje.

Tež zhromadne džěło serbskeje młodžiny z MENS je so tohorunja přez konkretne projekty ze stron zarjada podpěrało. Tradicionelne nalětne a nazymske seminary a lětny projekt Voices of Europe su so přez kulturnu wuměnu spěchowali. We wobłuku 30. róčnicy založenja MENS smy so za kooperatiwne džěło na europskej runinje džakowali.

Domowinske skupiny a towarstwa na bazy dóstachu wotpowědnu podpěru a pomoc přez regionalnych řečnikow, kiž w regionje skutkuja. Zdobom pak je so móžnosć wužiwała, při koncipowanju wjetřich projektow so na zarjad direktnje wobroćić, zo bychu dóstali poradu a pomoc při wotdžětanju běrokratskich ćežow. Tak smy pomhali Krabatowemu towarstwu w Čornym Chołmcy při wopisanju spěchowanskich próstwow runje tak kaž druhim towarstwam a skupinam w župach.

5. Kulturna wuměna a wukraj

Projekty a předewzaća na polu kultury a wukrajnych stykow su tak mnohostronske, zo by zarjad Domowiny za to trjebał samostatny wotrjad z wjacorymi sobudžělaćerjami. Jenički referent móže tuž jenož bytostne kulturnopolitiske procesy nawjedować a za zwoprawdženje najwšelakoriřich projektow dalřich pomocnikow pytać resp. kooperatiwne džěło ze serbskimi institucijami pěstować. Tole je so tež w rozprawniskej dobje z wuspěchom stało. Wuzběhnyć ma so, zo su požadanja serbskich kulturnych skupin na zakładze našich stykow přez folklorne festiwale a we wobłuku CIOFF tak šěroke, zo so džen a wjac skupinow do dalokich kontinentow swěta požadaja a tež rady na tamniřich festiwalach wobdžěleja. W tutym zwisku wopokaza so dotalny budget za delegowanje a kulturnu wuměnu po wulkosći jako njedosačacy. Próstwam wotpowědujo móže so maksimalna spěchowanska suma hać do 5000 € nałožować, z tym pak bychu hižo z štyrjomi projektami wřitke srědki wučerpane byli.

Smy tohodla k dopóznaću přiřli, zo trjebamy nowe wuchadžiřćo našich spēchowanskich směrnicy za kulturnu wuměnu a delegowanje. Tute su so w běžnym lěće nadžěłali a wot zwjazkowego předsydstwa schwalili.

Do wuznamneho kulturneho podawka móžemy tež ličić zarjadowanje Saksko-Čěsko zastupnistwa w Praze w tamniřim Łužiskim seminarje. Referent za kulturu a wukraj je z wjacorymi přednoškami a wosebitym projektom w septembrje zařeho lěta organizował zetkanja młodžiny w tutym domicilu. Z wotewrjenom wustajeńcy Alojsa Šořty, přihotami studentow na Schadžowanku a zwučowanjom studentskeho chóra běše tutón projekt dosć napjelny. Smy tež podpisali zhromadne dojednanje ze Společnost přátel Lužice (SPL) w zwisku z dalřim zaměstnjenjom a wužiwanjom Hórnikoweje knihownje. Za to poskićamy ze stron Domowiny wobdželenje na podružnych kóřtach w lětněj sumje wot 500 €.

Wuznamny X. mjezynarodny folklorny festiwal je so hižo w narodnopolitiskim zmysle naspomnił. Kedžbyhódný běše tež přewjedženy seminar we wobłuku festiwala, kiž wěnowaše so předewřěm pěstowanju nałožkow ludoweje kultury. Zahajena diskusija wo awtentiće narodneje kultury mjeńřiny bě zdobom nastork za přichodny festiwal hiřće zaměriřo tajki forum přihotować a wotpowědných fachowcow do zhromadneje diskusije zapřijeć. Scyła měli w zarjedže runje tak kaš w zwjazkowym předsydstwje a w přihotowanym wuběrku folklorných festiwalow wo tym zaměriřo wobsahowu debatu wješć, kak wusměrimy tematisce tute kulturne wjerřki. Příklad tutech festiwalow dyrbi nas pohnuwać k přemyslenju, hač njeměli tež w druhich genrach na př. w chórowym hibanju abo w džiwadželenju podobne mjezynarodne wjerřki organizować (hlejš přeni pospyt poboku CIOFF-kongresa w džiwadle).

Naše aktiwity we wobłuku FUEN su se južo naspomnjeli. Wuzwignuř ma se na toř tom městnje teke wurědne wopomnjeřske zarědowanje k cesći Jana Bocatiusa we wobłuku FUEN-seminara w Kořicach. Wón jo póchadał z Wětořowa a jo grał w Kořicach wuznamnu rolu w zjawnem žywenju. Měřćařska biblioteka z jogo mjenim jo była dostojny domicil za pšedstajenje zběrki wót dr. Doris Teichmanoweje wó jogo žywenju a statkowanju. Stało jo se to w pšibytnoři něgajřnego prezidenta Słowakskeje kněža Rudolfa Schustera. Wón jo awtor žiwadlowego kuska wó Bocatiusu, což jo se w Kořicach z wjelikim wuspěchom pšedstajił.

Wo swětowym kongresu CIOFF je so hižo wjele rozprawjało. Wuznam tutoho kongresa ma samsnu narodnopolitisku hódnotu kaš folklorny festiwal resp. EUROPEADA w lěće 2012 we Łužicy. Tajke wulkoprojekty su husto z nastorkom, zo wuwiwaja so nowe přemyslowanja resp. struktury za dalřu džěławořć na najwřelakoriřich polach. Tak je so poradžiło, zo je so team wokoło narodneje wubranki Serbow jako sekcija zarjadował do towarstwa Serbski Sokol z. t. We wobłuku tutoho chcemy dale w přihotach na přichodnu EUROPEADU, kotraž wotměje so wot 18. – 25.06.2016 w Južnym Tirolu, pěstować mjezynarodne styki a organizować přećelske hry, z kotrymiž so tutón wuprudženy zapal zarjadowanja dale do přichoda njese.

6. Zjawnostne džěło

W slědnyma lětomaj so na wšaki part něco na pólu zjawneho žěła cyniło. Tak smy naspjet styri raze wob lěto wudali casopis „Naša Domowina“, w kótaremž se wósebnje wótblyščuju šyroke aktiwity našogo člonkojstwa a našych kupkow, župow a towaristwow. Mimo toho su tam nadrobne informacije wo wuznamnych tšojenjach Domowiny zapisane a z tym dokumentěrowane.

Na pólu wužywanja nowych medijow smy z nowym internetnym bokom dalšny kšac póstupili. Wóny bok jo za wužywarjow něnto pšewidnejšy a jo juž dobry wótgłos dostał. Pšiwšym pak smy wupominane dalej a hyšći wěcej toś te boki z informacijami poňiś, což njejo jano žěło jadneje wósoby ale což ma se na wšykných městnach rowno tak ako na cestnoamtski statkujucych akterow rozpšestrěš. Pšedwizžone jo teke, až se dalej a wěcej wobrazje a krotkopšinoski w formje filmowych sekwencow do seši stajaju a to wósebnje wo wuznamnych tšojenjach pšezlětnje žělabnosći. Napóranje centralneje pratyje ma se pó wótgłosowanju ze županami a pšedsedarjami specifiskich towaristwow tak koncipěrowaś, až móžo kuždy sam swóje terminy zapisaś abo korigěrowaś.

Byrnjež njeje Domowina za wudaće filmow zamołwita, je so zarjad wo to prócował, zo so rjad DVD-jow z nawabjenjom třech srědkow a nawjazanjom kontaktow k najwšelakorišim skupinam a akteram wudadza. Do tutej móžemy konkretne produkty ličić, kaž wudaće trikoweho filma „Sedmy rapak“ w hornjo- a delnjoserbskej rěči, DVD wo jubilejnym X. mjezynarodnym folklornym festiwalu w serbskej a němskej rěči, DVD wo Slepjanskej regionje „W goli rjana wjeska je“ a džěćacy trikowy film „Dundak“ w delnjoserbskej rěči, kiž je so jako premiera na tamnišim mjezynarodnym filmowym festiwalu w nazymje w Choćebuzu předstajil. Film wot Kurjeńkec mandželskeju z titulom „Pokazki z nałožkow a swjedenjow katolskich Serbow“ je so w přihotach na CIOFF-kongres dozhotowił. Tutón su wšitcy delegaća kongresa do delegatnych mapow dóstali. Z tym smy wo tutej našich tradicijach „cyły swět“ informowali. Tež druhi němskorěčny nakład brošurki „Im Zeichen des Lindenblatts“ a flyer wo Domowinje w šesć rěčach smy zamóhli hač do kónc lěta redigować a do čisća dać. Z tutej brošurku a z flyerom móžemy nětko dale zajimowanych němskorěčnych partnerow a wukrajnych hosći wo našej džělawosći a strukturje Domowiny informować. Nic naslědku smy kuždy lěto wudali pšeglěd wo realizěrowanych projektach, ako su se z darami koncerna Vattenfall spěchowali. Projektowa zagronita za toś to wudaše jo kněni Młynkowa, kótaraž z pomocu regionalnych zagronitych w Slěpem a w Chóšebuzu toś ten informaciski material zestajijo. Na kuždolětnem rozgronje z wjednistwom koncerna pšepódajo se toś ta brošurka.

Do běžnego zjawneho žěła sluša teke pšigótowanje a pšewježenje casnikarskich konferencow, wužětanje medijowych wózwjawnjow a wšakorakich napšašowanjow žurnalistow a góscí. Jano w zachadnem lěše su to byli 208 casnikarskich informacijow a wěcej ako 100 wobšyrnych napšašowanjow žurnalistow. K tomu pšidu 80 pisnych napšašowanjow wuknikow, studentow a dalšnych zajmcow z tu- a wukraja.

7. Brunica, hospodarstwo a turizm

Tema wudobywanja brunicy we Łužicy běše dale z palacej temu našich jednanjow. Wosebje w Slepjanskej regionje džěše wo konsekwentne zastupowanje serbskich zajimow w planowanskim wuběrku nast. rozpřestrěća Wochožanskeje jamy. Zwjazkowe předsydstwo je hižo w lěće 2012 na januarskim wuradźowanju jasne a konkretne stejišćo formulowało a zapodało. Wospjetne potwjerdženje tutoho stejišća sta so na wuradźowanju 14. septembra

2013 we Wochozach. Tute wobzamknjenja běchu ze zakładom za dalše jednanje, kiž je zarjad zhromadnje z předsydu a dalšimi zastupjerjemi koncerna Vattenfall přihotował, ale tež na druhim městnje w přihotach na zjawne słyšenje w brunicowym wuběrku zastupował. Nic naposledk běše tole z temu na zetkanju z koncernowym wjednistwom w nowembrje 2013 a 2014. Na tutymaj so zwěsći, zo při wšěch zasadnych rozdžělnych stejnišćach k naležnosći je dale trjeba w zajimje potrjechenych Serbow z tutym koncernom jednać a sej wužadać, zo w padže rozpřestrěća jamy so přez přewostajenje financnych srědkow narunaja wšitke škody a negatiwne wuskutki, kiž su z tutoho procesa wočakować resp. kiž su hižo w zašłosći nastali. Dojednanje mjazy koncernom Vattenfall a Domowinu z lěta 2007 jo se na kóńcu lěta 2013 na dalšne tši lěta pisnje pódlejšyło. Z tym jo dalej zakład za to dany, až mógu Serby a serbske towaristwa w župje „Jakub Lorenc-Zalěski“ a w župje Dolna Łužyca lětnje pšedewšym rěc spěchujuce projekty iniciěrowaš a zwopřawziš. Zastojnstwo Domowiny ma w toš tom zwisku centralny nadawk dožaržaš dogrono na jadnom boku a na drugem boku wěcne wužywanje k dispoziciji stojecych darow ako teke wšyknó z fiskaliskego-góspodarskego wida zagroniš. To pomina se pšidatne kapacity w formje projektowych sobužělašerjow, kótarež se rowno tak z toš tych srědkow financěruju. Wósebne wobšěžnosći w toš tom zwisku ma financne wótzělenje, kenž musy se z korektnym wótlícenim a z kuždežkuli zlicbowanku jadnogo projekta zaběraš. W celku pšewjeduj se lětnje někak 70 takich projektow, z kótarymiž se zaběramy. Aktualna debata wó pšedašu łužyskich milinarjow na nowego investora pokažo, kak malsnje móžomy do njewěsteje situacije pšiš. Smy dostali informaciju, až deje doněta plašece dogrono do pšichoda dalej plašiš, bužo-li se investor změniš.

Nastupajo aktiwitow na polu hospodarstwa a turizma resp. tež regionalneho planowanja smy dale aktiwni a z člonom turistiskich zwjazkow a zjednoćenstwa ILEK-regiona. Z nachwilnym wotchadom Marka Kowarja je so tutón wobłuk wot angažementa sem trochu redukował, dokelž nima zarjad hižo kapacity na wšitkich runinach bjezposrědnje z akterom być. Při wšěm njejsmy kontakty k tutym zastupnistwam přetorhnyli, ale dale přez Katharinu Jurkowu a Katju Liznarjec wudžeržowali. Z nawrótom M. Kowarja do zarjada je tuta džělawosć znowa w planowanym rozměrje garantowana.

W lěće 2014 zakónči so spěchowanska doba europskeho programa za wuwice kónčinow na kraju LEADER. Zdobom přihotuje so nowa doba spěchowanja hač do lěta 2020. Domowina je zastupjena w regionalnych gremijach za tutón spěchowanski program. W sydlenkim rumje Serbow w Sakskej a Braniborskej su so zdžěłali za pječ regiony trěbne koncepty a serbske naležnosće su pod aspektom wuwica serbskeje rěče, kultury a tradicijow zapřijate, hdyž tež po kwalice rozdžělnje. We wšěch konceptach je jedne čěžišćo tworjenje dobrych wuměnjenjow za žiwjenje přichodneje generacije w regionach na kraju. Jim ma so skićeć alternatiwa za žiwjenje w urbanych centrumach kraja.

Spěchowanje a sylnjenje serbskeje identity hraje při tym wosebitu rolu. Zaleži sobu na nami, kak so w přichodnych lětach tute móžnosće wužiwaja.

Teke na pólu turizma smy se stawnje wó to procowali, až se wósebne na dwójorěčnosć pšiš napóranju nowych toflickow abo w zwisku ze wšakimi drugimi projektami njezabydnjo resp. na nju glěda. By derje było, gaby se kapacity za toš te nadawki rozšyrili. Togodla cakamy až do něnta na pšesajženje wobzamknjenja, až se wótnožce založby (SKI a Lodka) do zagronitosći Domowiny pšerěduju a z tym nowe móžnosći za rozšyrjenje aktiwitow na toš tom pólu wótkšywaju.

8. Strukturalna debata – kak dale

Lěta dołho trajaca strukturalna debata njeje za zarjad a za Domowinu dotal trěbne efekty wunjesta. Wobzamknjenje załožboweje rady, zo maja so w přichodze hač do třoch městnow projektowych managerow a wotrijadaj SKI a Lodka do Domowiny přerjadować, je konkretny rezultat našich prócowanjow. Přiwšěm stejimy před wotewrjenym prašenjom, hač a kak so tutón zaměr zwoprawdźi.

Z kritiskim wóčkom smy slědowali dalši rozsud załožboweje rady wo wupisanju 10 połměstnow za projektowych managerow na dobro našich serbskich towarstwow. Zarjad je stajnje poziciju zastupował, zo móža nam w tutym zwisku jenož koncentrowane zasadžane mocy w jednej zarjadniskej strukturje eficientnje a z fachowej kompetencu pomhać a nic tajke rozkuskowanje a brojenje mocow, kaž to wotpowědne wobzamknjenje załožboweje rady předwidźi. Tute wobzamknjenje je so w nowemberskim posedženju 2014 rady zběhnyło, dokelž nima załožba hižo dvě lěće trěbne srědky w projektowym budgetu zawěšćene. Tuchwilu płaći dale wobzamknjenje, kiž je so trochu precizowało, po kotrymž so za tajki zaměr přistajenja managera jenož potom załožbowy podžěl spěchuje, hdyž su so wuspěšnje třeće srědky nawabili.

Jako facit do přichoda zwěšći zarjad, zo njehodža so deficity na polu kulturneho managementa wot zarjada Domowiny narunać. Z tym su kapacity a móžnosće za organizaciju a přewjedženje wulkoprojektow dale wobmjezowane. Strukturalna debata njeje za nas zakónčena, wona budže nas dale zaběrać.

9. Wužiwanje hospodarskich srědkow po hospodarskim planje

Z přiłohi 1 je wuwidžeć, zo su so k dispoziciji stajene srědky we wobłuku hospodarskeho plana 2013 a 2014 zaměrnje wužiwali. Wurunanja mjez jednotlivymi titulami po datych kriterijach hospodarjenja su dowolene. Zarjad Domowiny je zlutniwje a zamołwiće z tutymi srědkami wobchadzał a planowane zaměry spjelnić móhl. Wosebje wuzběhnyć ma so, zo je so poradžiło mnohostronske projektowe džěło přez nawabjenje třećich srědkow přesadzić. Tole njeběchu jeničce srědky koncerna Vattenfall, ale tež druhich darićelow a sponsorow. Ličby pokazaja, zo bjez tutech třećich srědkow njeby so někotryžkuli projekt scyła realizować hodzał, tež nic wuznamny swětowy CIOFF-kongres. Za přichod smy sebi předewzali, poskićić dalekubłanja našim čestnohamtskim akteram w towarstwach, zo bychu so wukmanili při nawabjenju a wužiwanju třećich srědkow.

Na zasadnu ćežu ma so pokazać, zo nimamy hižo lěta dołho žanežkuli zwysenje wěcnych resp. projektowych titulow kaž kulturna wuměna abo titul zarjadowanja a zhromadźizny. Hdyž na př. w jednym lěće so přewjedže hłowna zhromadźizna a dalše župne hłowne zhromadźizny je tutón titul spěšnje překročeny. Wurunanje wudawkow je jeničce móžne přez skrótšenja na druhim městnje, to rěka na městnje spěchowanja skupinskeje bazy resp. kulturneje wuměny abo druge. Zwysenje tutech wobsahowych titulow njeje so w zašćosći w žanym lěće wot załožby přizwolilo.

10. Konkluzije za psichod

Zakładna struktura zastojnstwa Domowiny zarucyjo, až móžomy do psichoda dalej naš narodnopolitiski nadawk ako powědarka zajmow Serbow z trěbnymi mócami zarucyć a w

kontinuiře nařo řęto pókřacowař. Wřykne dalřne přidatne nadawki, wósebnje na projektowem pólu pominaju se přidatne capacity, kótareř muse se křac pó křacu wutwariř. Projektowe sobuřęlařerje, kótareř financěruju se wuwzeřnje ze srędkami Vattenfalla su mjaznym při- resp. přerędowane do řęloprřawniskich poměrow mjazy tamnjeřšymi řupami a jednotliwcami, tak ař njamóřo zastojnřstwo Domowiny z pomocu toř tych capacity přidatne projekty přewjař.

Pozitiwnje dej se wuzwignuř, ař jo se pórařilo křac pó křacu womłóřiř přeręznu starobu přistajonych Domowiny, z tym ař su se młode sobuřęlařerje do nowych nadawkow zařęřali a přistajili. Z toř tym procesom se w přiducych lętach pókřacujo, smy na dobrem puřu z běřnym starobnym přechodom garantěrowař, ař se fachowe řęto Domowinskego zastojnřta w kontinuiře do młodřych rukow přepódařo. Wřykny přistajonym Domowiny ako teke nachylnje přistajonym projektowym sobuřęlařerjam słuřa na toř tom měřtnje řęk za pomociwne a wuřpěřnje wugbane řęto w rozpřawniskej dobje 2013/2014.

Bjarnat Cyř
jednařel/ jednař

Titel	Zweckbestimmung	SOLL 2013 Tsd. Euro	IST 31.12.2013 Euro	Mehr/Weniger Euro
1	2	3	4,00	
		<i>Euro</i>	<i>Euro</i>	<i>Euro</i>
	Zakónčenje / Abschluss 2013			
100	Verwaltungseinnahmen	136,1	149.848,83	13.748,83
234-235	Sonstige Zuweisungen aus dem öffentlichen Bereich	190,2	214.877,96	24.677,96
282 01	Zuweisungen und Zuschüsse der Stiftung mit Ausnahme von Investitionen	2998,1	2.998.108,00	50,00
282 02	Spenden, Zuschüsse und dgl. für laufende Zwecke	0,0	287.275,12	287.275,12
343	Zuweisungen der Stiftung für Investitionen, besondere Finanzierungseinnahmen	0,0	0,00 0,00	0,00
360	Einnahmen aus Überschüssen des Vorjahres	0,0	52.686,46	52.686,46
	Gesamteinnahmen:	3324,4	3.702.796,37	378.438,37
400	Personalausgaben	2801,5	2.869.094,95	67.594,95
500	Sachausgaben	522,9	751.939,21	229.081,21
600	Rückzahlungen	0,0	835,13	835,13
700	Baumaßnahmen	0,0	0,00	0,00
800	Sonstige Sachinvestitionen	0,0	0,00	0,00
900	Besondere Finanzierungsmaßnahmen	0,0	80.927,08	80.927,08
	Gesamtausgaben:	3324,4	3.702.796,37	378.438,37

**Projektowy přehlad 2013 bjez projektow spěchowanych přez Vattenfall /
Projektübersicht 2013 ohne durch Vattenfall geförderte Projekte**

Přehlad projektow etatisěrowanych w hospodarskim planje (1.-7.)

Projektübersicht etatisiert im Haushaltsplan (1.-7.)

Bezeichnung/ Zuwendungsgeber	přiražka w € Zuwendung in €	wudawki w € Ausgaben in €
1. Elemente der mobilen Jugendarbeit , Schulsozial- arbeit und Familienbildung der Landkreises BZ SRT2 Erstattung LRA , Wittichenau	98.896,31 579,13 11.678,35	98.307,96 11.678,35
2. Effektive Vermittlung der niedersorbischen Sprache im Kindergartenbereich Ministerium für Bildung, Jugend u. Sport des Landes Brandenburg	7.000,00	6.475,15
3. Kompetent für Demokratie Trägerverbund Netzwerk für Demokratie LK Bautzen	369,29	369,29
3. Werbefilm Folklorefestival 2013 (übertragbare Drittmittel aus 2012) BMI	6.222,00	5.950,40 271,60
4. Broschüre "Im Zeichen des Lindenblattes" BMI	5.362,60	5.362,60
5. 48 h Aktion Gemeinden Räckelwitz u. Ralbitz-Rosenthal	60,00	60,00
6. Zuschuss für Projekt Schule im Grünen (Sorbisch intensiv) Fehlbedarfsfinanzierung durch Landkreis Spree-Neiße	300,00	300,00
7. Zukunft der OL durch Zei-und Mehrsprachigkeit (Personal-und Sachkosten) (übertragbare Drittmittel aus 2012) SAB	6.336,64	6.336,64
8. Ziel 3 Euro-Neisse-Region Zuwendung für Projekt in 2011	9.604,20	4.754,92
Titel 234 01	132.901,46	

Projektübersicht **nicht** im Haushaltsplan (9.-21.) etatisiert/
 Přehlad w hospodarskim planje njeetatisěrowanych projektow (9.-21.)

Bezeichnung/ Zuwendungsgeber	přiražka w € Zuwendung in €	wudawki w € Ausgaben in €
9. Schulsozialarbeit am Sorbischen Schul-u. Begegnungszentrum Kommunaler Sozialverband Sachsen, LRA	35.308,08 12.927,00	48.205,35
10. RML2 Future (übertragbare Drittmittel aus 2012)	0,00 -4.043,71	26.862,99
11. Gestaltung und Herausgabe einer Festschrift "100 Jahre Domowina" (übertragbare Drittmittel aus 2012) BMI	1.605,92	1.609,12
12. Serbscina za co Stadt Cottbus, Landkreis Spree-Neiße, Landkreis Dahme-Spreewald	2.000,00	1.740,89 52,18
13. XVI. FUEN-Seminar slawischer Volksgruppen 07.-10.11.2013 Košice BMI	6.000,00	5.250,45
14. Minderheitensekretariat BMI	60.000,00	58.992,00
15. Minderheiten an der deutsch-polnischen Grenze Brandenburgische Landeszentrale für politische Bildung	930,00	929,41
16. Domowina Zwjazk studowacych Stiftung für das sorbische Volk	4.914,00	4.710,13 203,87
17. Domowina Zwjazk studowacych Stiftung für das sorbische Volk	1.072,41 3.367,00	149,77 4.289,64
18. Sorbische Straßennamen LK Spree-Neiße	300,00	300,00
19. Domowina župa "Michał Hórnik" Stiftung für das sorbische Volk	3.580,00 130,00	2.903,26
20. Domowina župa "Handrij Zejler" Stiftung für das sorbische Volk	958,55 4.295,00	3.896,02
21. Folklorefestival "Lužica" Stiftung für das sorbische Volk, Kulturraum NOL, Landratsamt Bautzen, Amt Peitz, Stadt Bautzen	173.513	161.482,73

fett: Bestand aus Vorjahr bzw. Teilnehmerbeiträge

kursiv: Rückzahlungen

Zuwendungen insgesamt in €:

394.569

Titel	Zweckbestimmung	SOLL 2014 Tsd. Euro	IST 31.12.2014 Euro	Mehr/Weniger Euro
1	2	3	4,00	5
Zakónčenje / Abschluss 2014				
100	Verwaltungseinnahmen	137,70	127691,99	-10.008,01
234-235	Sonstige Zuweisungen aus dem öffentlichen Bereich	202,30	199193,42	-3.106,58
282 01	Zuweisungen und Zuschüsse der Stiftung mit Ausnahme von Investitionen	2.920,60	2920600,00	0,00
282 02	Spenden, Zuschüsse und dgl. für laufende Zwecke	0,00	116954,60	116.954,60
343	Zuweisungen der Stiftung für Investitionen, besondere Finanzierungseinnahmen	0,00	0,00	0,00
360	Einnahmen aus Überschüssen des Vorjahres	0,00	76077,80	76.077,80
Gesamteinnahmen:		3.260,60	3440517,81	179.917,81
400	Personalausgaben	2.846,4	2794258,49	-52.141,51
500	Sachausgaben	414,3	600397,91	186.087,91
600	Rückzahlungen	0,00	4668,83	4.668,83
700	Baumaßnahmen	0,00		0,00
800	Sonstige Sachinvestitionen	0,00		0,00
900	Besondere Finanzierungsmaßnahmen	0,00	41160,41	41.160,41
Gesamtausgaben:		3260,7	3440485,64	179.885,64

**Projektowy přehlad 2014 bjez projektow spěchowanych přez Vattenfall /
Projektübersicht 2014 ohne durch Vattenfall geförderte Projekte**

**Přehlad projektow etatisěrowanych w hospodarskim planje (1.-5.)
Projektübersicht etatisiert im Haushaltsplan (1.-5.)**

Bezeichnung/ Zuwendungsgeber	přiražka w € Zuwendung in €	wudawki w € Ausgaben in €
1. Elemente der mobilen Jugendarbeit , Schulsozial- arbeit und Familienbildung der Landkreises BZ SRT2	104.101,16	103.905,63
LRA , Wittichenau	12.429,03	12.429,03
2. Effektive Vermittlung der niedersorbischen Sprache im Kindergartenbereich	7.000,00	6.992,56
Ministerium für Bildung, Jugend u. Sport des Landes Brandenburg		
3. 48 h Aktion	32,00	
Gemeinden Crostwitz u. Wittichenau	20,00	40,00
4. Zuschuss für Projekt Schule im Grünen (Sorbisch intensiv) Fehlbedarfsfinanzierung durch Landkreis Spree-Neiße	300,00	300,00
5.Ziel 3 Euro-Neisse-Region		
Zuwendung für Projekt in 2013	9.321,75	0,00

Titel 234 01 Zuwendungen im Haushaltsplan

133.151,94

Projektübersicht **nicht** im Haushaltsplan (6.-19.) etatisiert/
 Přehlad w hospodarskim planje njeetatisěrowanych projektow (6.-19.)

Bezeichnung/ Zuwendungsgeber	přiražka w € Zuwendung in €	wudawki w € Ausgaben in €
6. Schulsozialarbeit am Sorbischen Schul-u. Begegnungszentrum Kommunaler Sozialverband Sachsen, LRA	8.103,70	8.111,67
7. RML2 Future (übertragbare Drittmittel aus 2013)	0,00 -30.906,70 30.000,00	14.705,77
8. Domowina župa " Jan Arnošt Schmolzer" Projektförderung Regionalverband Stiftung für das sorbische Volk	103,50 1.008,50	1.094,86
9. CIOFF World Congress 2014 in Bautzen Restzahlung SK 2000 € nach Abrechnung Stiftung für das sorbische Volk, Sparkassenstiftung	15.000,00 8.000,00 90.657,14	115.657,14
10. Ankauf einer mobilen Streaming Videotechnik Stiftung für das Volk Folklorefestival Bestand LRA Bautzen aus 2013	2.109,38	2109,38
11. XVII. FUEN-Seminar slawischer Volksgruppen Bautzen BMI	5.000,00	4.553,68 446,32
12. Minderheitenbüro in Berlin BMI	58.000,00	57.338,92
13. Sprachenkonferenz "Charta-Sprachen in Deutschland" BMI	29.000,00	26.815,27
14. Projektförderung Stiftung WITAJ-Sprachzentrum	99.365,00	99.365,00
15. Domowina župa "Michał Hórnik" Projektförderung "Pomniki" Stiftung für das sorbische Volk	4.400,00	4.400,00
16. Domowina župa " Jan Arnošt Schmolzer" Projektförderung Stiftung für das sorbische Volk	2.867,00 480,00	3.101,62
17. Domowina župa "Michał Hórnik" Projektförderung Stiftung für das sorbische Volk	5.855,00 672,90 95,00	6.109,97 425,00
18. Domowina župa "Handrij Zejler" Projektförderung Stiftung für das sorbische Volk	50,00 450,00	500,00
19. Domowina Interkulturelle Schülerbegegnung (LAP) LRA	1.509,75 100,00 85,00	1673,88

fett: Bestand aus Vorjahr, Teilnehmerbeiträge und Spenden
kursiv: Rückzahlungen

Zuwendungen insgesamt in €

373.820

Domowina – Zwjazk Łužiskich Serbow z. t.
Rěčny centrum WITAJ

Domowina – Zwězk Łužyskich Serbow z. t.
Rěčny centrum WITAJ

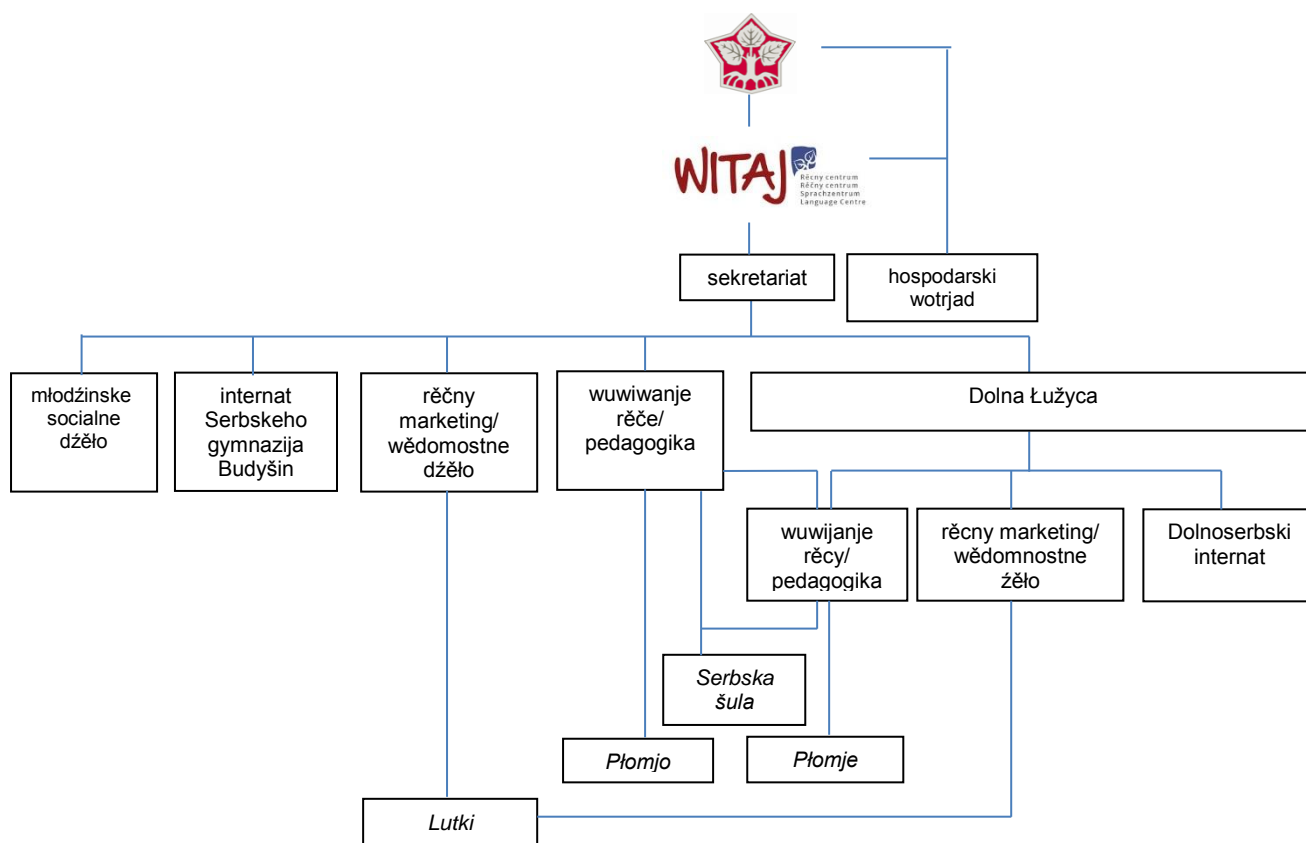
Domowina – Bund Lausitzer Sorben e. V.
WITAJ-Sprachzentrum

KROTKA ROZPŠAWA

KRÓTKA ROZPRAWA

2013 / 2014

1. Wobsahowa struktura RCW

2. Dźěłowe pola RCW

2.1 Wjednistwo a zarjadnistwo

Wjednistwo (nawodnica RCW, zastupowacy nawoda RCW/wotrjadnik Dolna Łužyca, wotrjadnica wuwijanje rěče/pedagogika, wotrjadnica rěcny marketing/wědomostne džěło, zamołwita za hospodarski wotrjad, nawodnica internata Serbskeho gymnazija Budyšin, nawodnica Delnjoserbskeho internata, wotrjadnica młodzinske socialne džěło) zetkaja so měsačnje. Nawodnicy internatow w Budyšinje a Choćebuzu a wotrjadnica młodzinskeho socialneho džěła dóstanu dnjowy porjad a protokole posedženjow wjednistwa. Wo swojim wobdźělenju na posedženjach rozsudźa operatiwnje we wotwisnosći wot aktualnych temow. Hospodarski wotrjad je zamołwity za RCW a Domowinu. Sekretariat aktualizuje mj. dr. homepage. RCW ma homepage a facebookowe profile „Domowina WITAJ-Sprachzentrum“, „Domowina Rěcny centrum WITAJ Chóšebuz“, „WITAJ Młodzinske socialne džěło“ a „Jozatebje“.

RCW wukonja stajnje kubłanskopolitiske džěło w nawjedowanskej abo čłonskej funkciji a to w slědowacych gremijach:

- w kubłanskim wuběrku Domowiny
- w džěłowej skupinje za kubłanske temy při Braniborskim ministerstwje za kubłanje, młodzinu a sport

- w kubłanskej syći Delnja Łužica
- w nadšulskej fachowej konferency serbsčiny (DŁ)
- w žětowyma pódkupkoma za pśigótowanje ewaluacije serbskich wučbnych póručenjow (pla LISUMa/DŁ) a za pšežětanje serbskego šulskego póstajenja (SWSchulV, pla MBSJ/DŁ)
- we wodženskej skupinje ke koncepciji 2plus při Sakskim statnym ministerstwje za kultus
- w serbskimaj rěčnymaj komisijomaj w Delnjej a Hornjej Łužicy
- we wuběrku młodźinskeje pomocy Budyšin
- w podwuběrku k planowanju młodźinskeje pomocy Budyšin
- w džětowym kruhu za holčace naležnosće wokrjesa Budyšin

Nawodnica RCW w Budyšinje a zastupowacy nawoda w Choćebuzu wudźeržujetaj nimo toho w operatiwnym džěle stajne kontakty nošerjam pěstowarnjow, nawodam a wučerjam šulow, Sakskej kubłanskej agenturje, Sakskemu kubłanskemu institutej, Džěłanišću za serbske kubłanske wuwowanje Choćebuz (ABC), ministerstwam za kubłanje a wědomosć w Braniborskej a Sakskej, zapóstancam krajow a zwjazka, wokrjesnym a měšćanskim zarjadam kaž tež wědomostnym institucijam, kotrež w tu- a wukraju na polu wjacerěčnosće džěłaja.

Fachowa přirada RCW je so 21. januara 2013 znowa załožiła. Jeje hłowny nadawk je, přistajenych RCW při fachowym wusměrjenju swojeje džěławosće poradźować a wo prioritach za přichod rozmyslować. W njej skutkują fachowcy a zastupjerjo kubłanišćow (pěstowarnje, šule, fachowa šula za socialnu pedagogiku). Termin zetkanja w lěće 2014 běše 13. nowember. W srjedźišću wuradźowanja steješe „Katalog kwalitatiwnych kriterijow k spěchowanju a posrědkowanju serbsčiny w džěćacych dnjowych přebywanišćach w Sakskej“.

2.2 Publikacije

2.2.1 Stajne publikacije 2013-14

- Lutki: 7 zešiwki - přeco w delnjo- a hornjoserbskim wudaću
- Płomje: 22 wudašow
- Płomjo: 22 wudaćow
- Serbska šula: 8 wudaćow
- 4 poskitki/póručenja (hornjoserbski a delnjoserbski katalog wučbnych a didaktiskich materialow)

2.2.2 Informaciske materialije RCW

- drogowańska wustajeńca „Serbska rěc - coolna wěc / Sorbisch/Wendisch - Lernen für die Zukunft“ (5 roll-ups, DŁ)

- 10 postowych kórtkow a 3 plakaty „Serbska rěc - za co? “ (DŁ)
- flyer “Informaciske póručenja dermatne a aktualne/Informationsangebote kostenlos und aktuell” (DŁ)
- informaciska brošurka k rewitalizaciskim pšašanjam „jo! za tebjje: Za pśichod ze serbskeju rěcu! Für eine Zukunft mit der wendischen Sprache!” (DŁ)
- informaciska brošurka „Serbska rěc - coolna wěc. Sorbisch/Wendisch - Lernen für die Zukunft“ (DŁ, 2. nakład)
- „Mathildžine dyrdomdejstwa“ - informaciski zešiwk za dźěći wo šeršenjach w zhromadnym dźěle ze SMUL

2.2.3 Didaktiske a wučbne materialije

We wotrjedže wuwijanje rěče/pedagogika je so w lětomaj 2013/2014 cyłkownje **91** titulow nadźěłało (DŁ a HŁ) :

	wučbnicy a džěłowe zešiwki (wudate w LND)		dalše wučbne materialije	
	delnjoserbske	hornjoserbske	delnjoserbske	hornjoserbske
2013	11	25	1	7
2014	6	28	3	10

Jako wusahowace delnjoserbske titule po wobjimje lektorskeho dźěła a/abo po wobsahu wobhladujemy:

- Drogi licenja 3, žěłowy zešyw
- Drogi licenja 4, žěłowy zešyw
- Dolnoserbški 1, wučbnica
- Zwucowanja 1, žěłowy zešyw
- Wótekšywaś a rozměś, wučbnica
- Zwucujom serbski 1, žěłowy zešyw
- Zwucujom serbski 2, žěłowy zešyw
- Zwucujom serbski 3, žěłowy zešyw
- Zwucujom serbski 4, žěłowy zešyw, nowowuwiće
- Dolnoserbški 2, wučbnica
- Zuki pšawje słyšaś, žěłowy zešyw
- Wu nas a hynži, wučbnica za wěcnu wědu a serbšćinu
- Pismikowy mandala, žěłowy zešyw
- Cytańske zwucowanja, žěłowy zešyw
- Wokabelowy zešyw, žěłowy zešyw
- Grajne plany 3, wučbnica za muziku
- Wótekšywaś a rozměś 9/10, wučbnica za stawizny

Jako wusahowace hornjoserbske titule po wobjimje lektorskeho dźěła a/abo po wobsahu wobhladujemy:

- wučbny material za serbsčinu
 - Naša maćerščina 8
 - Zwučujemy a pisamy 8
 - Z Kitom wuknjemy 2 (za cuzu rěč)
- wučbnicy za fachowu wučbu
 - Mlóč 1 (za wěcnu wědu)
 - Ličenske puće 3 (za matematiku)
 - Level Biologija 7
 - Level Biologija 8
 - Wotkrywać a rozumić 6, wučbnica stawiznow
 - Trojozynk 9/10, wučbnica za hudźbu
- we wobłuku noweho rjadu za wuknjenje serbsčiny jako cuza rěč
 - Wuknjemy serbsce 1, dźěłowa kniha
 - Wuknjemy serbsce 1, wobrazowe karty za šulerja
 - Wuknjemy serbsce 1, wobrazowe karty za wučerja
 - Wuknjemy serbsce 1, wokablowy zešiwk
 - Wuknjemy serbsce 1, hrajne plany
 - Wuknjemy serbsce 2, dźěłowa kniha z CD
 - Wuknjemy serbsce 2, Mój portfolio
 - Wuknjemy serbsce 2, wobrazowe karty za šulerja
 - Wuknjemy serbsce 2, wobrazowe karty za wučerja
 - Wuknjemy serbsce 3, wučbnica z CD
 - Wuknjemy serbsce 3, dźěłowy zešiwk
- nadźěłanje dźěłarničkow resp. modulow
 - „Wódny muž a druhe duchy“ za wuměłstwo
 - „Wopisowanje předmjetow“
 - „Kołowokoło koleśa“
 - „Zaječk Hopl a jeho přečeljo“, wudospołnjacy čitanski material
 - Wopisowanje činitosćow
 - Woda – drohotny pokład
- dwurěčne materialije za předmjet wěcna wěda
 - „Serbska wjes něhdy“
 - „Budyšin a wokolina“
- nowy rjad terminologijow
 - Terminologija za informatiku
 - Terminologija za geografiju
- didaktiske hry za wučbu serbsčiny
 - Wuknjemy serbsce 1, interaktiwna CD za cuzu rěč
 - Serbsce lochko, CD z rěčnymi wobrotami wšědneho dnja z wotpowědnej App
- didaktiske pśedšulske materialije

- „Ptaški našeje domownje“
- „Našo šěto“

2.3 Wědomostne dzěło

- nadžětanje „Koncepta za sylnišu prezencu serbskeje rěče w nowych medijach“ zhromadnje ze Założbu za serbski lud a ze Serbskim institutom, B. Brězanowa
- Forum Serbske rěčne planowanje zarjadowa Rěčny centrum WITAJ zhromadnje z Language diversity sobotu, dnja 7. septembra 2013, w Serbskim domje w Budyšinje , B. Brězanowa
- „Serbščina online“ – próstwa wo srědki třecích na BMBF, B. Brězanowa
- rěčne a didaktiske dalejkubłanje wótkubłarjow a wótkubłarkow z hortow a žiśownjow, M. Norbergowa, G. Heyderowa
- hospitacije w žiśownjach, hortach a šulach, M. Norbergowa, G. Heyderowa
- koncepcionelny přewod a fachowy posudk na polu sorabistiki a didaktiskeho a metodiskeho natwara wučbnicoweho rjada „Naša maćerščina“, M. Smolina
- wuwijanje pśespytowańskich nadawkow za certificěrowanje dolno- a górnoserbščiny pó zgromadnem europskem referencnem ramiku za rěcy (schójžeńk A1 a A2) a zestajenje wotpowědneje brošurki, M. Norbergowa a M. Smolina
- koncipowanje a organizowanje rěčnych kursow za dźěći a staršich, M. Smolina, J. Kaulfürstowa, W. Butendeichowa
- nadžětanje a wudaće „Kataloga kwalitatiwnych kriterijow k spěchowanju a posrědkowanju serbščiny w dźěćacych dnjowych přebywaniščach w Sakskej“, J. Kaulfürstowa
- koncipěrowanje a pšewježenje intensiwnego rěčnego kursa za wótkubłarki, M. Nowak, M. Norbergowa, G. Heyderowa
- koordiněrowanje a koncepcionelne pśigótowanje diskusijowego procesa k rěčnej rewitalizaciji w Dolnej Łužycy „jo! za tebe“, M. Nowak
- mentorske rozgrona ze studentami dla seminarnych žělow: Sněženka Stankovič (HUB), Andreas Pankau (Frankfurt/M) a Laura Schötzig (BTU), M. Norbergowa
- sobudžěło we fachowej přiřadze noweje krajneje institucije „Sächsische Landesstelle für frühe nachbarsprachliche Bildung“, B. Brězanowa, J. Kaulfürstowa

přinoški:

- B. Brězanowa. Zajim za dwu- a wjacerěčnosť džeń a bóle přiběra. Serbska šula 2013(1)
- M. Nowak. Nastajenje napšešiwo nadawkam kubłarstwa za rewitalizaciju dolnoserbščiny. Serbska šula 2013(1)

- M. Norbergowa/A. Gräfowa. Mysli pó dalejkubljanju we Wětošowje. Serbska šula 2013(1)
- M. Smolina. Zwonkašulske spěchowanje čitanskeje kompetency jako klučoweje kompetency. Serbska šula 2013(2)
- B. Brězanowa. Čěło a duša džěsća matej so škitać. Lutki 2013(2)
- B. Brězanowa. Koncept 2plus a džěło wodźenskeje skupiny. Serbska šula 2013(3)
- M. Nowak. Rola aktualneho šulstwa w rewitalizaciskem procesu dolnoserbškeje rěcy. Serbska šula 2013(3)
- B. Brězanowa. Dwurěčne kubljanje – prawniske a pedagogiske aspekty. Serbska šula 2014 (2)
- M. Smolina. Tworjenju preteritalnych formow we wučbje wosebitu kedźbnosć wěnować. Serbska šula 2014(1)
- M. Smolina. 2plus – wučba po šulske družiny přesahowacym koncepcje dwurěčna serbsko-němska šula. Lutki 2014(1)
- M. Smolina. Zaběra z knihu „Kak je myška Pip-pip płuwać nawuknyła” Lutki 2014(2)
- J. Kaulfürstowa. Dialogiske čitanje – zhromadne wobhladowanje knižkow. Lutki 2013 (1)
- J. Kaulfürstowa. WITAJ im Kindergarten – Antworten auf oft gestellte Fragen. Lutki 2013 (1, 2, 3)
- J. Kaulfürstowa. Róla hrow za rěčne wuwíce džěsća. Lutki 2013 (3)
- J. Kaulfürstowa. In Kindern frühzeitig Schriftbewusstsein wecken. Lutki 2013 (3)
- J. Kaulfürstowa. Standardy za serbšćinu posrědkowace a spěchowace džěło kublarjow a kubłarkow w džěćacych dnjowych přebywanjšćach. Serbska šula 2014 (4)
- J. Kaulfürstowa. Myty wokoło dwurěčnosće. Lutki 2014 (1, 2)
- J. Kaulfürstowa. Třeća pěstowarnja z WITAJ w Budyšinje. Lutki 2014 (2)
- M. Nowak. K trěbnosći rewitalizaciskeje koncepcije za dolnoserbšku rěc. Rozhlad 2013 (12)
- M. Nowak. Serbšćina na delnjołužiskich šulach. Sorbisch an niederlausitzer Schulen. Lutki 2014 (1)
- M. Nowak. Rewitalizacisku koncepciju za dolnoserbšćinu wuwijaš - ale kak? Serbska šula 2014 (3)
- G. Heyderowa. Wšake pšinoski za Lutki, mjazy drugim:
Moderne Zeugnisse alter Überlieferungen (1/2013)
Sorbische/wendische Kinderprogramme auf der Bühne (1/2014)
Welche Bedeutung hat Theater für Kinder (1/2014)
Ptaški w zymje (3/2014)

Wědomostne a informaciske přednoški sobudźěłaćerkow a sobudźěłaćerjow RCW w lěće 2013 a 2014 (wuběrk)

- 20.03.2013 přednošk ke kubljanju po WITAJ na staršiskim wječorje w pěstowarni na Horach, J. Kaulfürstowa

- 11.04.2013 přednošk k serbskorěčnemu kubłanju po WITAJ a k serbskim stawiznam a kulturje Serbow jako dalekubłanje kubłarjow pěstowarnje „Geisingstraße“ w Drježdźanach, J. Kaulfürstowa
- 07.06.2013 pśednosk „Móžo šula rewitalizěrowaś dolnoserbšćinu?“ na głownej zgromažinje Mašicy serbskeje w Chóšebuzu, M. Nowak
- 12.07. 2013 „Serbski kubłanski system“, před wučerjemi němčiny z cyłeho swěta (Interdaf-Herder-Institut), B. Brězanowa
- 10.09.2013 „Dwurěčne kubłanje džěci w pěstowarni a šuli“, před staršimi pěstowarnje w Čisku, M. Smolina
- 11.10. 2013 „How to support members of a minority outside of their homeland“ posterprezentacija na mjezynarodnej konferency k wjacerěčnosći w Hamburgu, B. Brězanowa
- 16.10.2013 „Dwurěčne kubłanje džěci w pěstowarni a šuli“, před staršimi WITAJ-skupiny AWO-pěstowarnje w Strowotnej studni, M. Smolina
- 23.10. 2013 „Aktualne ćežišća džěławosće RCW“, před zarjadnikami Krajnoradneho zarjada Budyšin, B. Brězanowa
- 13.11. 2013 „Sorbian Education System“, přednošk w Brüsslu na forumje wo wjacerěčnosći narodnych mjeńšin „Education – a life changing experience“, B. Brězanowa
- 13.11.2013 „Sorbisch lernen in Kindertageseinrichtung und Schule. Möglichkeiten der zweisprachigen Bildung bei den Sorben in Deutschland“, přednošk před zastupjerjemi chorwatskeje mjeńšiny w Hrvatskim centarju we Wienje, M. Smolina
- 07.12. 2013 „Sprachencharta unbekannt“, pśednosk na mjezynarodnej konferency „Substanz und Praxis europäischer Sprachenrechte“ Serbskego instituta/FUEN/Hamburgskeje uniwersity w Chóšebuzu, M. Nowak
- 15.12. 2013 „Wendische Eigendarstellungen in Schulbüchern“, pśednosk w Budyšinje na konferency Serbskego instituta „Kulturelle Diversität und gesellschaftliche Teilhabe“, M. Nowak
- 05.04. 2014 „Motivation im Fremdsprachenunterricht durch die Nutzung individueller Mehrsprachigkeit“. Französischlehrertag in Dresden, B. Brězanowa
- 18.06.2014 přednošk wo dwurěčnym kubłanju na serbskich šulach před skupinu seniorow w Budyšinje, M. Smolina
- 20.08.2014 přednošk wo dwurěčnym kubłanju na serbskich šulach před skupinu seniorow w Budyšinje, M. Smolina
- 05.11.2014 přednošk wo džěławosći RCW před wobdźělnikami rěčneho kursa serbšćiny Wojerowskeho měšćanskeho zarjada, M. Smolina
- 20.11.2014 předstajenje koncepcije a wubraných ćežišćow „Našeje maćeršćiny 8“ před fachowym kružkom serbšćinarjow w Radworju, Ma. Hrjehorjowa, M. Smolina
- 12.05.2014 přednošk ke kubłanju po WITAJ na staršiskim wječorje w pěstowarni „Baćonjace hnězdo“ w Myšecach, J. Kaulfürstowa

- 19.05.2014 přednošk „Immersives Sprachenlernen in der Kita am Beispiel von WITAJ“, dalekubłanje PONTES a RCW w Rownom, J. Kaulfürstowa
- 22.05.2014 přednošk ke kubłanju po WITAJ za staršich a gmejnskich radžičelow w Njebjelčicach, J. Kaulfürstowa
- 17.06.2014 přednošk „Frühe Zweisprachigkeit als Chance für die Grenzregion“ na konferency „Zwei Kitas – Begegnung, Sprache, Nachbarschaft“ w Mužakowje, J. Kaulfürstowa
- 05.11.2014 přednošk ke kubłanju po WITAJ na staršiskim wječorje w pěstowarni „Pjerachowy kraj“ w Budyšinje, J. Kaulfürstowa
- pśednoski pśed komunalnymi pśistajonymi w nadawku Šule za dolnoserbsku rěc a kulturu (pśecej z póžělom wó žěle a nadawkach RCW), M. Norbergowa
- pśednoski wó WITAJ-projekse a jěsnej dwójorěcnosci na starješyńskich wjacorach WITAJ-kupkow, G. Heyderowa
- pśednoski wó serbskem kubłaństwje a žěla RCW kuždy semester w seminarach Pódstupimskeje uniwersity

2.4 Projektowe džěło

RCW je 2013/2014 organizował na přikład slědowace projekty (nimo internatow)

w Delnjej Łužicy:

- stawne projekty Dolneje Łužyce ako Šula w zelenem, WITAJ-camp abo familijowy žěń, serbska BTU-rallye za 6. lětnik, projektowe dny w muzeju za 3. lětnik, žišece žiwadłowe dny, projekty w šulach, WITAJ-camp, familijowy žěń, comicowe a wumělske wuběžowanje
- wótzamknjone projekty Dolneje Łužyce, na pšíkł. šulske projekty wo serbskej rěcy, wuběžowanje „Serbska rěc - za co? Die 10 besten Gründe Wendisch zu lernen“, intensiwny 3-mjasecny kurs za wótkubłarki, wudaše šulskego timera 2014/15
- hyšći dalej bžezce projekty Dolneje Łužyce: kórtky za WITAJ-šule, fachowa póražowarka za pśedšulski WITAJ-wobłuk
- nawjedowanje a organizacija zasajženja maminorěcných pomocnikow/-cow w žiśownjach ze srědkami Bramborskego ministerstwa za kubłanje, młóžinu a sport, G. Heyderowa

w Hornjej Łužicy:

- wjacednjowske a wulkoprojekty, mj. dr. swójbna schadžowanka, čitanske wubědzowanje, čitanska nóc, folklorny festiwal, swjedžen serbskeje rěče w Radworju, dźiwadłowe dny, prózdninski camp
- serbskorěčny měsačny poskitk w štyrjoch WITAJ-skupinach

- dnjowe projekty, mj. dr. Schlingel-festiwal w Kamjenicy, zwjazkowy předčitanski džeń, Serbski džeń za šulerjow Radworskeje wyšeje šule we Wodowych Hendrichcach, swjedžeń serbskeje rěče na ZŠ Slepó
- sobuskutkowanje na župnych swójbnych popołdnjach w Hućinje a we Wojerecach
- wurjadny projekt w Domje biskopa Bena k temje „Dwurěčnosť je cool - wot A do Ž“ - dźědojo a wowki ze wšelakich kónčin Sakskeje wobdźělichu so tam ze swojimi wnučkami na zetkawanskich dnjach. Projekt wobsahowa tři zarjadowanja k temje „Serbja“ .
- projektowe dny ze šulerjemi we Wojerecach na Lessingowym gymnaziju, w Ralbicach, we Worklecach, w Barće, w Njeswačidle, ...
- podpěra při wuhotowanju rěčnych prózdninskih campow w Jarješku a Małych Božich Myslach (Kleinbademäusel)
- projektowe dny z němskimi šulerjemi w Drježdžanach (SMWK) a z pólskimi šulerjemi w Budyšinje
- přewod młodostneje w Swobodnym socialnym lěće kultura a zhromadne dźěło z LKJ Sakska
- dalekubłanske zarjadowanje za wučerki k dźiwadźelenju w ramiku swjedženja serbskeje rěče w Radworju
- dźiwadłowa pěstowarnja
- wučbu wudospołnjace materialije
 - karty „Kulow a Wojerecy“
 - „Mój pisany předšulski zešiwk“ I a II
 - DVD ze serbsce synchronizowanymi krótkofilmami
 - kolenowa knižka „Mój mały ptačk“ (didaktiski material za pěstowarnje)

Za někotare projekty jo RCW pšiwabił tšeše srědki Bramborskego ministerstwa za kubłanje, młóžinu a sport, Domowinskeje župy Dł („Vattenfallske srědki“), Lokalnych akciskich planow pšešiwó pšawoekstremistiskim, cuzym winikojskim a antisemitiskim tendencam města Chósebuza, wokrejsa Sprjewje-Nysy a Dubjeje-Błotow.

Młodźinske socialne dźěło w Hornjej Łužicy financuje so přewažnje ze srědkow wokrejsa Budyšin a Sakskeho statneho ministerstwa za socialne a škit konsumentow. Projekt Awareness-Raising-Tools for Language Diversity spěchowaše so přez EU.

Internatne projekty su mj. dr. byli:

Chósebus (2013/14: Ø 25 wuknikow)	Budyšin (2013/14: Ø 48 šulerjow)
<ul style="list-style-type: none"> - wugótowanje archiwa a chroniki - žeń wótworjonych žuri - baslenje nowolětkow 	<ul style="list-style-type: none"> - Video-tea - póstnička – pječenje pampuchow, camprowanje

<ul style="list-style-type: none"> - Ptaškowa swajźba a pjacenje srokow - góspodowanje zapustowego pšešega Dolnoserbskego gymnaziuma - mólowanje jatšownych jajow a jatšowny wogeń ze serbskimi spiwami, mólowanje w starcowni - woglěd žiwadła 12. lětnika - woglěd filmowego festiwala - serbski film - cytanje z kn. Piniekowej a kn. Hustedtowej - witanje z chłěbom a solom (BTU, w měšće) - LAP – akcija nalipkow - internatny swěžen - kjarmuša - warimy serbske jěže - Janšojski bog/gódownicka/Mikławš - wuměłski kurs - staramy se wó rowy serbskich wósobow - wšakorake wjacory (fašing, Halloween, bowling, referaty, filmowe wjacory) - tyžeński sport - filmowy projekt – žywjenje w internaše (stajiš na youtube a facebook) - žěto ze starjejšymi (zgromažina, rozžognowanje 12. lětnika, čołnowanje) 	<ul style="list-style-type: none"> - debjenje jutrownych jejkow a paslenje za jutry/nalěčo (jónu tež ze staršimi) - mejemjetanje – wíce wěnc, reje, program - wopyt serbskeho muzeja/dźiwadła - tydžensce sport w čěložwučowni (gymnastika, wolejbul, basketbul); 4 sportowe turněry - projekt „Wopytajće nas“ – internatni wobydlerjo přeprašuja sobušulerjow na kofej a předstaja internat - internatny wječor „Bjesada w kuchni“ wotmě so měšačnje - „Pawk“ předstaji swoje džěto w internaće - Yoga-kurs ze serbskim fyzioterapeutom resp. -terapeutku - nalětny swjedžen w starowni 06.03.2013 - kruh młodych nowinarjow (Serbske Nowiny) wotmě so měšačnje - sobuskutkowanje při wědomostnej studiji wo wuwicu serbskich młodostnych - workshop „airbrush“ - projekt „nazyma“ - „Pójće rejować“ – měšačnje - hóčkowanski kurs - zhotowjenje darow za džen maćerje - wuhotowanje lětneho swjedženja strony CDU - projekt „Domchowanka“ – warjenje, pječenje - dožiwjenska pedagogika – interaktiwne hry - adwent a hody: paslenje; program za hodowničku starownje - komputer-workshop, měšačnje
--	--

2.5 Młodzinske a socialne dźěło

2.5.1 Mobilne młodzinske dźěło

Socialni dźěłaćerjo nawjazaja kontakt k młodzinje we wokrjesu Budyšin, wosebje w gmejnach Zarjadniskeho zwjazka „Při Klóšterskej wodźe“. Prawidłownje wopytuja młodzinske kluby, kliky a skupiny. Młodostnym skića pomoc a podpěru w zwisku z priwatnymi, šulskimi abo powołanskimi problemami. Socialni dźěłaćerjo přewjedu zhromadnje z młodostnymi projekty a pletu syće mjez młodostnymi na kraju. Wažne jim je, zo móža poskitki tež w serbskej rěči přewjesć.

Projekty w lěće 2013/14 běchu na přikład:

- 48-hodžinska akcija
- Open-air-kino w ramiku folklorneho festiwala w Chróśćicach
- dźěćaca zabawa na X. mjezynarodnym folklornym festiwalu 2013
- preventiwny projekt „Piwa, wina, palenca za dobry cocktail njetrjeba!“
- rozmołwne koła w 3 młodzinskich klubach k temje „Młodžina na kraju – moja wjeska, moje perspektiwy, mój přichod“
- młodzinska protyka 2014
- studentska kubłanska jězba do Prahi
- akcija „Budyšin wostanje pisany“
- młodzinska protyka 2015
- holčacy dzeń (zhromadna akcija nošerjow młodzinskeje pomocy we wokrjesu Budyšin)
- filmowa nóc w Hórkach
- podpěra młodzinskich klubow při załoženju swójskeho towarstwa
- rozmołwne koło w młodzinskim klubje w Chróśćicach „Młodžina a Domowina“
- informaciske zarjadowanje „Prawicarsce motiwowana namóc – kak z tym wobchadźamy?“

2.5.2 Šulske socialne dźěło

Team za šulske socialne dźěło přewodźuje šulerki a šulerjow při jich wuwicu k dorosćenemu čłowjekej. Nimo toho spěchuja so kompetency k rozrisanju swójskich a socialnych problemow a wužadanjow. Dalši nadawk je spěchowanje wuwica wosobiny. Nazhonjenja swójskich sylnosćow a słabosćow, kritiske myslenje a kreatiwne paslenje abo zaběra z aktualnymi temami tute pozitiwnje wobwliwuja. Šulske socialne dźěło wukonja so na slědowacych wyšich šulach:

Serbska wyša šula „Michał Hórnik“ Worklecy
Serbska wyša šula „Dr. Marja Grólmusec“ Radwor

Serbski šulski a zetkawanski centrum Budyšin (zakónči so w febr. 2014)
Wyša šula „Korla Awgust Kocor“ Kulow

Projekty w lěće 2013/14 běchu na přikład:

- „Holči kruh“, wobstajnje
- samozakitowanski kurs
- hajenje jutrownych naložkow
- So wo zadźerženskich normach dorozumić
- Šulerjo a starši hromadza za šulerjow w Mišnju (pomoc woporam powodzenja)
- naprašnik „Sei nicht klein, misch dich ein!“ (zhromadna akcija nošerjow młodzinskeje pomocy we wokrjesu Budyšin)
- pomocna akcija za wopory powodzenja w měšće Wehlen
- projekt ke kermuši
- předčitanski dzeń - cyłozwjazkowa akcija
- dzeń wotewrjenych duri na wyšej šuli „K. A. Kocor“ w Kulowje
- projekt k temje mobbing
- poskitki k zabawje w prózdnicach
- šulerski seminar „Demokratija w šuli“
- Girls- & Boys-Day
- prewencija přećiwo namocy
- projektowe dny k skrućenju kompetencow za 5. lětnik
- koncentraciski trening
- džěto ze šulerskej radu
- projekt k temje „Internet, socialne syće & co.“
- projekt k temje puberta
- projekt k serbskim přisłowam
- projekt k temje policija
- projekt k swětowemu dnjej chorosće AIDS
- projekt k powołanskej orientaciji – serbske regionalne rjemjesła

2.5.3 Swójbne kubłanje

Swójbne kubłanje wopřija podpěru a kubłanje swójbow. W projektach abo přednoškach ke kubłanskim temam maja so starši ze swójskimi hódnotami a nastajenjemi rozstajeć, swoje kubłanske kompetency wukmanjeć a rozšěrjeć a tak swoje swójbne žiwjenje wobohaćeć. Rěčny centrum WITAJ poskićeše hač do junija 2013 maćero-džěćacy kruh w Chrósćicach. W přichodže integruje so swójbne kubłanje do šulskosocialneho džěta resp. přewjedu so po potrebjce zarjadowanja a rozmołwy za staršich.

Do wobłuka swójbneho kubłanja liči tež swójbna schadźowanka w Chrósćicach. Zdobom wobdźěli so socialny team při swójbnyim popołdnu w Stróži.

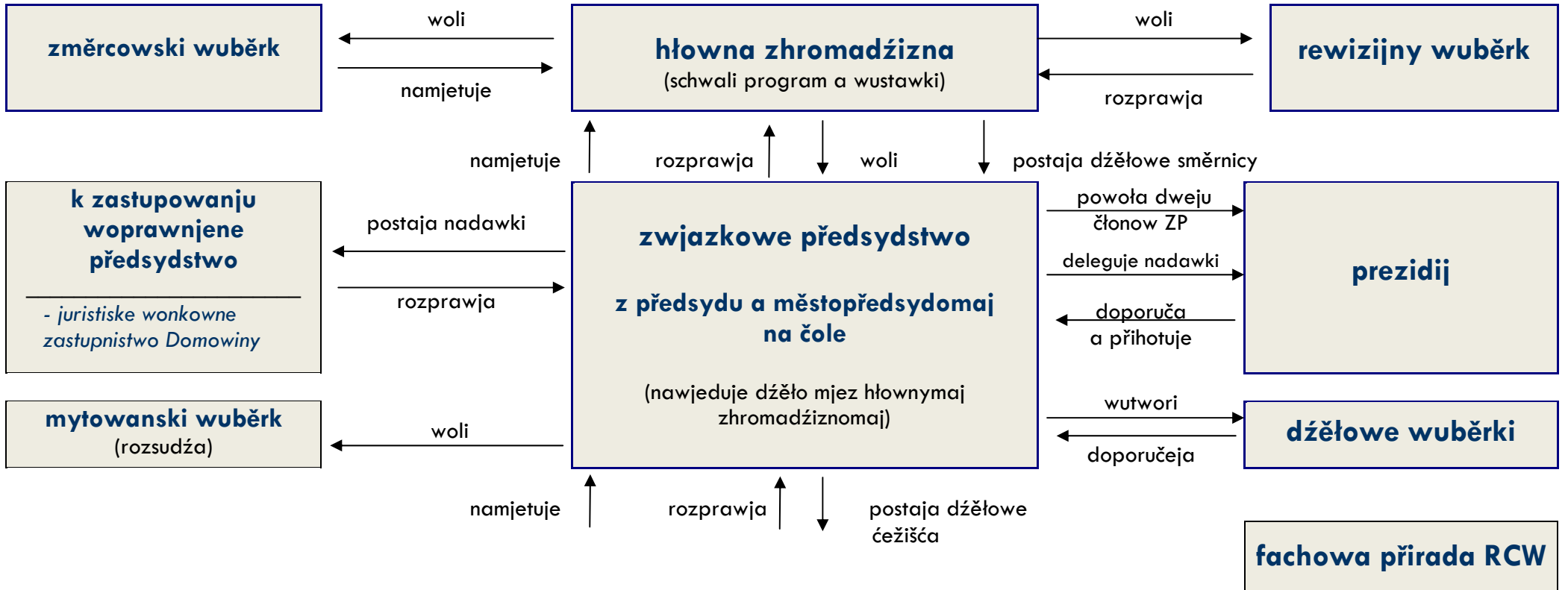
Młodźinske socialne dźěło přewjedže so na zakładze zrěčenja z wokrjesom Budyšin. Zrěčenje z wokrjesom je so hač do 31.12.2016 podlěšiło. Wot 01.01.2015 je so struktura na 3 regionalne teamy přerjadowata. Socialny team je we wšěch 3 teamach (Budyšin, Kamjenc a Wojerecy) zastupjeny.

dr. Beata Brězanowa
nawodnica Rěčneho centruma WITAJ

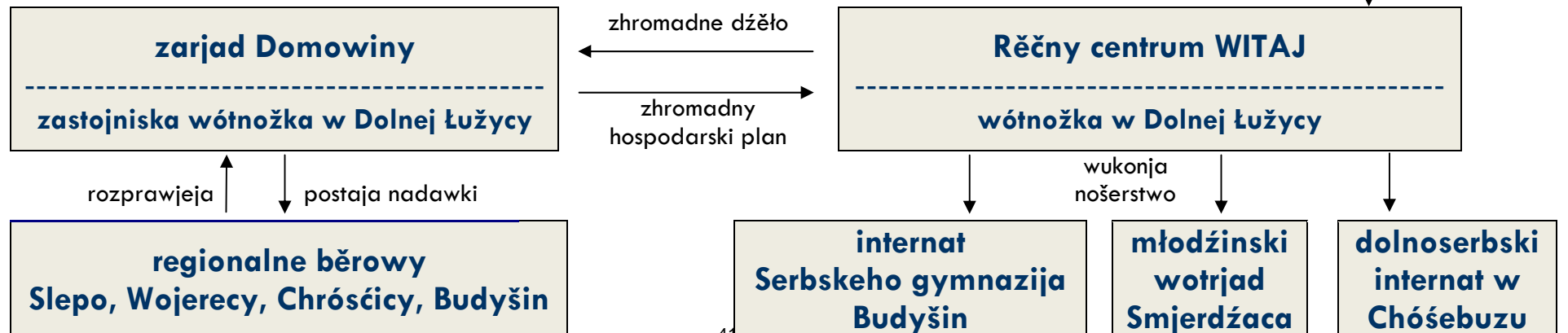
Organigram třěšneho zwjazka

(staw 01/2015)

čestnohamtska runina

hłownohamtska runina

Statistika a ličby

Posedženja gremijow třěšneho zwjazka w skutkowanskej dobje wot 16. hač do 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny

Zwjazkowe předsydstwo

- 11 rjadnych posedženjow zwjazkowego předsydstwa Domowiny
20.04.2013; 08.06.2013; 14.09.2013; 23.11.2013; 01.02.2014; 12.04.2014; 14.06.2014; 13.09.2014; 22.11.2014; 24.01.2015; 07.03.2015
wobjednanje 75 předłohow
- 7 přidatnych posedženjow a zarjadowanjow
- tematiske zarjadowanje ke kubłansko-politiskim prašenjam Hornjeje Łužicy dnja 31.05.2013
 - wopomnjenske zarjadowanje za wotbagrowanu wjes Liškow dnja 08.06.2013
 - wurjadne posedženje zwjazkowego předsydstwa dnja 11.06.2013
 - wuznamjenjenske zarjadowanje dnja 11.10.2013
 - klawsurne posedženje zwjazkowego předsydstwa hromadže ze serbskimi člonami Založboweje rady dnja 08.03.2014
 - wopomnjenske zarjadowanje za dźělnje wotbagrowanje Wochozy dnja 14.06.2014
 - wuznamjenjenske zarjadowanje dnja 10.10.2014

Prezidij zwjazkowego předsydstwa

- 18 rjadnych posedženjow prezidija zwjazkowego předsydstwa
06.05.2013; 22.05.2013; 08.07.2013; 26.08.2013; 30.09.2013; 11.11.2013; 16.12.2013; 15.01.2014; 12.02.2014; 24.03.2014; 05.05.2014; 26.05.2014; 21.07.2014; 20.08.2014; 05.11.2014; 16.12.2014; 14.01.2015; 11.02.2015; 11.03.2015
wobjednanje 28 předłohow prezidija a wšitkich předłohow zwjazkowego předsydstwa

dźělowe wuběrki zwjazkowego předsydstwa

- 25 posedženjow
▪ wuběrk za lobby-dźěło	7 posedženjow
▪ wuběrk za prawniske naležnosće	5 posedženjow
▪ wuběrk za kubłanje a młodžinu	5 posedženjow
▪ wuběrk za kulturu a wuměłstwo	4 posedženja
▪ wuběrk za hospodarstwo a infrastrukturu	4 posedženja

programowa komisija “Domowina 2025”

- 9 posedženjow programoweje komisije “Domowina 2025”
31.08.2012; 22.09.2012; 30.10.2012; 25.01.2013; 22.02.2013; 26.02.2014; 11.03.2014; 27.08.2014; 20.11.2014

Skutkowanje předsydy Domowiny (staw 28.02.2015)

Wot 16. hłowneje zhromadźizny sem je funkcija předsydy hłownohamtsce zapoložena. Porno dotalnemu, čestnohamtskemu zapoloženju wobsteji nětko móžnosć, funkciju cyłodnjowsce wukonjeć. Tole wobtlyšcuje so tež na mnóstwje přewjedženych terminow, kotrež su w přirunanju wo 130% přiběrali.

skutkowanska doba wot 15. – 16. hłowneje zhromadźizny - 231 terminow

03' – 12' 2011 - 161 terminow

2012 - 142 terminow

01' – 03' 2013 - 28 terminow

skutkowanska doba wot 16. – 17. hłowneje zhromadźizny - 533 terminow

04' – 12' 2013 - 218 terminow

2014 - 264 terminow

01' – 02' 2015 - 51 terminow

mała statistika politiskich terminow

terminy ze župami a čłonskimi towarstwami Domowiny 42

terminy ze serbskimi institucijemi 23

terminy w naležnosći serbskeho šulstwa 20

terminy z komunalnej runinu 17

politika – Zwjazk

politiske terminy na Zwjazkowej runinje 21

wobdźělenje na posedženjach Mjeńšinoweje rady Němskeje 10

politika - Sakska

politiske terminy z knježerstwom kraja Sakskeje 17

politiske terminy z frakcijemi Sakskeho krajneho sejma 30

wobdźělenje na posedženjach Sakskeje serbskeje rady 10

politika - Braniborska *

politiske terminy z knježerstwom kraja Braniborska 6

politiske terminy z frakcijemi Braniborskeho krajneho sejma 8

wobdźělenje na posedženjach Rady za naležnosće Serbow při Braniborskim krajnym sejmje 4

wopytane posedženja zarjada Domowiny 36

* W Braniborskej wukonja so politiske dźěło nimo toho tež přez Župu Delnja Łužica z. t. a zastupowaceho jednačela Domowiny.

**Přehlad wobzamknjenjow rjadnych a wurjadnych posedženjow
Zwjazkowego předsydstwa Domowiny wot 16. hłowneje zhromadźizny Domowiny**

Konstituowace posedženje zwjazkowego předsydstwa dnja 20.04.2013 na žurli Serbskeho domu w Budyšinje		
Wobzamknjenje čo. 1 z dnja 20.04.2013		
Předležacy protokol zjawneho dźěla 22. rjadneho posedženja z dnja 02.03.2013 bjerje so wot zwjazkowego předsydstwa ze změnu w dypku 1 na wědomje.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 2 z dnja 20.04.2013		
Zwjazkowe předsydstwo schwali změneny plan swojich posedženjow hač do kónca 2013 a přepoda swojemu prezidijej nadawk, tute wuradźowanja z pomocu zarjada Domowiny wobsahowje a organizatorisce přihotować.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 3 z dnja 20.04.2013		
Zwjazkowe předsydstwo podpěra kandidaturu Bjarnata Cyža za nowowólby FUEN-prezidija na dobu 2013 – 2017.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 21	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 2
Wobzamknjenje čo. 4 z dnja 20.04.2013		
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny deleguje slědowace wosoby do delegacije Domowiny pod nawodom předsydy Dawida Statnika na lětušu FUEN-kongres:		
<ul style="list-style-type: none"> – Dawid Statnik, předsyda (prawo k wothłosowanju) – dr. Hauke Bartels, wice-prezident FUEN (prawo k wothłosowanju jako wiceprezident) – Bjarnat Cyž, člon dialogoweho foruma FUEN (prawo k wothłosowanju) – Marcus Kóncař, zastupjer młodžiny Delnja Łužica – Kristin Heelemanec, člonka towarstwa PAWK z. t. – dr. Jana Šoćina, člonka EBLUL Němska – Angela Šurmanowa, člonka Braniborskeje serbskeje rady 		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 5 z dnja 20.04.2013		
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny deleguje na městnje dotalneho zastupjerja Stefana Andersa předsydu Dawida Statnika jako zastupjerja do zhromadźiznje Sakskeho krajneho wustawa za priwatny rozhlós a nowe medije hač do kónca tuchwilneje wólbneje doby w lěće 2016.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 22	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: --
1. (rjadne) posedženje zwjazkowego předsydstwa dnja 08.06.2013 w Serbskim domje w Choćebuzu		

Wobzamknjenje č. 8 z dnja 08.06.2013		
Předležacy protokol zjawneho džěla konstituowaceho posedženja z dnja 20.04.2013 so wot zwjazkowego předsydstwa ze změnami schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 21	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 9 z dnja 08.06.2013		
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali swój změneny jednanski porjad, kiž wotnětka płáci. Prezidij zwjazkowego předsydstwa dóstanje nadawk, přiměrjenje swojeho jednanskeho porjada na přichodnym posedženju zwjazkowego předsydstwa jako předłohu předpožić.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 22	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 10 z dnja 08.06.2013		
Zwjazkowe předsydstwo doporuči slědowacym čłonam, přihłosować přepruwowanju na sobudžělo za něhdyši ministerij za statnu wěstotu a naslědne instancy NDR kaž tež zjawnemu wozjewjenju wuslědkow přepruwowanja:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Marko Hančik 2. Margitta Altkrügerowa 3. Wito Bejmak 4. Jan Bělk 5. Marcel Brauman 6. Hanka Budarjowa 7. Zala Cyžowa 8. Mónika Cyžowa 9. Kito Ela 10. Milan Funka 11. Manfred Hermaš 12. Judith Kubicec 13. Jurij Łušćanski 14. Chrysta Meškankowa 15. dr. Madlena Norbergowa 16. Jan Nuk 17. Jana Pětrowa 		
Přepruwowanje so zwoprawdži njewotwisnje wot dotal hižo přewjedženeho přepruwowanja.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: 3	so hłosa wzda: 3
Wobzamknjenje č. 11 z dnja 08.06.2013		
Zwjazkowe předsydstwo wutwori za tute přepruwowanje hódnoćensku komisiju ze slědowacej zestawu:		
<ul style="list-style-type: none"> – Dawid Statnik, předsyda Domowiny – Měto Nowak, župan DŁ – Bjarnat Cyž, jednaćel Domowiny 		
Komisija hódnoći kóždy jednotliwy pad na zakładze přepodatych podložkow a dyrbi k tomu tež potrjeheneho słyšeć. Wona twori swoje rozsudy z wjetšinu swojich čłonow, předpožići zwjazkowemu předsydstwu rezultaty přepruwowanja a doporuči w trěbnym padže dalše postupowanje.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 18	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: 3
Wobzamknjenje č. 12 z dnja 08.06.2013		

Zwjazkowe předsydstwo schwali při wzaće Marcusa Kóncař jako dalšeho člona prezidija zwjazkowego předsydstwa.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 22	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

Wobzamknjenje č. 13 z dnja 08.06.2013

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny wutwori na zakładze ćežišcowych wobłukow džělowych směrnicy Domowiny hač do 17. hłowneje zhromadźizny w lěće 2015 slědowace stajne džělowe wuběrki:

1. za wobłuk „Spěchowanje serbskeje řeče“ - wuběrk za kubłanje a młodžinu pod nawodom ...;
2. za wobłuk „Skrucenje a dalewuwiće Domowiny po 100. róčnicy jeje załoženja“ - pokročuje swoje džělo programowa komisija „Domowina 2025“ pod nawodom Dawida Statnika a dalše nadawki přewozmje prezidij zwjazkowego předsydstwa;
3. za wobłuk „Rozšěrjenje sobu- a samopostajowanskich prawow serbskeho ludu“ - wuběrk za prawniske naležnosće pod nawodom ..., kiž wobdžěla zdobom wustawkowe naležnosće;
4. za wobłuk „Spěchowanje serbskeje kultury“ - wuběrk za kulturu a wuměłstwo pod nawodom ...;
5. za wobłuk „Hospodarske a infrastrukturelne naležnosće“ - wuběrk za hospodarstwo a infrastrukturu pod nawodom ... a
6. za wobłuk „Zhromadne džělo z legislatiwu a eksekutiwu wšěch runin“ wuběrk za lobby-džělo pod nawodom

Kóždy člon zwjazkowego předsydstwa měł w jednym wot mjenowaných wuběrkow sobu džělać. Kóždy wuběrk smě zapřijeće dalšich wěcywustojnych do swojich rjadow namjetować. Při tym pak ma so zasada wobkedźbować, zo ma wjetšina wuběrkownikow z člonom zwjazkowego předsydstwa być. Wuběrk namjetuje powołanje městopředsydy wuběrka. Zarjad Domowiny pomjenuje za kóždy wuběrk přislušneho zamolwiteho zarjada.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 22	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

Wobzamknjenje č. 14 z dnja 08.06.2013

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali jako připóznata zastupjerka zajimow serbskeho ludu swoje wočakanja na kandidatow za wólby do Zwjazkowego sejma 18. wólbneje doby 2013 - 2017. Tute wočakanja ma předsyda Domowiny wšitkim kandidatam demokratiskich stronow wobeju Łužicow z dwurěčnym wozjewjenjom spřístupnić.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 22	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

Wobzamknjenje č. 15 z dnja 08.06.2013

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny namjetuje lětušemu FUEN-kongresej schwalenje rezolucije nastupajo přichodnu zestawu Rady Załožby za serbski lud bjezwuwzačnje ze serbskich zastupjerjow ke skrucenju samopostajowanskich prawow serbskeho ludu a nastupajo trěbne nowelěrowanje financneho dojednanja ze zapisanjom lětnje inflaciskeje raty k zaručenju institucionelneho a projektowego spěchowanja serbskeho ludu.

Člonojo delegacije Domowiny na FUEN-kongres pod nawodom předsydy dóstanu nadawk, na sobustawskej zhromadźiznje FUEN tutón namjet wopodstatnić a so zasadzić za jeho schwalenje.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 22	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

Wurjadne posedženje zwjazkowego předsydstwa
dnja 11.06.2013 w Serbskim domje w Budyšinje

Wobzamknjenje č. 17 z dnja 11.06.2013

1. Zwjazkowe předsydstwo Domowiny wupraja so za konsekwentne wuwučowanje w serbskej rěči po koncepciji 2plus w předležacej wersiji z dnja 24.10.2012.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 19	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 18 z dnja 11.06.2013		
2. Nastupajo přesadženje koncepcije pokazuje zwjazkowe předsydstwo na wažnosć, zo ma so za serbskorěčne džěci přez diferencowanu a skupinsku wučbu maćernorěčne kubłanje zaručeć. Z tym ma so wuspěch dwurěčneho kubłanja na wšitkich stejiščach a za wšitkich šulerjow zmóžnjeć.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 19	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 19 z dnja 11.06.2013		
2. K tomu słuša, zo serbscy šulerjo w swojej maćeršćinje přirunujomny niwow docpěja, kaž maja šulerjo w Sakskej němčinu nawuknyć.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 12	přećiwo namjetej: 4	so hłosa wzda: 3
Wobzamknjenje č. 20 z dnja 11.06.2013		
3. Prawniske zakótwjenje koncepcije 2plus ma so wotpowědnje namjetam Domowiny rjadować.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 18	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 21 z dnja 11.06.2013		
4. Koncepcija 2plus žada sebi stajny dialog mjez kubłanišćemi a politiku. K tomu namjetujemy słyšenje Domowiny na rozsudzacych runinach, kaž na přikład na konferencach šulow.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 19	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 22 z dnja 11.06.2013		
5. Za wuspěch koncepcije 2plus wobhladuje so monitoring kwality jako trěbny. Nadžělanje kriterijow za monitoring a dalewuwiće koncepcije 2plus ma so zložować na šěroki dialog wšitkich potrjechenych a zajimcow.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 17	přećiwo namjetej: 2	so hłosa wzda: --
2. (rjadne) posedženje zwjazkowneho předsydstwa dnja 14.09.2013 w Gmejnskim domje we Wochozach		
Wobzamknjenje č. 23 z dnja 14.09.2013		
Předležacy změneny dnjowy porjad so schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 24 z dnja 14.09.2013		
Předležacy protokol zjawneho džěla 1. (rjadneho) posedženja z dnja 08.06.2013 so wot zwjazkowneho předsydstwa schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		

za namjet: 17	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 25 z dnja 14.09.2013 Předležacy protokol wurjadneho posedženja z dnja 11.06.2013 so wot zwjazkowego předsydstwa schwali. Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 13	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 4
Wobzamknjenje č. 26 z dnja 14.09.2013 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny: <i>Der Bundesvorstand der Domowina:</i> <ol style="list-style-type: none"> potwierdža swoje wobzamknjenje z dnja 28. januara 2012 a w programje Domowiny, zo nimaja so žane dalše wsy serbskeho sydlenkeho ruma wotbagrować. <i>bekräftigt seinen Beschluss vom 28. Januar 2012 und das Programm der Domowina, wonach keine weiteren Dörfer des sorbischen Siedlungsgebietes mehr abgebaggert werden dürfen.</i> wotpokazuje dalewjedženje jamy Wjelcej-juh a jamy Wochozy a žada sej rjadowane a planowane srjedžodobne skónčenje wudobywanja brunicy w serbskim sydlenkim rumje. <i>lehnt die Weiterführung der Tagesbaue Welzow-Süd und Nochten ab und fordert den geregelten und geplanten mittelfristigen Ausstieg aus der Braunkohle im sorbischen Siedlungsgebiet.</i> apeluje na člonow planowanskeho zwjazka Hornja Łužica-Delnja Šleska, schwalenje wustawkow brunicoweho planowanja wotpokazać. <i>appelliert an die Mitglieder des Regionalen Planungsverbandes Oberlausitz-Niederschlesien den Satzungsbeschluss für die Fortschreibung des Braunkohleplanes abzulehnen.</i> namołwja knježerstwje Sakskeje a Braniborskeje, wotpokazać wobzamknjenje wustawkow regionalneju planowanskeju zwjazkow za dalewjedženje jamow Wjelcej-juh a Wochozy. <i>fordert die Regierungen Sachsens und Brandenburgs auf, die Satzungsbeschlüsse der regionalen Planungsbehörden zur Weiterführung der Tagebaue Welzow-Süd und Nochten abzulehnen.</i> <p>Domowina so w zwisku z tematiku brunicy dale k stajnemu dialogej z krajnymaj knježerstwomaj, planowanskimaj zwjazkomaj, koncernom Vattenfallom, wosebje pak ze wobydlerjemi potrjecheneho regiona wuznawa.</p> <p><i>Die Domowina bekennt sich weiterhin zum ständigen Dialog mit den beiden Landesregierungen, den Planungsbehörden, dem Konzern Vattenfall, insbesondere aber mit den Bewohnern der betroffenen Regionen.</i></p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 27 z dnja 14.09.2013 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali změny jednanski porjad swojeho prezidija, kiž wotnětka plaći. Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 28 z dnja 14.09.2013 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny wobzamkne zestawu, nawjedowanje a hłowne nadawki jeho na předchadžacym posedženju schwalenych stajnych wuběrkow. Z tym su člonoj a nawodža wuběrkow kaž tež přislušni zamołwići zarjada Domowiny powołani.		

Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 29 z dnja 14.09.2013		
Na konstituowacych posedženjach, kiž maja so w běhu jedneho měsaca přewjesć, maja wuběrkownicy městopředsydu wuběrka wuzwolić, dalšich fachowcow za sobudžěło we wuběrku namjetować a so dojednać na zahajenje wobsahoweho dźěla.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 30 z dnja 14.09.2013		
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny přizamkne so stejišću předsydstwa Župy Dolna Łužyca z.t. z dnja 21.08.2013 k druhemu načiskej brunicoweho plana za dalewjedženje wotkryteje jamy Wjelcej-juh a schwali z tym zhromadnu poziciju třěšneho zwjazka a župy.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 31 z dnja 14.09.2013		
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali koncept za swoje tematiske wuradźowanje ke kubłanskopolitiskim prašenjam w Delnjeje Łužicy sobotu, dnja 26.10.2013 w času wot 10.00 do 14.00 hodź. w Choćebuzu.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 32 z dnja 14.09.2013		
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny pomjenuje na zakładze § 4 wotstawk 2 wustawkow za zachowanje, spěchowanje a wuwice serbskeje rěče a kultury we wokrjesu Budyšin nowu regionalnu rěčnicu Domowiny za teritorij Župy „Jan Arnošt Smoler“, Katju Liznarjec jako naslědnicu dr. Hilže Elineje za sobudžěło w dźelowym kruhu za serbske naležnosće wokrjesa Budyšin.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 15	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
3. (rjadne) posedženje zwjazkowego předsydstwa dnja 23.11.2013 w Serbskim domje w Budyšinje		
Wobzamknjenje čo. 33 z dnja 23.11.2013		
Předležacy změnjeny dnjowy porjad so schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 24	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 34 z dnja 23.11.2013		
Předležacy protokol zjawneho dźěla 2. (rjadneho) posedženja z dnja 14.11.2013 so wot zwjazkowego předsydstwa z prawopisnymi korekturami schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 6
Wobzamknjenje čo. 35 z dnja 23.11.2013		
Zwjazkowe předsydstwo schwali přiřwaće naložka „póstnicy“ na str. 1 do lisćiny naložkow a swjedženjow Serbow w běhu lěta.		

Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 36 z dnja 23.11.2013 Zwjazkowe předsydstwo schwali přiwzaće naložka „jutrowne třělenje“ na str. 3 do lisćiny naložkow a swjedženjow Serbow w běhu lěta.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 7	přećiwo namjetej: 4	so hłosa wzda: 13
namjet so z tym njeprīwza		
Wobzamknjenje č. 37 z dnja 23.11.2013 Zwjazkowe předsydstwo schwali přiwzaće naložka „jutrowne spěwanje“ na str. 3 do lisćiny naložkow a swjedženjow Serbow w běhu lěta.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 38 z dnja 23.11.2013 Zwjazkowe předsydstwo schwali přiwzaće naložka „Bože ćěło“ do lisćiny naložkow a swjedženjow Serbow w běhu lěta.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 24	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Gremij rozsudži so lisćinu slědujo w cyłku wothłosować.		
Wobzamknjenje č. 39 z dnja 23.11.2013 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali požadanje wo přiwzaće serbskich naložkow a swjedženjow w běhu lěta do zapisa imaterielneho kulturneho herbstwa w Němskej. Zdobom poda redakciskej komisiji nadawk wobzamknjeny dokument redigować. Zamołwity za redakcisku komisiju je Clemens Škoda.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 24	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 40 z dnja 23.11.2013 Slědowace wosoby nominuja so do přihotowanskeho wuběrka:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Marko Kowar – předsyda wuběrka 2. Bjarnat Cyž – zamołwity za hospodarski ramik kongresa 3. Clemens Škoda – zamołwity za cyłkowy organizatoriski wotběh 4. Gabriel Krawc – zamołwity za wobsahowe naležnosće 		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 41 z dnja 23.11.2013 Zwjazkowe předsydstwo schwali skorigowany plan swojeje džěławosće hač do 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny w lěće 2015. Prezidij zwjazkowego předsydstwa dóstanje nadawk, z pomocu zarjada Domowiny wšitke posedženja a zarjadowanja sčasom organizatorisce a wobsahowje přihotować.		
Wuslědk wothłosowanja:		

za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 42 z dnja 23.11.2013 Naprawje 1. a 2. k zwoprawdženju nadawkow 16. hłowneje zhromadźizny k zesylńnenju samo- a sobupostajowanskich prawow serbskeho ludu so schwala. Naprawy 3 – 5 so prezidijej k dalšej kwalifikaciji podaja. Zwjazkowe předsydstwo ma so běžnje wo aktualnym položnju realizacije informować.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 43 z dnja 23.11.2013 Klawsura zwjazkowego předsydstwa k prašenju financowanja dalšeho wuwica serbskeho kulturneho džěla a definowanje prioritow ma so w zamołwitosći kulturneho wuběrka a zarjada zaměrnje přihotować. 01.02. 2014 ma so zwjazkowemu předsydstwu wotpowědny koncept k schwalenju předpožić. Jako termin postaji so 08.03.2014 w 9.00 hodź. w Budyšinje.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 22	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje čo. 44 z dnja 23.11.2013 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny bjerje přidžěło swojeju wuběrkw nastupajo papjery iniciatiwneje skupiny „serbski sejmik“ ze smažnika 2013 na wědomje. Zwjazkowe předsydstwo da wuběrkej za lobby-džěło nadawk swoje prašenja iniciatiwnej skupinje sposrědkować.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 5
Wobzamknjenje čo. 45 z dnja 23.11.2013 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny pomjenuje na zakładze Zarjadniskeho předpisa Sakskeho statneho ministerstwa za wědomosć a wumělstwo k spožčenju myta za serbsku rěč Myta Zejlerja z dnja 16.10.2013 (dypk V. 1. pismik c) Jana Nuka na dobu šěsć lět do čestnohamtskeje jury za spožčenje Myta Zejlerja.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 23	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
4. (rjadne) posedženje zwjazkowego předsydstwa dnja 01.02.2014 w Serbskim domje w Choćebuzu		
Wobzamknjenje čo. 46 z dnja 01.02.2014 Předležacy změnjeny dnjowy porjad so schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 21	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 47 z dnja 01.02.2014 Předležacy protokol 3. (rjadneho) posedženja z dnja 23.11.2013 so wot zwjazkowego předsydstwa schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 21	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 48 z dnja 01.02.2014 Zwjazkowe předsydstwo schwali plan čěžišćowych nadawkow zarjada Domowiny za lěto 2014.		

<p>Wšitkim přistajenym zarjada kaž tež nachwilu přistajenym projektowym sobudželačerjam sluša na tutym městnje džak za spomóžne a wuspěšnje wukonjane džěło w rozprawniskej dobje 2013.</p>		
<p>Wuslědk wothłosowanja:</p>		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
<p>Wobzamknjenje č. 49 z dnja 01.02.2014 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny bjerje rozprawu džělawosće Rěčneho centruma WITAJ w léce 2013 na wědomje a schwali čezišča džěloweho plana RCW za lěto 2014. Wšitkim přistajenym RCW sluša na tutym městnje džak za spomóžne a wuspěšnje wukonjane džěło w rozprawniskej dobje 2013.</p>		
<p>Wuslědk wothłosowanja:</p>		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
<p>Wobzamknjenje č. 50 z dnja 01.02.2014 Zwjazkowe předsydstwo bjerje wusutki nachwilneho hospodarjenja na wědomje a schwali nachwilny hospodarski plan 2014 jako zakład za hospodarske jednanja. W juniju ma so wotwisujo wot hospodarskeho plana Załožby za serbski lud doskónčny hospodarski plan 2014 ke schwalenju předpožić.</p>		
<p>Wuslědk wothłosowanja:</p>		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje č. 51 z dnja 01.02.2014 Zwjazkowe předsydstwo bjerje listaj Zwjazka serbskich wumělcow na wědomje. Domowina jako třěšny zwjazk lužiskich Serbow prócuje so dale wo wobstajne financowanie Załožby za serbski lud.</p>		
<p>Wuslědk wothłosowanja:</p>		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje č. 52 z dnja 01.02.2014 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali předležace směrnicy za delegowanje kulturnych skupin a směrnicy za spěchowanje kulturneje wuměny. Woni nabudu z tym hnydomnu płaćiwosć. Zarjad Domowiny ma so wo wozjewjenje směrnicow postarać.</p>		
<p>Wuslědk wothłosowanja:</p>		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje č. 53 z dnja 01.02.2014 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali předležacy naćisk dnjoweho porjada financno-kulturneje klawsury zwjazkoweho předsydstwa dnja 08.03.2014 w Budyšinje. Zarjad Domowiny dósta nadawk trěbne přihoty / přeprošenja realizować.</p>		
<p>Wuslědk wothłosowanja:</p>		
za namjet: 19	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje č. 54 z dnja 01.02.2014 1. Zwjazkowe předsydstwo Domowiny powoła slědowacych wosobow k nawjedowanju swojich džělowych wuběrkow wólbneje doby 2013-2017:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Guida Budarja jako předsydu wuběrka za hospodarstwo a infrastrukturu; – Williama Janhoefera jako městopředsydu wuběrka za prawniske naležnosće; – Zalu Cyžowu jako městopředsydu wuběrka za kulturu a wumělstwo; – Katju Liznarjec jako městopředsydu wuběrka za hospodarstwo a infrastrukturu a – Chrystu Meškankowu jako městopředsydu wuběrka za lobby-džěło. 		

2. Zwjazkowe předsydstwo powoła slědowacych zastupjerjow sobustawskich župow a towarstwow resp. fachowcow jako člonow do swojeho wuběrka za kubłanje a młodžinu wólbneje doby 2013 – 2017:
- Joachima Glücklicha, Milenku Rječynu a dr. Christianu Piniekowu.
3. Prezidij Domowiny dóstanje nadawk so wo wuwážowanu zestawu wuběrkwow w Hornjej a Delnjej Łužicy postarać.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
---------------	----------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 55 z dnja 01.02.2014

Zwjazkowe předsydstwo wita nowelěrowanje Braniborskeho serbskeho zakonja. Člonojo gremija připóznaja nowelu jako stawiznisce wusahowacy akt w zmysle serbskeho ludu. Zakótwnjenje statusa rěčnicy serbskeho ludu w formje třěšneho zwjazka zmóžni lěpše serbske politiske džěło a z tym polěpšenje situacije za serbski lud w Braniborskej.

Zwjazkowe předsydstwo džakuje so člonam Braniborskeje serbskeje rady za wobstajne a doholětne džěło.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

5. (rjadne) posedženje zwjazkoweho předsydstwa
dnja 12.04.2014 w Serbskim domje w Budyšinje

Wobzamknjenje č. 58 z dnja 12.04.2014

Předležacy změnjeny dnjowy porjad so schwali.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 21	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

Wobzamknjenje č. 59 z dnja 12.04.2014

Předležacy protokol 4. (rjadneho) posedženja z dnja 01.02.2014 so z korekturu w dypku 1. (funkcija H. Koschyka) wot zwjazkoweho předsydstwa schwali.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 3
---------------	----------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 60 z dnja 12.04.2014

Předležacy protokol klawsury z dnja 08.03.2014 so wot zwjazkoweho předsydstwa schwali.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 5
---------------	----------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 61 z dnja 12.04.2014

Zwjazkowe předsydstwo přihłosuje namjetej swojeho prezidija, zo Domowina – Zwjazk Łužiskich Serbow z. t. na zakładze § 4a nowelěrowaneho Serbskeho zakonja Braniborskeje, kotryž wot 01.06.2014 sem płaći, próstwu wo připóznaće jako serbski třěšny zwjazk w Braniborskej staji. Prezidij zwjazkoweho předsydstwa dóstanje poňmóc, wotpowědnu próstwu z trěbnym wopodstatnjenjom wotpósłać a ze Župu Dolna Łužyca z. t. wujednać kooperaciske zrěčenje ke konkretnemu wukonjenju politiskeho zastupnistwa serbskeho ludu w Braniborskej.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 21	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

Wobzamknjenje č. 62 z dnja 12.03.2014

1. Zwjazkowe předsydstwo wožwa 17. hłownu zhromadźiznu Domowiny na sobotu, dnja 28. měrca 2015, w 9.00 hodž. do žurle Haslowskeho hosćenca.
2. 17. hłowna zhromadźizna změje slědowace hłowne nadawki:
 - a) bilancować džělawosć Domowiny w lětomaj 2013 a 2014 a staw zwoprawdženja wot zašćeje hłowneje zhromadźizny wobzamknjenych džělowych směrnicow
 - b) wobjednać a schwalić nowy program "Domowina 2025"
 - c) diskutować a wobzamknýć džělowe směrnicy hač do 18. (wólbneje) hłowneje zhromadźizny w lěće 2017
 - d) po potrebjce wobzamknýć změny wustawkow Domowiny
3. Prezidij dóstanje nadawk, z pomocu zarjada Domowiny trěbne wobsahowe a organizatoriske přihoty hłowneje zhromadźizny koordinować.
4. Zwjazkowe předsydstwo namoŕi wšitke sobustawske župy a nadregionalne towarstwa, so aktiwne na přihotach 17. hłowneje zhromadźizny wobdžělić.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

Wobzamknjenje č. 63 z dnja 12.04.2014

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny přepoda wot programoweje komisije předžěłany naćisk programa „Domowina 2025“ sobustawskim župam a towarstwam k zjawnej diskusiji w dobrej wot 17.04.2014 hač do 01.07.2014.

Programowa komisija dóstanje nadawk, programowu diskusiju přewodžec a jeje wuslědky hač do posedženja zwjazkowego předsydstwa dnja 13.09.2014 zjimać.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
---------------	----------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 64 z dnja 12.04.2014

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali prašenja na kandidatow komunalnych wólbow w Sakskej. Zarjad Domowiny dóstanje nadawk prašenja po diskusiji předžělać, kandidatam prašenja z pomocu regionalnych rěčnikow na praktikabelne wašnje sposrědkować a wotmoŕy analyzować.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 19	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: 1
---------------	---------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 65 z dnja 12.04.2014

Wothłosuje so wo namjeće prezidija za dypk 6, wotrězk 2 změrcowskeho porjada:

„Protokol a/abo dalše podložki jednanjow přepodaja so přez předsydu změrcowskeho wuběrka k składowanju w zarjedže na zamoŕiteho za datowy škit w zarjedže. Woni maja so třecim jenož we woprawnjenym padže a z dowolnosću wuběrka spřistupnić.“

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
---------------	----------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 66 z dnja 12.04.2014

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali změneny změrcowski porjad Domowiny, kotryž wotnětka plaći.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
---------------	----------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 67 z dnja 12.04.2014

Zwjazkowe předsydstwo bjerje wotpokazanje namjeta k změnje wólbneho modusa radźicelow rady Załožby za serbski lud přez Braniborsku serbsku radu na wědomje.

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny pokaza dale na swoje wobzamknjenje č. 57 z dnja 08.03.2014.

Zdobom skedźbni so na předchadźace dorozumjenja mjez Zwjazkowym předsydstwom Domowiny, župu Delnja Łužica a člonami rady Załožby za serbski lud.

Zwjazkowe předsydstwo da prezidijej Domowiny nadawk, nastupajo dalše postupowanje z Braniborskej serbskej radu so dojednać. Wobřećeć měli so při tym trěbne wočakowanja na přichodnych zastupjerjow w radze Załožby za serbski lud, formulowanje zhromadneje namotwy wo kandidowanje za radu Załožby za serbski lud a wothłosowanje nastupajo zhromadne wabjenje za kandidatami a zhromadneho postupowanje při wuhotowanju wólbneho zarjadowanja.

Předsyda Domowiny ma zwjazkowemu předsydstwu na 6. rjadnym posedženju dnja 14.06.2014 wo wuslědkach rozprawjeć.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

6. (rjadne) posedženje zwjazkowego předsydstwa
dnja 14.06.2014 w Gmejnskim domje we Wochozach

Wobzamknjenje č. 68 z dnja 14.06.2014

Předležacy dnjowy porjad so ze změnami schwali.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
---------------	----------------------	-------------------

Wobzamknjenje č. 69 z dnja 14.06.2014

Předležacy protokol 5. (rjadneho) posedženja z dnja 12.04.2014 so z korekturami w dypkomaj 3. a 4.1. wot zwjazkowego předsydstwa schwali.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 4
---------------	----------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 70 z dnja 14.06.2014

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny njewučita z wotmołwow iniciatiwneje skupiny, kotraž su so na zakładze prašenjow třěšneho zwjazka wozjewili, dale nošny koncept iniciatiwneje skupiny. Zwjazkowe předsydstwo slěduje dale rozsudam a wobzamknjenjam Hłowneje zhromadźizny Domowiny. Domowina je kóždy čas ze wšěmi ludźimi a skupinami, kotřiž chcedža so na dobro Serbow angažować k rozmołwje zwólniła.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 2
---------------	----------------------	------------------

Wobzamknjenje č. 71 z dnja 14.06.2014

Zwjazkowe předsydstwo bjerje předłohu ZP 40/2014 na wědomje a da podložk na zakładze diskusije wróćo do prezidija k dalšim wothłosowanju mjez prezidijom a wuběrkom za lobby-džělo.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 19	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: --
---------------	---------------------	-------------------

Wobzamknjenje č. 72 z dnja 14.06.2014

Zwjazkowe předsydstwo přihłosuje namjetowanemu kooperaciskemu zrěčenju mjez třěšnym zwjazkom a Župu Dolna Łužyca z. t. k politiskim zamołwitosćam w serbskich naležnosćach Braniborskeje na zakładze nowelěrowaneho Serbskeho zakonja Braniborskeje. Prezidij dóstanje nadawk, z pomocu zarjada Domowiny a we wothłosowanju z předsydstwom Župy Dolna Łužyca z. t. spjelnjenje tutoho zrěčenja koordinować.

Wuslědk wothłosowanja:

za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 73 z dnja 14.06.2014 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali namołu k zapodaću kandidatnych namjetow za nowowólby serbskich zastupjerjow ze Sakskeje do Založboweje rady na dobu 2015 – 2019. Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 74 z dnja 14.06.2014 Zwjazkowe předsydstwo schwali změneny wólbny porjad za wuzwolenje serbskich zastupjerjow ze Swobodneho stata Sakska do Založboweje rady na dobu 2015 – 2019. Prezidij Domowiny dóstanje nadawk wólbnu komisiju hač do 30.06.2014 wutworić. Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
7. (rjadne) posedženje zwjazkowego předsydstwa dnja 13.09.2014 w Serbskim domje w Budyšinje		
Wobzamknjenje čo. 76 z dnja 13.09.2014 Předležacy dnjowy porjad so ze změnamy schwali. Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 77 z dnja 13.09.2014 Předležacy protokol 6. (rjadneho) posedženja z dnja 14.06.2014 so wot zwjazkowego předsydstwa schwali. Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 17	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 3
Wobzamknjenje čo. 78 z dnja 13.09.2014 1. Zwjazkowe předsydstwo schwali slědowacy kluč delegatow za 17. hłownu zhromadźiznu třěšneho zwjazka: nimo 29 člonow zwjazkowego předsydstwa nominuja sobustawske župy a nadregionalne towarstwa na kóžde započane 125 člonow jednoho delegata, znajmjeńša pak póscele kóžde sobustawske towarstwo dweju delegatow na hłownu zhromadźiznu. Připožena lisćina wupokaza maksimalnu ličbu delegatow. Sobustawske župy a towarstwa maja hač do 31. januara 2015 swoich delegatow nominować a wotpowědnu lisćinu delegatow na zarjad Domowiny přepodać. Nadregionalne towarstwa, kótarež statkuju w Dolnej a w Górnej Łužicy dejali na to glědać, až jo nanejmenjej jeden z delegatow z Dolnej Łužicy. Zapodate lisćiny delegatow tworja zakład za rozdzělenje delegatnych mapow a mandatnych kartkow w běhu februara 2015 a za zwěšćenje přitomnosće na hłownej zhromadźiznje. Wupady přizjewjenych delegatow chorobnych abo druhich wažnych přičin dla smědža so z naslědnikami narunać. 2. Zwjazkowe předsydstwo přihłosuje namjetej za jednanski porjad 17. hłowneje zhromadźizny. 3. Zwjazkowe předsydstwo schwali doporučenje za wotběhowy a časowy plan 17. hłowneje zhromadźizny. 4. Zwjazkowe předsydstwo wobzamkne koncept za rozprawnistwo na 17. hłownej zhromadźiznje. Wuslědk wothłosowanja:		

za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 79 z dnja 13.09.2014 Zwjazkowe předsydstwo doporuči 17. hłownej zhromadźiznje Domowiny, změnić wobzamknjenje 16. hłowneje zhromadźizny pod dypkom 1.1. džělowych směrnicy nastupajo znowazarjadowanje městna referenta/ki za kublanje a młodzinu, na slědowacy zaměr: wutworić hač do 18. hłowneje zhromadźizny krutej městni młodžinskeju koordinatorew w Delnjeje a Hornjeje Łužicy.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 80 z dnja 13.09.2014 Zwjazkowe předsydstwo wobzamkne wudospołnjenje swojeho jednanskeho porjada w paragrafje 9 – Wutworjenje džělowych wuběrkow. Nowy dypk 6 rěka: „Předsyđa wuběrkow smědža na zakładze naprašowanjow medijow abo po swójskim rozsudze wuběrkownikow zjawnosć k tematiskim čezišćam njezjawnych posedzenjow wuběrkow informować. Při tym ma so wobkedźbować, zo jedna so wo powšitkowne informacije džělawosće wuběrkow, nic pak wo načiski, kiž ma zwjazkowe předsydstwo dodiskutować a wobzamknýć.”		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 19	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 81 z dnja 13.09.2014 Zwjazkowe předsydstwo schwali namotwu k zapodaću kandidatnych namjetow za nominowanje štyrjoch člonow Rady za serbske naležnosće Swobodneho stata Sakska za wólbnu dobu 2014 – 2019 a wólbny porjad za jich wuzwolenje na posedzenju zwjazkowego předsydstwa dnja 22.11.2014 w Budyšinje. Zdobom powoła wólbnu komisiju ze slědowacej zestawu: Křesćan Korjeńk – předsyda dr. Beata Brězanowa a Werner Sroka – dalšej člonaj komisije.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 82 z dnja 13.09.2014 Zwjazkowe předsydstwo rozsud prezidija k předłoze P27/2014 ¹ wobkrući.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 19	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje čo. 83 z dnja 13.09.2014 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny powoła za sobudžěło w přiřadze k wuwicowemu konceptej za gmejny Trjebin, Slepo a Džěwin Regionalneho zwjazka planowanja Hornja Łužica – Delnja Šleska – člona zwjazkowego předsydstwa a župana Župy Jakub Lorenc-Zalěski z.t., Manfreda Hermaša jako rjadneho člona z hłosowanskim prawom		

¹ Prezidij zwjazkowego předsydstwa wobzamkne hladajo na postajeny termin (02.09.2014) nachwilnje, zo přizjewi Domowina za poradźowace sobudžěło w zwjazkowej zhromadźiznje a w brunicy wuběrku Regionalneho zwjazka planowanja Hornja Łužica - Delnja Šleska we wólbnej době 2014 - 2019

- jako rjadneho zastupjerja: Marka Kowarja, referent za hospodarske a infrastrukturelne naležnosće Domowiny a
- jako zastupowaceho člona: Manfreda Hermaša, člon zwjazkowego předsydstwa a župan Župy Jakub Lorenc-Zalěski.

Delegowanje do tuteju gremijow nabydže hakle z přihtosowanjom zwjazkowego předsydstwa na swojim posedzenju dnja 13.09.2014 doskónčnu płaćiwosć.

<p>– a regionalnu řečnicu Domowiny a městožupanku Župy Jakub Lorenc-Zalěski z.t., Dianu Maticowu jako zastupowacu člonku.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje čo. 84 z dnja 13.09.2014 Zwězkowe pśedsedarstwo Domowiny pówołajo na zaklaže Bramborskeje kazni k regionalnemu planowanjeju a k brunicowemu a saněrowańskemu planowanjeju § 15 wótstawk 2 a na naraženje Župy Dolna Łužyca z. t. ako zastupnika Domowiny Thomasa Burchardta za 7. amtsku dobu do brunicowego wuběrka Bramborskeje.</p> <p>Zastupnik wótgłosujo se z referentom Domowiny za góspodarske a infrastrukturelne nastupnosći. Mimo toho rozpšawijo zwězkowemu pśedsedarstwu raz wob lěto wó swójom žěle.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 17	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: 2
<p>Wobzamknjenje čo. 85 z dnja 13.09.2014 Zwjazkowe pśedsydstwo Domowiny přiňłosuje wobzamknjenju swojeho prezidija z dnja 21.07.2014² k delegowanju Franciski Zopic a Kathariny Jurkoweje do wuběrka młodžinskeje pomocy wokrjesa Budyšin na dobu 2014 – 2019.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 19	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje čo. 86 z dnja 13.09.2014 Zwjazkowe pśedsydstwo Domowina – Zwjazka Łužiskich Serbow z. t. wotpósćeje na namjet Župy Jakub Lorenc-Zalěski z. t. za poradźowace sobudźěło we wuběrku młodžinskeje pomocy wokrjesa Zhorjela we wólbnej dobie 2014 – 2019</p> <ul style="list-style-type: none"> - jako rjadnu člonku: Dianu Maticu (regionalna řečnica) a - jako zastupowacy člon: Manfreda Hermaša (župan). 		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 17	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
<p>Wobzamknjenje čo. 87 z dnja 13.09.2014 Zwjazkowe pśedsydstwo Domowiny</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. potwjerdža swoje wobzamknjenje z dnja 28. januara 2012 a w programje Domowiny, zo nimaja so žane dalše wsy serbskeho sydlenkeho ruma wotbagrować. 2. wotpokazuje dalewjedženje jamy Wjelcej-juh a jamy Wochozy a žada sej rjadowane a planowane srjedźodobne skónčenje wudobywanja brunicy w serbskim sydlenkim rumje.” <p>Domowina wuznaje so dale k stajnym dialogej z woběmaj krajnymaj knježerstwomaj, z planowanskimi zarjadami, z koncernom Vattenfall, předewšěm pak z wobydlerjemi potrjecheneje regiony.</p> <p>Domowinska župa Jakub-Lorenc Zalěski je za spěchowanje serbskeje řeče a kultury nadžělała socio-kulturny koncept pod wuměńjenjom dołhodobneho wudobywanja wuhla, jako přihot na ewentualne pśesydenje.</p>		

² P 24-2014

Prezidij zwjazkowego pśedsydstwa wobzamkne hladajo na postajeny termin nachwilnje, zo přizjewi Domowina za sobudźěło we wuběrku młodžinskeje pomocy wokrjesa Budyšin we wólbnej dobie 2014 - 2019

- jako rjadnu člonku: Francisku Zopic a
- jako zastupowacu člonku: Katharinu Jurkowu.

Delegowanje do tutoho gremija nabudže hakle z přiňłosowanjom zwjazkowego pśedsydstwa na swojim posedženju dnja 13.09.2014 doskónčnu płaćiwosć.

Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 14	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 88 z dnja 13.09.2014 Z wulkim přestapjenjom je Domowina na wědomje wzała, zo je wokrjes Budyšin při wólbach za Sakski krajny sejm docpěl najwjetši přirost hłosow w cylej Sakskej za stronu NPD. W swojich stawiznow su Serbja sami nazhonili, kajke zahubne wuskutki ma nacionalistiska diskriminowaca politika napřečo druhim narodam. Namotwjamy wšitkich Serbow, ale tež našich demokratisce zmyslenych němskich sobuwobydlerjow, so aktiwnje přećiwo prawicarskemu zmyslenju zasadźować a z tym dalšemu zesylńenju strony NPD zadźěwać. Dale zwěsći Domowina starosćiwje negatiwne wuwica w zwisku ze zaměstnjenjom azyl pytacych, wosebje w Budyšinje. Apelujemy doraznje, zo měli čłowjesku runohódnosć a dostojnosć kóždeho žiwjenja jako to najbytosćniše wobhladować a škitać. Domowina budže eksistowace čestnohamtske gremije a zjednoćenstwa při integraciji wukrajnikow zesylnić a na kóždežkuli wašnje podpěrować. W tutym zmysle witamy namjet wutworjenja kulowateho blida, zo by so problematika šěroko a transparentnje rozrisała. Domowina je zwólniła, so na tajkich rozmołwach wobdźělić.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 15	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
8. (rjadne) posedženje zwjazkowego předsydstwa dnja 22.11.2014 w Serbskim domje w Budyšinje		
Wobzamknjenje č. 89 z dnja 22.11.2014 Předležacy dnjowy porjad so z přidatnym dypkom schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 90 z dnja 22.11.2014 Zwězkowe pśedsedarstwo bjerjo informaciju wjednika dolnoserbskego wótzělenja RCW na wědobnje. Do plana pósejženjow lěta 2015 ma se tematiske wobradowanje k toś tym pšašanjam zapisaś.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 91 z dnja 22.11.2014 Předležacy protokol 7. (rjadneho) posedženja z dnja 13.09.2014 so wot zwjazkowego předsydstwa schwali.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 4
Wobzamknjenje č. 92 z dnja 22.11.2014 Na zaklaže wólbneho póředa k Serbskej kazni Bramborskeje § 6 wótstawk 1 pśigłosuju Zwězkowe pśedsedarstwo Domowiny ako nejwušy gremij pśipóznatego serbskego kšywownego zwězka pó § 4a Serbskeje kazni Bramborskeje wót Župy Dolna Łužyca z.t. naražonej zestawje wólbneho wuběrka za wólby Rady za nastupnosći Serbow pśi Krajnem sejmje Bramborskeje na dobu až do lěta 2019. Zwězkowe pśedsedarstwo slědujo naraženju župy Dolna Łužyca a pówołajo do toś teje cesnoamtskeje funkcije slědujuce wósoby: Angela Schurmann, Harald Konzack, Henry Matusch, Anita Engel, Jörg Masnik, Bernd Jurk, Měto Nowak a za pad, až něchten wupadnjo: Silke Laubenstein-Pohlenc.		

<p>Wudanki za pšewježenje wólbow Bramborskeje serbskeje rady njedaju se ze srědkami z góspodarskego plana Domowiny narownaš. Pšedsedař/-arka wólbneho wuběrka jo winowaty/-a w zwězkowem pšedsedarstwje wó stawje žěłabnosći wólbneho wuběrka rozpšawjaš.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: 3
<p>Wobzamknjenje č. 93 z dnja 22.11.2014 Zwjazkowe pšedsydstwo schwali změnjene rjadowanje k zarunanju wudawkow z čestnohamtskeho džěła za Domowinu, kotrež płaći wot 22.11.2014 sem.</p> <p>W zwisku z noworjadowanjom zběhnje so wobzamknjenje č. 7 z dnja 20.04.2013 k zarunanju naložby městopšedsydow Domowiny we wólbnej doby 2013 – 2017 (ZP 2/2013).</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje č. 94 z dnja 22.11.2014 Zwjazkowe pšedsydstwo Domowiny powoła na zakładže rezultata wólbow do změrcowskeho wuběrka z dnja 23.03.2013 dr. Pětra Brězana za sobudžěto w změrcowskim wuběrku hač do kónca wólbneje doby 2013 – 2017. Tam wón městno Joachima Glücklicha přewozmje, kotryž je funkciju zložil.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje č. 95 z dnja 22.11.2014 Zwjazkowe pšedsydstwo wobzamkne lisćinu hosći 17. hłowneje zhromadizny z jednym wudospołnjenjom. Zarjad Domowiny dóstanje nadawk, hosći sčasom přeprosyc a sej jich wobdžělenje wobkrućic dać.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje č. 96 z dnja 22.11.2014 Zwězkowe pšedsedarstwo Domowiny delegěruje ako nejwušy gremij pó § 4a Serbskeje kazni Bramborskeje pšipóznatego serbskego kšywowego zwězka na naraženje Župy Dolna Łužyca z.t. Babet Zenkerowu ako zastupnicu zjadnošeństwow Serbow do rozgłosoweje rady RBB na dobu 2015 – 2019.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 20	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>9. (rjadne) posedženje zwjazkowneho pšedsydstwa dnja 24.01.2015 w Serbskim domje w Choćebuzu</p>		
<p>Wobzamknjenje č. 97 z dnja 24.01.2015 Předležacy dnjowy porjad so ze změnamy schwali.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
<p>Wobzamknjenje č. 98 z dnja 24.01.2015 Předležacy protokol 8. (rjadneho) posedženja z dnja 22.11.2014 so ze změnu wot zwjazkowneho pšedsydstwa schwali.</p>		

Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 14	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 4
Wobzamknjenje č. 99 z dnja 24.01.2015 Zwězkowe pśedsedarstwo Domowiny powołajo Utu Henšelowu za wólbnu dobu 2013 – 2017 do mytowańskego wuběrka, w kótarymž narownajo městno kněni Adelheid Daumoweje, kótaraž jo funkciju zložyla.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje č. 100 z dnja 24.01.2015 Zwězkowe pśedsedarstwo Domowiny ako nejwušy gremij pšipóznatego serbskego kšywowege zwězka w Bramborskej pómjenujo na zakłaže § 5 wótstawk 2, sada 4 Serbskeje kaznje Bramborskeje zastojnstwo za listowe wólby Rady za nastupnosći Serbow pši Bramborskem krajnem sejmje w Chóšebuzu, žož se teke wólbny register wježo. Adresa zastojnstwa jo: Žylojska droga 41, 03044 Chóšebuz.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 17	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 101 z dnja 24.01.2015 Zwjazkowe předsydstwo Domowiny pomjenuje na zakładze § 4 wotstawk 2 wustawkow za zachowanie, spěchowanie a wuwice serbskeje rěče a kultury we wokrjesu Budyšin z dnja 13.01.2009 slědowacych pjeć wěcywustojnych wobydlerjow k sobudžětu w džělowym kruhu za serbske naležnosće wokrjesa Budyšin we wólbnej dobj 2014 – 2019:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Katja Liznarjec 2. Katharina Jurkowa 3. Christina Šołćina 4. Mato Krygar 		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 102 z dnja 24.01.2015 Zwjazkowe předsydstwo schwali plan swojeje džělawosće a skutkowanja swojeho prezidija po 17. hłownej zhromadźiznje hač do kónca lěta 2015. Prezidij zwjazkoweho předsydstwa dóstanje nadawk, z pomocu zarjada Domowiny wšitke posedženja wobsahowje a organizatorisce přihotować.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 17	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje č. 103 z dnja 24.01.2015 Zwjazkowe předsydstwo doporuči delegatam 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny schwalenje naćiska noweho programa „Domowina 2025“. Naćisk ma so do delegatnych mapow zapriječ.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 15	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 3
Wobzamknjenje č. 104 z dnja 24.01.2015 Zwjazkowe předsydstwo doporuči delegatam 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny schwalenje rezolucije k trěbnemu nowemu financnemu dojednanju za spěchowanie Załožby za serbski lud wot lěta 2016 sem.		

Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 105 z dnja 24.01.2015		
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny schwali změneny namjet za wotběhowy a časowy plan 17. hłowneje zhromadźizny.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 18	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 106 z dnja 24.01.2015		
Zwjazkowe předsydstwo powoła k 01.02.2015 na zakładže artikla 10, wotrězk 1 wustawkow Domowiny slědowaceju dweju člonow zwjazkowego předsydstwa na namjet předsydy do prezidija Domowiny:		
<p style="text-align: center;">Marcel Brauman a William Janhoefer.</p>		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 1
Wobzamknjenje čo. 107 z dnja 24.01.2015		
Zwjazkowe předsydstwo schwali čezišćowe nadawki zarjada Domowiny za lěto 2015.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: 2
Wobzamknjenje čo. 108 z dnja 24.01.2015		
Zwjazkowe předsydstwo schwali džěłowy plan RCW za lěto 2015.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 15	přećiwo namjetej: 1	so hłosa wzda: 2
Wobzamknjenje čo. 109 z dnja 24.01.2015		
Domowina zwyżši na zakładže powyšeneho poplatka zawěšćernje Württembergische lětny přinošk za towarstwowe rukowanske zawěšćenje (Vereinshaftpflichtversicherung) wot 0,80 € na 1,00 € na jednotliwego člona.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 17	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --
Wobzamknjenje čo. 110 z dnja 24.01.2015		
Zwjazkowe předsydstwo Domowiny bjerje wot předsydy we wothłosowanju z předsydami wuběrkow kaž tež ze zarjadom Domowiny a RCW nadžěłany naćisk džěłowych směrnicy na wědomje. Naćisk ma so sobustawskim župam a towarstwam k diskusiji přepodać a zwjazkowemu předsydstwu na posedženju dnja 07.03.2014 w předžěłanej formje znova předpožić.		
Wuslědk wothłosowanja:		
za namjet: 16	přećiwo namjetej: --	so hłosa wzda: --

Zestawa fachowych wuběrkow Zwjazkowego předsydstwa Domowiny

staw: 01/2015

Mytowanski wuběrk/Mytowański wuběrk Domowiny	Programowa komisija „Domowina 2025“
Šramina, Brigita – předsydka Braumanowa, Božena Henšelowa, Uta Korjeńkowa, Marhata Kuringowa, Trudla Macka, Jan Pohonč, Měrko Thomasowa, Leńka Wjesela, Alojs	Statnik, Dawid – předsyda Brězan, Beno Dünnbierojc, Jenifer Grzyb, Roman Końcař, Marcus Šenkec, Susann Waldźic, Judith
přislušny zarjada: Škoda, Clemens	přislušnaj zarjada: Škoda, Clemens a Sroka, Werner
Wuběrk za kubljanje a młodžinu/Wuběrk za kubljanje a mložinu	Wuběrk za prawniske naležnosće/Wuběrk za pšawniske nastupnosći
dr. Brězanowa, Beata – předsydka Altkrügerowa, Margitta Dünnbierojc, Jenifer Janhoefer, William Końcař, Marcus Rječcyna, Milenka dr. Piniekowa, Christiana	Suchec-Dźisławkowa, Katrin – předsydka Ela, Kito Funka, Milan Janhoefer, William Šořta, Enrico
přislušny zarjada: Nowak, Měto (woteńdže k 16.02.2015)	přislušnaj zarjada: Cyž, Bjarnat a Sroka, Werner
Wuběrk za kulturu a wumělstwo	Wuběrk za hospodarstwo a infrastrukturu/Wuběrk za góspodarstwo a infrastrukturu
Bělk, Jan – předsyda Cyžowa, Zala Cyžowa, Monika Kubicec, Judith Łušćanski, Jurij dr. Norbergowa, Madlena	Budar, Guido – předsyda Anders, Stefan Hermaš, Manfred Pětrowa, Jana Jurk, Tómaš
přislušny zarjada: Škoda, Clemens	přislušna zarjada: Liznarjec, Katja
Wuběrk za lobby-džěło/Wuběrk za lobbyjowe žěło	
Brauman, Marcel – předsyda Meškankowa, Chrysta Bejmak, Wito Budarjowa, Hanka Pawlikowa, Diana	
přislušna zarjada: Felberowa, Borbora	

Nachwilna rozprawa změrcowskeho wuběrka za 17. hłownu zhromadźiznu Domowiny dnja 28.03.2015

Wot apryla 2013 hač do decembra 2014 přewjedže změrcowski wuběrk 5 posedženjow. Na konstituowacym posedženju wuzwoli so bratr Kozel znowa jako předsyda změrcowskeho wuběrka.

Na tutym kaž tež na přichodnych wuradźowanjach debatowaše změrcowski wuběrk wo změnach změrcowskeho porjada. Nastork k tomu je předchadźacy změrcowski wuběrk na zakładže praktiskich nazhonjenjow a nowych wusudow statnych sudnistwow k problematice změrcowskich wuběrkow w němskim towarstwowym prawje dał. Na někotrych wuradźowanjach wobdźěli so tež předsyda Domowiny Dawid Statnik. Tutón dialog bě nowum w džěławosći změrcowskeho wuběrka.

Zwjazkowe předsydstwo je dnja 15.04.2014 zdžěla změnjeny změrcowski porjad schwaliło (předłoha ZP 36/2014), kiž wot tutoho dnja płaći. Nowe je na přikład přiwracaće zasady, zo móže so člon Domowiny w towarstwowych konfliktach hakle potom na němske statne sudnistwo wobroćić, hdyž je so do toho změrcowski wuběrk z konfliktnym padom zaběrał. Změrcowski wuběrk budže pak dale wužadany, swój džěłowy grat – to rěka změrcowski porjad – po potrěbnosći stajnje aktualizować. To płaći tež za dotal ze zwjazkowym předsydstwom njewudiskutowane namjety k změnám změrcowskeho porjada.

Dnja 25.11.2014 je dóšlo zapodaće změrcowskemu wuběrkej nastupajo listowanje dla nowelěrowanja serbskeho zakonja mjez předsydu Domowiny a zapóslancami Sakskeho krajneho sejma. Na swojim posedženju dnja 17.12.2014 je změrcowski wuběrk bratra dr. Ludwiga Elu po dypku 4. (1) našeho změrcowskeho porjada pomjenował jako wujednarja. Wšitke wobdžělene strony běchu zwólniwe k wujednanskim rozmołwam. K realnemu wujednanju pak w tutych rozmołwach njedóndže, tak zo dyrbeješe změrcowski wuběrk dnja 27.01.2015 ertne jednanje přewjesć. Tutón změrcowski pad njeje hišće wotzamknjeny a wuslědk so z tuteje přičiny njemóže w tutej nachwilnej rozprawje jewić.

Změniła je so zestawa změrcowskeho wuběrka. Bratr Glücklich je dnja 17.09.2014 swoje sobudžěło zložil. Dnja 22.11.2014 je zwjazkowe předsydstwo na zakładže rezultata wólbow do změrcowskeho wuběrka na zašlej hłownej zhromadźiznje dr. Pětra Brězana powołało jako člona změrcowskeho wuběrka hač do kónca aktualneje wólbneje doby 2013–2017.

Na kóncu chcu so pola wšitkich člonow změrcowskeho wuběrka – to su dr. Ludwig Ela, Jěwa-Marja Čornakec, Gabriela Korchowa, Achim Glücklich kaž tež nětko dr. Pětr Brézan –, kaž tež našej wuběrkowej sekretarce wutrobnje podžakować. Woni so w zašlymaj lětomaj za našu Domowinu wažne džěło wukonjeli, wo kotrymž so w zjawnosći lědma rěči.

Namjety za powołanje pjateho člona rewizijnego wuběrka

pozadk tutoho powołanja: Po wustawkach Domowiny art. 12 wobsteji rewizijny wuběrk z 5 člonow a wólbna hłowna zhromadźizna jich woli, štož je so stało na 16. hłownej zhromadźiznje před dwěmaj lětomaj.

Pjate městno pak je tuchwilu wakantne. Žanych naslědnych kandidatow na zašlych wólbach njebě a přichodne rjadne wólby budu hakle w lěće 2017.

Tohodla namjetuje zwjazkowe předsydstwo delegatam 17. hłownej zhromadźizny powołanje pjateho člona hač do kónca tuchwilneje wólbneje doby (hač do měrca 2017).

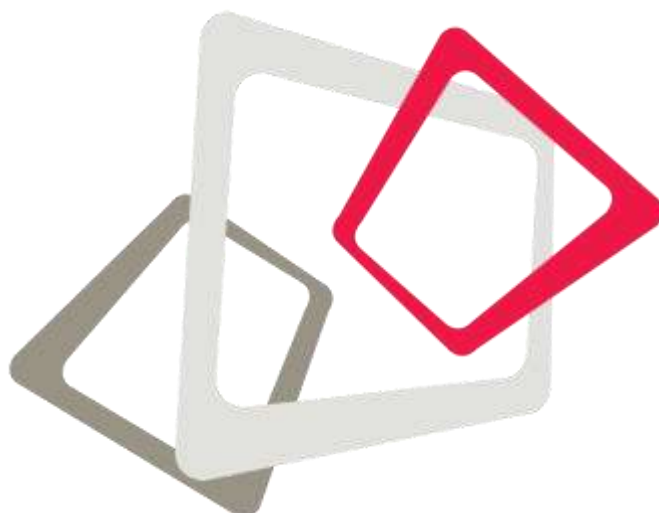
Pokiw: *Hač do redakciskeho kónca delegatnych mapow (potajkim hač do 31.01.2015) njeje žadyn kandidatny namjet dóšoł. Tuž smy wšitcy hromadže namołwjeni, kmaneho a zwólniweho kandidata za tutu čestnohamtsku funkciju namakać.*

Nacerjenje Zwězkowego pśedsedarstwa Domowiny, wobzamknjony dnja 24.01.2015.

Program DOMOWINA – 2025

zwěžanosć – wótwórjonosć – zagronitosć

Preambla

Założenje Domowiny w lěše 1912 ako kšywowy zwězk serbskich towaristwow jo było wažne wobrotnišćo w serbskich stawiznach, dokulaž jo se pšez to wóla k zjadnošenju mócow w serbskem narodnem gibanju jasnje zwurazniła a předny raz do statka stajila. Pó měrnej rewoluciji pšed 25 lětami jo se pšetwóriła Domowina k politiski njewótwisnemu kšywowemu zwězkoju Serbow a serbskich towaristwow. Z tym jo wótwórjona za wšykne serbske towaristwa a zjadnošeństwa kaž teke za kuždego Serba.

Pó tom až jo Domowina w lěše 2012, slědk glědajuce na wuspěchy ako teke na njewuspěchy a zmólki swójego statkowanja w serbskem ludu, 100. wrošenicu swójego założenja wóswješiła, jo na casu, městno Domowiny w towarišnosći 21. stolěša znowego definěrowaš a wizije do pšichoda wuwijaš.

Slědujuca programatika dej služys ako póstark za dlujkodobne žělo a aktiwne statkowanje Domowiny až do lěta 2025. Pši tom wóstanjo jeje nejwažnejšy nadawk, w swójej kazniski pšipóznatej funkciji ako zastupnica zajmow serbskego luda, k zdžaržanju a wuwijanju serbstwa pšinosowaš. Wósebnje na glownych zgromažinach ma se pšez analyzu dojspitego stawa procowanjow toš ta programatika dalej wuwijaš a z konkretnymi napšawami pódklasć, aby se how pšedlažecy dokument zwopšawdnił.

Do narodnego žěla zdań!

Zakładne gronidła jadnanja Domowiny

Zwěžanosć

Žožkuli Serby su, tam dej Domowina za nich a z nimi gromaže statkowaš. Rownogódnosć dolnoserbskeje a górnoserbskeje rěcy wěžo nas do jadnogo luda. Naše stawizny, kultura, rěc, wědobnje wó swójskej wósebnosći a nic naslědku zgromadne narodne procowanje – wšo to zwěžuju. Regiony pšesegajuca a mjazsobna pomoc a zgromadne narodne žěło pód kšywom Domowiny stej wuraz a nadawk našeje zwěžanosći. Serbske regionalne wósebnosći spěchujomy a wědu wó nich rozšyrjamy.

Aktiwity Domowiny zwěžuju wšakorakich partnerjow we Łužycy a zwenka njeje. Pši tom zasajžujomy se za zaměrne zapšěgnjenje serbskich wopšimješow do zjawneho žywjenja.

Wótwórjonosć

Domowina pórucyjo kuždemu Serboju a psijašeloju Serbow kšutu zgromadnosć, njegľadajucy na to, lěc bydli we Łužycy abo zwenka njeje a lěc co ako jednotliwc abo člonk člonkojskego towaristwa abo župy Domowiny w njej statkowaš. Pódpěrujomy nadalaj w kazni zapisany princip lichego wuznaša k serbstwoju, kótaryž zmóžnijo kuždemu zajmcoju psistup k serbskemu žywjenjeju. Spěchujomy nawuknjenje a nałożowanje serbskeje rěcy. Pódpěrujomy wšakorake móžnosći za wobžělenje na serbskem towarišnostnem žywjenju a skšušijomy z tym zgromadne stawizniske a narodne wědobnje. Jadnamy zagronitostnje a transparentnje za cełu Łužycy a wšykných Serbow.

Zagronitosć

Domowina pódpěrujo swóje župy a člonkojske towaristwa w jich zgromadnem narodnem žěle. Člonki toš tych celkow dejali se hyšći wěcej ako doněta ako člonki kšywowego zwězka cuš a wuznawaš.

Wšuži, žož su Serby, by dejala Domowina zagronitosć pšewzeš a w zmysle serbskich zajmow wustupowaš. Wóna dej teke mložinu ako swój psichod wěcej ako doněta do narodnego žěla zapšěgnuš a k tomu wótpowědne formy žělabnosći wuwijaš.

Wuwědobnjamy kuždemu člonkoju Domowiny, až wón ze swójim statkowanim a jadnanim Serbow reprezentěrujo. Comy-li Serbojstwu psichod daš, pótom ma se kuždy jednotliwc pó swójich móžnosćach za to zasajžowaš. Wósebnje člonki we wólonej funkciji su napominane k aktiwnemu wustupowanjeju a pomoclíwemu statkowanjeju za serbski lud.

I. Chto a co smy

Domowina jo zwězk Łužyskich Serbow, kótaryž wobstoj ze župow a towaristwow. Teke pšijašele Serbow mógu člónk togo zwězka byś. Jeje člónkojstwo ako zgromadność angažerowanych Serbow a serbskich towaristwow kaž teke zapšěgnjenje zwěstkarjow do narodnych procowanjow stej zakład wšogo statkowanja Domowiny.

Šćit, spěchowanje a wuwijanje serbskeje rěcy, žywieńskego ruma, kultury a identity Serbow, serbskich institucijow ako teke procowanja wó wětše pšawo samopóstajenja w serbskich nastupnosćach do směra kulturneje awtonomije su głowne zaměry našogo měrliwego zgromadnego žěła.

Domowina jo na zakłaže Serbskeju kaznjowu kraja Bramborskeje a lichego stata Sakskeje kazniski pšipóznata zastupnica zajmow serbskego luda.

Togodla jo swójim člónkam kaž teke celemu serbskemu ludoju winowata.

II. Zakład našogo jadnanja

Domowina wuznawa se k wustawje Zwězkoweje republiki Nimskeje a z tym k pšawniskim zasadam towarišnosći w našom kraju. Serby su pó stawiznach, rěcy, kulturje a identiše samostatny narod. Wóni su rownogódne stašany a integrerowany wobstatk našogo kraja a nimskego stata.

Rownocasnje zawězuju se ako europejski lud k zasadam lichoty a měra. W toś tom sebjerozměšu wižimy serbski lud ako rownogódny wobstatk zgromadnosći europejskich narodow.

K spěchowanju narodnego sebjerozměša Serbow a k pózbužowanju europejskego myslenja pódpěrujo Domowina aktiwnje mjaznarodne kontakty Serbow, wósebnje k słowjańskim susedam, ako teke k drugim narodnym mjeńšinam, ludowym kupkam a małym ludam.

III. Člónkojstwo a Domowina

Aktiwno sobužěło župow a nadregionalnych towaristwow, zagronitostne sobustatkowanje jadnotliwych člónkow a směrdajuce žěło organow kšywowego zwězka pšiwopšawdnjenju wustawkow, programa a wobzamknjenjow głownych zgromažinow Domowiny su zakład wšogo statkowanja w kšywowem zwězku. Do twórjenja zasadnych rozsudow mamy naše člónki zapšěgnuś.

Kužda pširodna wósoba a kužde towaristwo, kótaraž/kótarež wustawki a program Domowiny pšipóznajo a je aktiwnje pšesajziś co, móžo člónk kšywowego zwězka wordowaś. Spěchujomy a pódpěrujomy zgromadne žěło organow kšywowego zwězka z Domowinje pšislušajucymi župami a towaristwami a z asocierowanymi (wukrajnymi) towaristwami. Wóna statkujo mimo togo zagronitostnje we wobłuku mjaznarodnych organizacijow ako FUEN, MENS a CIOFF.

IV. Wobłuki statkowanja Domowiny

1. Domowinske župy a nadregionalne towaristwa

Domowinske župy ze swójjimi kupkami a cłonkojskimi towaristwami a nadregionalne fachowe towaristwa ze swójjimi pódstrukturami su cełki pód kšywom Domowiny a twórje zakład zgromadnego statkowanja kšywowego zwězka. Zgromadnje dejali hyšći aktiwnjej wabiš za pśistup dalšnych cłonkow, kupkow a towaristwow k zmócnjenju našogo cłonkojstwa.

Domowina spěchujo mjazsobnu pódpěru a zgromadne žěto mjazy swójjimi župami a nadregionalnymi towaristwami a pódpěrujo je pśi jich pśedewzešach. Nowe –medije a nowe formy komunikacije ako teke nowe formy zmakeanja Serbow su za dalšne statkowanje Domowiny njezbytny srědk žělabności.

2. Domowina – zastupnica wšych generacijow Serbow

W Domowinje su wšykne generacije zastupjone. Pótrjebje wšykných jednotliwych starstwowych kupkow muse se hyšći lěpjej wobglědowaš a z tym generacije pśesegajucu zgromadnosć spěchowaš. W srježišću stoje pśi tom wósebnje familije, mložina a dorost.

3. Serbska rěc

Serbska rěc jo mimo lichego wuznaša k serbstwu nejwažnejše identifikaciske znamje Serbow. Toš se zasajžujomy zgromadnje za žywu a se samorozmějucu prezencu serbskeje rěcy w zjawnem žywjenju a za dwójo- resp. wjěcejrěcnosć we Łužycy. Šćit, nałożowanje a rewitalizacija dolno- a górnoserbsčiny a procowanje wó zachowanje a wóžywnjenje serbskich lokalnych narěcow, kaž na pśikład slěpjańšćiny jo naš nejwažnejšy zgromadny nadawk. Togodla pódpěrujo Domowina wuwijanje rěc spěchujucych napšawow a wšykne aktiwity rěcnego planowanja. Pomina sebje konkretne napšawy zwězkowych, krajnych a komunalnych instancow k šćitoju a spěchowanju serbskeje rěcy.

4. Kubłanje w narodnem duchu a dorost

Kubłanje w narodnem duchu służy skšusćenjeju identity jednotliwca a jo wažny nadawk Domowiny.

Zasajžujomy se za to, až se serbskorěcne kubłanje w žiśownjach dalej a zaměrnjej spěchujo a bilingualna wucba w šulach se zarucyjo. Serbske stawizny, serbska kultura a rěc dejali se pśez pśedmjaty pśesegajuce napšawy a wužytne pedagogiske formy dalej pósrědkowaš. Naše župy a cłonkojske towaristwa deje se pśi tom zagronitostnje sobu wó šulske a zwenkašulske pórucenja staraš. Wósebję w Dolnej Łužycy muse se tak doněta dojspite kubłańske wuspěchy na pólu rewitalizacije rěcy wobchowaš a z twórjenim dalšnych rěcných rumow zawěšćiš. Rownocasnje dejali se serbske pedagogi

swójogo narodnego a towarišnostnego nadawka ceptarja wëdobne byš. Nejwaźnejšej celka kubłanja dorosta w narodnem duchu pak stej familija a jeje wšakorake formy ako teke šyrša serbska zgromadnošć. Ze zaměrom pla dorosta wutwóriš strowe narodne sebjewëdobnje wëžo Domowina wšykných akterow do zgromadnošći a pógnuwa jich do zgromadnego žëła.

5. Kultura a wuměłstwo

Serbska kultura a serbske wuměłstwo stej waźnej słupa za zachowanje identity našogo luda a za wuwiše serbstwa. Rownocasnje stej póslańca našogo luda. Togodla mamy w Domowinje spěchowanje wobedu słupowu za waźne. Staramy se wó pódperu našych lajskich kulturnych kupkow z boka serbskich kulturnych institucijow. Spěchujomy wuměnu a delegěrowanje našych kulturnych kupkow wósebnje do słowjańskego wukraja a pódperujomy wuměnu z kulturnymi kupkami europskich mjeńšynow. Na pólu kulturnego turizma pominamy pšawu prezentaciju serbskich wopšimješow, což se zachopijo pši dwójorěcných pómjenjowanjach. Pódperujomy pózlažki turizm, kótaryž zmóžniwo góscam serbsku kulturu we Łužycy awtentiski zeznaš.

6. Góspodarstwo

Góspodarstwo jo rěp Łužyce a wobliwujowu direktnje položenje našeje domownje a serbskego luda. Pšez spěchowanje našeje regionalneje wósebnosci pówušujomy atraktiwitu regiona za góspodarstwo. Wósebnje dwójo- a wëcejrěcnosć jo zamóžnosć, kotaraž jo za lužyskich pšedewzešarjow wobogašenje. Togodla pódperujomy wšykne napšawy, kótarež pógnuwaju firmy, wobchody a góscenice k wužywanju serbskeje rěcy. Zasajdujomy se za kooperaciju Łužyce z granicznymi stronami Pólskeje a Českeje. Serbska rěc a kultura matej se wobšyrnej do regionalnego, komunalnego a krajnego planowanja zapšěgnuš. Glědamy na to, až se nimsko-serbski charakter sedleńskego teritorija wobchowa.

7. Politiska participacija

Domowina zastupujowu na zakłaže rědowanjow Serbskeju kaznjowu zajmy serbskego luda. Wóna stara se wó rozšyrjenje sobu- a samopóstajowańskich pšawow a winowatosćow pšedewšym w serbskich politiskich, kulturnych a šulskich nastupnosćach. Jadnamy ze wšyknymi demokratiskimi politiskimi partajami, wótpóslańcami a gremijami na komunalnej, krajnej, zwězkowej ako teke europskej rowninje. Zarucujomy politisku artikulaciju Serbow za zwopšawdnjenje serbskich zajmow a pšesajženje našych pšawow a delegěrujomy za to serbskich zastupnikow do póražujucých a rozsužecých gremijow. Rady, pširady a wuběrki ako teke zagronite resp. społnomócnjone za mjeńšynowe abo serbske nastupnosći su waźne partnerje a multiplikatory pši zwopšawdnjenju zajmow Serbow na wšykných politiskich rowninach. Zawěšćujomy z našym politiskim žěłom zdžaržanje trěbnych financelnych zakładow za serbske pótrjeby we financnem dojadnanju mjazy Zwězkom a krajoma Bramborska a Sakska, ako teke dalšne spěchowanske srědki.

8. Póšeg k našym susedam we Łužycy a zwenka njeje

Wažny nadawk Domowiny jo, wědu wó Serbach we Łužycy a zwenka njeje dalej rozšyrjaš, lokalnych akterow pši spěchowanju serbskeje rěcy a kultury a w jich wuznašu k serbskim kórjenjam pódpěrowaš a z tym k rownogódnosći Serbow a serbskeje rěcy pšinosowaš. Nimce su naše susedy, smy z nimi a dalšnymi wobydlarjami w měrje a mjazsobnej solidarnej pódpěrje gromaže we Łužycy žywe.

Wócakujomy pak teke, až se naše duchowno-kulturne gódnoty cesće a šćitaju. Na póniženja a njestatki maju zagronite instance ned zjawnje reagěrowaš. Wabimy za dwójo- resp. wěcejřecnosć a pódpěrjomy wšykne napšawy do toš tego směra.

9. Mjaznarodne póšęgi

Domowina woplěwajo a spěchujo zwiski z drugimi ludami. Kulturne wuměny, woglědy našych europskich susedow a mjazsobne zeznaše słuže skšusenjeju identity Serbow. Wósebnje naše słowjańske bratšy a sotše ako teke narodne mjeńšyny w tu- a wukraju dejali za nas pši tom dobre partnerje byš. Zachowamy donětejšne a witamy nowe zwiski k Domowinje wósebnje na rowninje našych cłonkojskich towaristwow.

10. Statkowanje w zjawnosći

Z pomocu nacasnych medialnych srědkow rozšyrjamy wědu wó Serbach. Wó statkowanju Domowiny, wósebnje jeje gremijow informěrujomy zjawnosć pšawidlownje pšez medijowe wózjawjenja, towaristwowy casopis “Naša Domowina”, naše internetne boki a z dalšnymi srědkami. Za statkowanje w Domowinje aktiwne wabimy. Pši tom jo transparenca nejlěpšy srědk wabjenja. Mimo toho jo pósrědkowanje wědy wó wobstojnosćach a wupominanjach serbskego luda nadawk kuždego w Domowinje statkujucego. Glědamy na rownogódnu prezencu górnoserbskeje a dolnoserbskeje rěcy.

11. Serbske institucije

Domowina spěchujo zgromadne žěło mjazy serbskimi institucijami a dalšnymi nosarjami serbskich zajmow. Wóna pógnuwa k tomu, pósłužby serbskich institucijow wužywaš, se je pominaš a z tym pórucenja aktiwne wobwliwowaš. Zgromadne projekty a kooperacije institucijow pšinosuju k pomócliwemu žěloju za Serbow. Rownocasje napomina Domowina wšykne serbske institucije, swóje pórucenja teke Serbam zwenka Łužyce pósrědkowaš.

12. Šćit serbskego sedleńskego ruma

Kazniski póstajone komune, kótarež serbskemu sedleńskemu rumoju pšislušaju, su za Domowinu wažny zakład za definěrowanje winowatosćow za spěchowanje serbskeje rěcy a kultury. Rownocasnje jo serbski sedleński rum Bramborskeje a Sakskeje za

Domowinu jeje jednotny głowny wobłuk za jeje statkowanje. Šćit toś togo jo jasny nadawk statkowanja Domowiny. Domowina wużywa wšykne realne móžnosći, aby se wót wobarało kuždežkuli dalšne zapšimnjenje do komunow, kótarež serbskemu sedleńskemu rumoju pśislušaju, w zwisku z wudobywanim zemskich pókladow, kótarež jo z pśesedenim abo z dalšnymi wobgrozenjami za serbsku substancu zwězane. Domowina pórucyjo wót pśesedenja pótrjefjonym komunam swóju poľnu pódpěru pśi wurownanju móžnych škódow za serbsku substancu. Wóna pomina se dłužkodobny a rědowany wustup z wudobywanja a zmilinjenja brunice a statny spěchowański program za strukturnu změnu we Łužycy.

13. Serbske nabožno-narodne žywjenje

Domowina wobglědujo bogate derbstwo nabožno-narodnych tradicijow a nałogow ako njewuzbytny wobstatk narodnego žywjenja Serbow teke za pśichodne generacije. W aktiwnem woplěwanju toś tych tradicijow a nałogow wiži Domowina wažny stup za wutwórjenje a skšusjenje teke narodnego wědobnja.

W serbskich katolskich wósadach twóri cyrkwja wažny rěcny rum za wšykne generacije. Domowina napominajo swóje župy a towaristwa, se teke w pśichože za bogate pórucenje nabožno-narodnego žiwjenja w swójjich wósadach angažerowaš. W ewangelskich wósadach serbskego sedleńskego teritorija twórje nabožne zarědowanja wažne rěcne rupy za ewangelskich Serbow. W žěle na toś tom pólu aktiwnych kupkow a towaristwow wiži Domowina wažny pśinosk za zdžaržanje našeje mamineje rěcy.

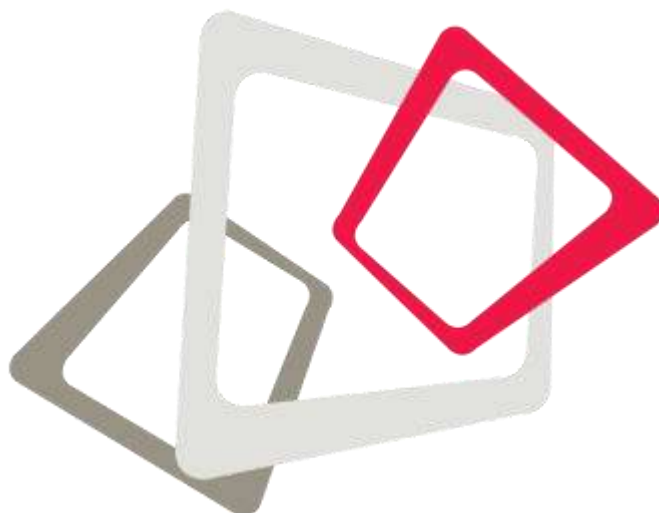
Načisk Zwjazkowego předsydstwa Domowiny, schwaleny dnja 24.01.2015.

Program DOMOWINA – 2025

zwjazanosć – wotewrjenosć – zamołwitosć

- hornjoserbsce -

Preambla

Założenje Domowiny w lěće 1912 jako třěšny zwjazk serbskich towarstwow bě wažne wobrotnišćo w serbskich stawiznach, dokelž bu přez to wola k zjednoćenju mocow w serbskim narodnym hibanju jasnje zwuraznjena a přeni raz zeskutkownjena. Po měrliwej rewoluciji před 25 lětami je so Domowina k politisce njewotwisnemu třěšnemu zwjazkej Serbow a serbskich towarstwow přetworila a je z tym wotewrjena za wšě serbske towarstwa a zjednoćenstwa kaž tež za kóždoho Serba.

Po tym zo je Domowina w lěće 2012, wróco zhladujo na wuspěchi kaž tež na poražki a zmylki swojeho skutkowanja w serbskim ludže, 100. róčnicu swojeho založenja woswjećiła, je na času, měštno Domowiny w towaršnosći 21. lětstotka znowa definować a wizije do přichoda wuwijać.

Scěhowaca programatika ma zaměr, dać nastork za dołhodobne džěło a aktiwne skutkowanje Domowiny hač do lěta 2025. Při tym wostanje jeje najwažniši nadawk, w swojej zakónsce připóznatej funkciji jako zastupjerka zajimow serbskeho ludu k zdźerženju a wuwicu Serbstwa přinošować. Wosebje na hłownych zhromadźiznach ma so přez analyzu docpěteho stawa prócowanjow tuta programatika dale wuwijać a z konkretnymi napravami podkłaśc, zo by so tu předležacy dokument zwoprawdźił.

Do narodneho džěła zdar!

Zakładne hesła jednanja Domowiny

Zwjazanosc

Hdžežkuli su Serbja, tam měła Domowina za nich a z nimi hromadže skutkować. Naše stawizny, kultura, rěč, wědomje wo swójskej wosebitosći a nic naposledk zhromadne narodne prócowanje – wšo to nas zwjazuje. Regiony přesahowaca a mjezsobna pomoc a wzajemne narodne dźěło pod třěchu Domowiny stej wuraz a nadawk našeje zwjazanosće. Serbske regionalne wosebitosće spěchujemy a wědu wo nich šěrimy.

Aktiwity Domowiny zwjazuja najwšelakorišich partnerow we Łužicy a zwonka njeje. Při tym zasadžujemy so za zaměrnje zapřijeće serbskich wobsahow do zjawneho žiwjenja.

Wotewrjenosc

Domowina skići kóždemu Serbej a přećelej Serbow zhromadnosć, njewotwisnje wot toho, hač bydli we Łužicy abo zwonka njeje a hač chce jako jednotliwc abo čłon sobustawskeho towarstwa abo župy Domowiny w njej skutkować. Podpěramy dale w zakonju zapisany princip swobodneho wuznaća k serbstwu, kiž zmóžnja kóždemu zajimcej přistup k serbskemu žiwjenju. Spěchujemy nawuknjenje a nałožowanje serbskeje rěče. Podpěramy najwšelakoriše móžnosće za wobdźělenje na serbskim towaršnostnym žiwjenju a skrućamy z tym zhromadne stawizniske a narodne wědomje. Jednamy zamołwiće a transparentnje za cyłu Łužicu a wšěch Serbow.

Zamołwitosć

Domowina podpěra swoje župy a sobustawske towarstwa w jich zhromadnym narodnym skutkowanju. Čłonojo tutych měli so bóle hač dotal jako čłonojo třěšneho zwjazka zrozumić a wuznawać.

Wšudže, hdžež su Serbja, měła Domowina zamołwitosć přewzać a w zmysle serbskich zajimow skutkować. Wona ma młodžinu jako swój přichod do narodneho dźěla zapřijeć a k tomu wotpowědne formy dźěławosće wuwić.

Wuwědomjamy kóždemu čłonej Domowiny, zo wón ze swojim skutkowanjom a jednanjom Serbow reprezentuje. Chcemy-li Serbstwu přichod dać, ma so kóždy jednotliwc po swojich móžnosćach za to zasadžować. Wosebje čłonojo we wolenej funkciji su namołwjeni do aktiwneho wustupowanja a spomóžneho skutkowanja za serbski lud.

I. Štó a što smy

Domowina je Zwjazk Łužiskich Serbow, kotryž wobsteji ze župow a towarstwow. Tež přećeljo Serbow móža być z jich člonstwom. Jeje člonstwo jako zhromadnosć angažowanych Serbow a serbskich towarstwow kaž tež zapřijeće zwjazkarjow do narodnych prócowanjow stej zakład wšeho skutkowanja Domowiny.

Škit, spěchowanje a wuwijanje serbskeje rěče, žiwjenskeho ruma, kultury a identity Serbow, kaž tež prócowanja wo wjetše prawo samopostajenja w serbskich naležnosćach do směra kulturneje awtonomije su hłowne zaměry našeho měrliwego zhromadneho skutkowanja.

Domowina je na zakładze Serbskeju zakonjow kraja Braniborskeje a swobodneho kraja Sakskeje zakońsce připóznata zastupjerka zajimow serbskeho luda.

Tohodla je swojemu člonstwu kaž tež cyłemu serbskemu ludej winowata.

II. Zakład našeho jednanja

Domowina wuznawa so k wustawje Zwjazkoweje republiki Němskeje a z tym k prawniskim zasadam towaršnosće w našim kraju. Serbja su po stawiznach, rěči, kulturje a identice samostatny narod. Su runohódni staćenjo a integrowany wobstatk ludnosće našeho kraja a němskeho stata. Zdobom zawjazuja so jako europski lud k zasadam swobody a měra. W tutym sebjezrozumjenju widžimy serbski lud jako runohódny wobstatk zhromadnosće europskich narodow.

K spěchowanju narodneho sebjewědomja Serbow a k pozbudžowanju europskeho mysljenja podpěra Domowina aktiwne mjezynarodne kontakty Serbow, wosebje k słowjanskim susodam, kaž tež k druhim narodnym mjeńšinam, ludowym skupinam a małym ludam.

III. Člonstwo a Domowina

Aktiwne sobudžělo župow a sobustawskich nadregionalnych towarstwow, zamołwite sobuskutkowanje jednotlivych člonow a směrodajne džělo organow třěšneho zwjazka při zwoprawdženju wustawkow, programa a wobzamknjenjow hłownych zhromadźiznow Domowiny su zakład wšeho skutkowanja w třěšnym zwjazku. Do tworjenja zasadnych rozsudow mamy naše člonstwo zapřijeć.

Kóždy prirodna wosoba a kóždy towarstwo, kotraž/kotrež wustawki a program Domowiny připóznawa a chce je aktiwne přesadzić, móže so z člonom třěšneho zwjazka stać. Spěchujemy a podpěramy zhromadne džělo organow třěšneho zwjazka z Domowinje přislušacymi župami a towarstwami a z asociěrowanymi (wukrajnymi) towarstwami. Wona skutkuje dale zamołwiće we wobłuku mjezynarodnych organizacijow kaž FUEN, MENS a CIOFF.

IV. Wobłuki skutkowanja Domowiny

1. Domowinske župy a nadregionalne towarstwa

Domowinske župy ze swojimi sobustawskimi skupinami a towarstwami a nadregionalne fachowe towarstwa ze swojimi podstrukturami su čělesa pod třěchu Domowiny a tworja zakład zhromadneho skutkowanja třěšneho zwjazka. Zhromadnje měli hišće aktiwnišo wabić za přistup dalších člonow, skupinow a towarstwow k zesylńenju našeho člonstwa. Domowina spěchuje mjezsobne a zhromadne džěło mjez župami a nadregionalnymi towarstwami a podpěra je při jich předewzacach. Nowe medije a nowe formy komunikacije kaž tež nowe formy zhromadźowanja Serbow su za dalše skutkowanje Domowiny njeaparujomny srědk džěławosće.

2. Domowina – zastupjerka wšěch generacijow Serbow

W Domowinje su wšě generacije zastupjene. Potrzeby wšěch jednotliwych starobnych skupin maja so hišće lěpje wobkedźbować a z tym generacije přesahowaca zhromadnosć spěchować. W srjedźišću steja tu wosebje swójby, młodźina a dorost.

3. Serbska rěč

Serbska rěč je nimo swobodneho wuznaća k serbstwu najbytosniše identifikaciske znamjo Serbow. Tuž so zhromadnje za žiwu a samozrozumliwu prezencu serbskeje rěče w zjawnym žiwjenju a za dwu- resp. wjacerěčnosć we Łužicy zasadźamy. Škit, nałożowanje a rewitalizacija hornjo- a delnjoserbsčiny a próca wo wuchowanje a wožiwjenje serbskich lokalnych narěčow, kaž na přikład slepjanščiny je naš najwažniši zhromadny nadawk. Tohodla podpěruje Domowina wuwowanje rěč spěchowacych napravow a wšě aktiwity rěčneho planowanja. Wužaduje sej konkretne naprawy zwjazkowych, krajnych a komunalnych instancow k škitaj a spěchowanju serbskeje rěče.

4. Kubłanje w narodnym duchu a dorost

Kubłanje w narodnym duchu słuži skrućenju identity jednotliwca a je wažny nadawk Domowiny.

Zasadźamy so za to, zo so serbskorěčne kubłanje w pěstowarnjach dale a zaměrně spěchuje a bilingualna wučba w šulach zawěsći. Serbske stawizny, serbska kultura a rěč měli so přez předmjety přesahowace naprawy a kmane pedagogiske formy dale sposrědkować. Naše župy a sobustawske towarstwa su namołwjeni so zamołwiće sobu wo šulske a zwonkašulske poskitki starać. Wosebje w Delnjeje Łužicy maja so tak dotalne kubłanske wuspěchi na polu rewitalizacije rěče wobchować a z tworjenjom dalších rěčnych rumow zawěsćić. Tohorunja su serbscy pedagogojo namołwjeni, sebi narodneho a towaršnostneho nadawka wučerja wědomi być. Najwažnišej cyłkaj kubłanja dorosta w narodnym duchu pak stej swójba a jeje wšelake formy kaž tež šěrša serbska zhromadnosć. Ze zaměrom, pola dorosta tworjeć strowe narodne sebjewědomje, wjaza

Domowina wšitkich akterow do zhromadnosće a pohnuwa jich do zhromadneho skutkowanja.

5. Kultura a wuměłstwo

Serbske kulturne dźěło a spěchowanje wuměłstwa stej wažnej stołpaj zachowanja identity našeho luda a wuwica serbstwa a zdobom póslancaj našeho luda. Tohodla mamy w Domowinje spěchowanje wobedu za wažne. Staramy so wo podpěru našich lajskich kulturnych skupin ze stron serbskich kulturnych institucijow. Spěchujemy wuměnu a delegowanje našich kulturnych čělesow wosebje do słowjanskeho wukraja a podpěramy wuměnu z kulturnymi skupinami europskich mjeńšin. Na polu kulturneho turizma žadamy sej prawu prezentaciju serbskich wobsahow, započinjajo pola dwurěčnych pomjenowanjow. Podpěrujemy lahodny turizm, kotryž zmóžnja hosćom serbsku kulturu we Łužicy awtentisce zeznać.

6. Hospodarstwo

Hospodarstwo je rjap Łužicy a wowliwuje njeposrědnje połoženje našeje domizny a serbskeho luda. Přez spěchowanje našeje regionalneje wosebitosće zwyżimy atraktiwitu regiona za hospodarstwo. Wosebje dwu- a wjacerěčnosć je kmanosć, kotraž je za lužiskich předewzaćelow z dobytkom. Tuž podpěramy wšitke naprawy, kiž pohnuwaja firmy, wobchody a hosćency k wužiwanju serbsčiny. Zasadžamy so za kooperaciju Łužicy z nahraničnymi kónčinami Pólskeje a Čěskeje.

Serbska rěč a kultura matej so šěršo do regionalneho, komunalneho a krajneho planowanja zapřijeć. Hladamy na to, zo so němsko-serbski charakter sydlenkeho teritorija wobchowa.

7. Politiska participacija

Domowina zastupuje na zakładze rjadowanjow Serbskeju zakonjow zajimy serbskeho luda. Wona stara so wo rozšěrjenje sobu- a samopostajowanskich prawow a winowatosćow předewšěm w serbskich politiskich, kulturnych a šulskich naležnosćach. Jednamy ze wšěmi demokratiskimi politiskimi stronami, zapóslancami a gremijemi na komunalnej, krajnej, zwjazkowej kaž tež europskej runinje. Zaručamy politisku artikulaciju Serbow za zwoprawdženje serbskich zajimow a přesadženje našich prawow a delegujemy za to serbskich zastupjerjow do poradźowacych a rozsudžacych gremijow. Rady, přirady a wuběrki kaž tež zamołwići resp. społnomócnjeni za mjeńšinowe abo serbske naležnosće su wažni partnerojo a multiplikatorojo při zwoprawdženju zajimow Serbow na wšěch politiskich runinach.

Zawěšćamy z našim politiskim dźěłom zdźerženje trěbnych finacielnych zakładow za serbske potreby w financnym dojednanju mjez Zwjazkom a krajomaj Braniborskej a Sakskej kaž tež dalše spěchowanske srědki.

8. Poćah k našim susodam we Łužicy a zwonka njeje

Ważny nadawk Domowiny je, wědu wo Serbach we Łužicy a zwonka njeje dale rozšěrjeć, lokalnych akterow při spěchowanju serbskeje rěče a kultury a w jich wuznaću k serbskim korjenjam podpěrować a z tym k runohódności Serbow a serbskeje rěče přinošować. Němcy su naši susodza, smy z nimi a dalšimi wobydlerjemi w měrje a mjezsobnej solidarnej podpěrje hromadže we Łužicy žiwi.

Wočakujemy pak tež, zo so naše duchowno-kulturne hódnoty česća a škitaja. Na poniženja a njeskutki maja zamołwite instancy wotpowědnje a jasnje reagować. Wabimy za dwu- resp. wjacerěčnosť a podpěramy wšitke naprawy do tutoho směra.

9. Mjezynarodne počahi

Domowina pěstuje a spěchuje zwiski z druhimi ludami. Kulturne wuměny, wopyty našich europskich susodow a mjezsobne zeznaće słuža skrućenju identity Serbow. Wosebje naši słowjanscy bratřa a sotry kaž tež narodne mjeńšiny w tu- a wukraju su nam dale ze sylnym partnerom. Zachowamy dotalne a witamy nowe wukrajne styki k Domowinje wosebje na runinje našich sobustawskich towarstwow.

10. Skutkowanje w zjawnosći

Z pomocu načasnych medialnych srědkow šěrimy wědu wo Serbach. Wo skutkowanju Domowiny, wosebje jeje gremijow informujemy zjawnosć prawidłownje přez medijowe wozjewjenja, towarstwowy časopis "Naša Domowina", naše internetne strony a z dalšimi srědkami. Za skutkowanje w Domowinje aktiwne wabimy. Při tym je transparenca najlěpši srědk wabjenja. Nimo toho je posrědkowanje wědy wo wobstejnosćach a wužadanjach serbskeho luda nadawk kóždého w Domowinje skutkowaceho. Dźiwamy na runohódne wobkedźbowanje hornjoserbskeje a delnjoserbskeje spisowneje rěče.

11. Serbske institucije

Domowina spěchuje zhromadne dźěło mjez serbskimi institucijemi a dalšimi nošerjemi serbskich zajimow. Wona pohnuwa k tomu poslužby serbskich institucijow wužiwać, sej je žadać a tak poskitki aktiwne wobwliwować. Zhromadne projekty a kooperacije institucijow přinošuja k spomóžnemu dźělu za Serbow. Zdobom namołwja Domowina wšě serbske institucije, swoje poskitki tež Serbam zwonka Łužicy posprědkować.

12. Škit serbskeho sydlenkeho ruma

Zakońsće postajene komuny, kiž serbskemu sydlenkemu rumej přislušeja, su za Domowinu wažny zakład za definowanje winowatosćow k spěchowanju serbskeje rěče a kultury. Zdobom je serbski sydlenki teritorij Braniborskeje a Sakskeje za Domowinu jeje jednotny hłowny skutkowanski wobłuk. Škit tutoho je bytostny nadawk Domowinskeho skutkowanja. Domowina wužiwa wšitke realne móžnosće, zo by so kóždežkuli dalše zasahowanje do komunow, kiž serbskemu sydlenkemu rumej přislušeja, w zwisku z wudobywanjom surowiznow wotwobarało, kotrež je z

přesydljenjom abo dalšimi stratami za serbsku substancu zwjazane. Domowina poskića wot přesydljenja potrjechenym komunam při wšěm swoju polnu podpěru při wurunanju stratow serbskeje substancy.

Wona žada sej dołhodobny a rjadowany wustup z wudobywanja a zmilinjenja brunicy a dale statny spěchowanski program za strukturnu změnu we Łužicy.

13. Serbske nabožno-narodne žiwjenje

Domowina wobhladuje bohate namrěwstwo nabožno-narodnych tradicijow a nałožkow jako njeparujomny wobstatk narodneho žiwjenja Serbow tež za přichodne generacije. W aktiwnym pěstowanju tutech tradicijow a nałožkow widzi Domowina wažny stołp za wutworjenje a skrućenje tež narodneho wědomja.

W serbskich katolskich wosadach twori cyrkej wažny rěčny rum za wšitke generacije.

Domowina namoľwa swoje sobustawske župy a towarstwa, so tež w přichodze za bohaty poskitk nabožno-narodneho žiwjenja w swjich wosadach angažować.

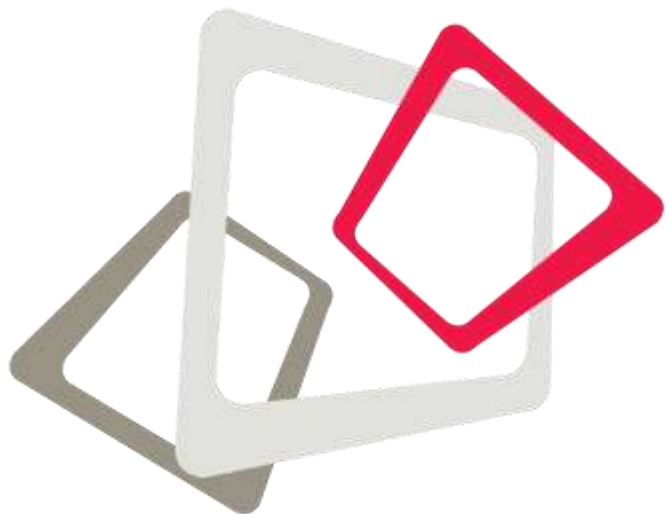
W ewangelskich wosadach serbskeho sydlenkeho teritorija tworja nabožne zarjadowanja wažne rěčne rupy za ewangelskich Serbow. W dźěle na tutym polu aktiwnych skupinow a towarstwow widzi Domowina wažny přinošk za zdźerženje našeje maćeršćiny.

Programm DOMOWINA – 2025

Verbundenheit – Offenheit – Verantwortung

- deutsch -

Präambel

Die Gründung der Domowina 1912 als Dachverband sorbischer¹ Vereine war ein bedeutender Wendepunkt in der sorbischen Geschichte, denn dadurch wurde der Wille zum Zusammenschluss der Kräfte in der sorbischen Bewegung klar zum Ausdruck gebracht und erstmals umgesetzt. Nach der friedlichen Revolution vor 25 Jahren hat sich die Domowina zu einem politisch unabhängigen Dachverband der Sorben und der sorbischen Vereine umstrukturiert und sie ist damit offen für alle sorbischen Vereine und Vereinigungen und für jeden Sorben.

Nachdem die Domowina im Jahre 2012 – Rückschau haltend auf Erfolge und Niederlagen sowie Fehler bei ihrem Wirken im sorbischen Volk – ihr 100. Gründungsjubiläum feierte, ist es an der Zeit, die Stellung der Domowina in der Gesellschaft des 21. Jahrhunderts neu zu definieren und Zukunftsvisionen zu entwickeln.

Die folgende Programmatik hat zum Ziel, Impulse zu geben für ein langfristiges Wirken der Domowina bis 2025. Als ihre die wichtigste Aufgabe bleibt weiterhin, in ihrer gesetzlich anerkannten Funktion als Vertreterin der Interessen des sorbischen Volkes zur Erhaltung und Entwicklung des Sorbischen beizutragen. Insbesondere in den Hauptversammlungen soll diese Programmatik durch die Analyse des erreichten Standes der Bemühungen weiter entwickelt und mit konkreten Maßnahmen unterlegt werden, damit das vorliegende Dokument umgesetzt wird.

An die Arbeit!

¹ Die Bezeichnung „sorbisch“ ist gleichberechtigt mit der in Brandenburg gebräuchlichen Bezeichnung „sorbisch/wendisch“ zu verstehen.

Handlungsprämissen der Domowina

Verbundenheit

Überall, wo es Sorben² gibt, sollte die Domowina für sie und mit ihnen zusammen arbeiten. Unsere Geschichte, Kultur, Sprache, das Bewusstsein der eigenen Besonderheit und schließlich die gemeinsamen Bemühungen für das Sorbische – alles das verbindet uns. Die regionenübergreifende und gegenseitige Hilfe und die wechselseitige patriotische Arbeit unter dem Dach der Domowina sind Ausdruck und Aufgabe unserer Verbundenheit. Wir fördern die sorbischen regionalen Besonderheiten und verbreiten Wissen über sie.

Durch die Aktivitäten der Domowina werden die verschiedensten Partner in und außerhalb der Lausitz vereint. Dabei setzen wir uns für die gezielte Einbeziehung sorbischer Inhalte in das öffentliche Leben ein.

Offenheit

Die Domowina bietet allen Sorben und Freunden der Sorben eine Gemeinschaft, unabhängig davon, ob sie in oder außerhalb der Lausitz leben und sie als Einzelpersonen oder innerhalb eines Domowina-Mitgliedsvereins oder Regionalverbands in ihr wirken möchten. Wir unterstützen weiterhin das gesetzlich festgeschriebene Prinzip des freien Bekenntnisses zum Sorbischen, was jedem Interessenten den Zugang zum sorbischen Leben ermöglicht. Wir fördern verstärkt das Erlernen und die Anwendung der sorbischen Sprache. Wir regen verschiedenste Möglichkeiten zur Beteiligung am sorbischen gesellschaftlichen Leben an und festigen damit das gemeinsame geschichtliche und sorbische Bewusstsein. Wir handeln verantwortungsvoll und transparent für die gesamte Lausitz und alle Sorben.

Verantwortung

Die Domowina unterstützt die Regionalverbände und Mitgliedsvereine bei ihrem gemeinsamen Wirken. Deren Mitglieder sollten sich stärker als bisher als Mitglieder des Dachverbandes verstehen und bekennen.

Überall, wo es Sorben gibt, sollte die Domowina Verantwortung übernehmen und im Sinne der sorbischen Interessen agieren. Sie soll die Jugend als ihre Zukunft in die sorbischen Aktivitäten einbeziehen und dafür entsprechende Arbeitsformen entwickeln.

Wir machen jedem Domowina-Mitglied bewusst, dass er durch sein persönliches Wirken und Handeln die Sorben repräsentiert. Wenn wir eine Zukunft für das Sorbische wollen, sollte sich jeder Einzelne nach seinen Möglichkeiten dafür einsetzen. Besonders die Mitglieder in den Wahlfunktionen sind zu aktivem Auftreten und tatkräftigem Wirken für das sorbische Volk aufgefordert.

² Der Begriff „Sorben“ bezieht sich gleichberechtigt sowohl auf die Bezeichnung „Sorben/Wenden“ nach Artikel 25 der Verfassung des Landes Brandenburg als auch auf die Bezeichnung „Sorben“ nach Artikel 6 der Verfassung des Freistaates Sachsen.

I. Wer und was wir sind

Die Domowina ist der Bund Lausitzer Sorben, der aus Regionalverbänden und Vereinen besteht. Auch Freunde der Sorben können Mitglied sein. Ihre Mitglieder als Gemeinschaft engagierter Sorben und sorbischer Vereine sowie die Einbeziehung von Verbündeten in die sorbischen Bemühungen bilden die Grundlage für das gesamte Wirken der Domowina.

Der Schutz, die Förderung und die Entwicklung der sorbischen Sprache, des Lebensraums, der Kultur und der Identität der Sorben sowie die Bemühungen um mehr Selbstbestimmungsrechte in den sorbischen Belangen in Richtung kulturelle Autonomie sind die Hauptziele unseres friedlichen gemeinsamen Wirkens.

Die Domowina ist auf der Grundlage des Sorben-/Wenden-Gesetzes des Landes Brandenburgs und des Sorben-Gesetzes Sachsens des Freistaates Sachsen die gesetzlich anerkannte Interessensvertreterin des sorbischen/wendischen Volkes. Deshalb ist sie ihren Mitgliedern sowie dem gesamten sorbischen/wendischen Volk verpflichtet.

II. Unsere Handlungsgrundlage

Die Domowina bekennt sich zur Verfassung der Bundesrepublik Deutschland und damit zu den Grundlagen der Gesellschaft in unserem Land. Die Sorben sind aufgrund ihrer Geschichte, Sprache, Kultur und Identität ein eigenständiges Volk. Sie sind gleichberechtigte Staatsbürger und integrierter Bestandteil der Bevölkerung unseres Landes und des deutschen Staates. Zugleich sind sie als ein Volk Europas den Grundsätzen von Freiheit und Frieden verpflichtet. Aus diesem Selbstverständnis heraus ist das sorbische Volk aus unserer Sicht ein gleichwertiger Bestandteil der europäischen Völkergemeinschaft.

Zur Förderung des Selbstbewusstseins als Sorben und zur Anregung des europäischen Gedankens unterstützt die Domowina aktiv internationale Kontakte der Sorben, insbesondere zu den slawischen Nachbarn sowie zu anderen nationalen Minderheiten, Volksgruppen und kleinen Völkern.

III. Die Mitgliedschaft und die Domowina

Die aktive Mitarbeit der Regionalverbände und der überregionalen Vereine, das verantwortungsvolle Mitwirken der Einzelmitglieder und die zielgerichtete Arbeit der Organe des Dachverbands bei der Umsetzung von Satzung, Programm und Beschlüssen der Domowina-Hauptversammlungen bilden die Grundlage aller Aktivitäten im Dachverband. In die Bildung von Grundsatzentscheidungen sollen unsere Mitglieder werden.

Jede natürliche Person und jeder Verein, welche/r die Domowina-Satzung und das Domowina-Programm anerkennt und sie aktiv umsetzen möchte, kann Mitglied im Dachverband werden. Wir fördern und unterstützen die Zusammenarbeit der Organe des Dachverbands mit den in der Domowina organisierten Regionalverbänden und Vereinen und den assoziierten (ausländischen) Vereinen. Sie leistet weiterhin eine verantwortungsvolle Arbeit im Rahmen von internationalen Organisationen, wie FUEV, JEV und CIOFF.

IV. Wirkungsbereiche der Domowina

1. Domowina-Regionalverbände und überregionale Vereine

Die Domowina-Regionalverbände mit ihren Mitgliedsgruppen und Vereinen und die überregionalen Fachvereine mit ihren Unterstrukturen stellen die Vereinigungen unter dem Dach der Domowina dar und bilden die Basis für das gemeinsame Wirken des Dachverbandes. Gemeinsam sollten noch aktiver weitere Mitglieder, Gruppen und Vereine zur Stärkung unserer Mitgliedschaft geworben werden.

Die Domowina fördert ihre gegenseitigen Kooperationen und die Zusammenarbeit der Regionalverbände und überregionalen Vereine und unterstützt sie bei ihren Vorhaben. Die neuen Medien und neue Kommunikationsformen sowie neue Versammlungsformen der Sorben sind für die weitere Arbeit der Domowina unverzichtbare Arbeitsmittel.

2. Domowina – Vertreterin aller Generationen von Sorben

In der Domowina sind alle Generationen vertreten. Die Bedürfnisse der einzelnen Altersgruppen sollen noch besser berücksichtigt werden, um das generationsübergreifende Miteinander zu fördern. Im Mittelpunkt stehen hier vor allem die Familien, die Jugend und der Nachwuchs.

3. Sorbische Sprache

Die sorbische Sprache ist neben dem freien Bekenntnis zum Sorbischen das wesentlichste Identifikationsmerkmal der Sorben. Deshalb setzen wir uns gemeinsam für die lebendige und selbstverständliche Präsenz der sorbischen Sprachen im öffentlichen Leben und für die Zwei- bzw. Mehrsprachigkeit in der Lausitz ein. Der Schutz, die Anwendung und Revitalisierung der ober- und niedersorbischen Sprache und die Bemühungen um die Erhaltung und Belebung der sorbischen lokalen Dialekte, wie zum Beispiel des Schleifer Sorbisch, sind unsere wichtigste gemeinsame Aufgabe. Deshalb unterstützt die Domowina die Entwicklung von sprachfördernden Maßnahmen und alle sprachplanerischen Aktivitäten. Sie fordert konkrete Maßnahmen der Bundes-, Landes- und der kommunalen Instanzen zum Schutz und zur Förderung der sorbischen Sprache.

4. Sorbisch-spezifische Bildung und Nachwuchs

Die sorbisch-spezifische Bildung dient der Stärkung der Identität des Einzelnen und ist eine wichtige Aufgabe der Domowina.

Wir setzen uns dafür ein, dass die sorbisch-sprachige Erziehung in den Kindergärten immer gezielter gefördert wird und der zweisprachige Unterricht an den Schulen gesichert ist.

Die sorbische Geschichte, die sorbische Kultur und Sprache sollten durch fächerübergreifende Maßnahmen und geeignete pädagogische Formen weiterhin

vermittelt werden. Unsere Regionalverbände und Mitgliedsvereine sollen sich verantwortungsbewusst mit um schulische und außerschulische Angebote kümmern. Vor allem in der Niederlausitz sollen auf diese Weise die bisherigen Bildungserfolge auf dem Gebiet der Sprachrevitalisierung beibehalten und durch die Schaffung neuer Sprachräume gesichert werden. Auch die sorbischen Pädagogen sind aufgefordert, sich ihres sorbischen und gesellschaftlichen Auftrages als Lehrer bewusst zu sein. Die wichtigsten Keimzellen für die sorbisch-spezifische Bildung des Nachwuchses sind aber die Familien und ihre verschiedenen Formen sowie eine breitere sorbische Gemeinschaft. Mit dem Ziel, in der jungen Generation ein gesundes sorbisches Selbstbewusstsein zu verankern, führt die Domowina alle Akteure in einer Gemeinschaft zusammen und regt sie zum gemeinsamen Wirken an.

5. Kultur und Kunst

Die sorbische Kulturarbeit und die Förderung von Kunst sind wichtige Stützpfeiler für den Erhalt der Identität unseres Volkes und die Entwicklung des Sorbischen und zugleich Botschafter unseres Volkes. Deshalb erachten wir in der Domowina ihre Förderung als wichtig. Wir kümmern uns um die Unterstützung unserer Laienkulturgruppen durch die sorbischen Kulturinstitutionen. Wir fördern den Austausch und Delegierungen unserer Kulturgruppen insbesondere in das slawische Ausland und unterstützen den Austausch mit Kulturgruppen europäischer Minderheiten. Im Bereich des Kulturtourismus fordern wir die gebührende Präsentation sorbischer Inhalte, an erster Stelle bei der zweisprachigen Beschilderung. Wir unterstützen einen sanften Tourismus, durch welchen Gäste die sorbische Kultur in der Lausitz authentisch erleben können.

6. Wirtschaft

Die Wirtschaft ist das Rückgrat der Lausitz und beeinflusst die Situation unserer Heimat und des sorbischen Volkes unmittelbar. Mit der Förderung unserer regionalen Besonderheit steigern wir die Attraktivität unserer Region für die Wirtschaft. Vor allem die Zwei- und Mehrsprachigkeit ist ein Merkmal, das für die Lausitzer Unternehmen ein Standortvorteil ist. Deshalb unterstützen wir alle Maßnahmen, durch welche Firmen, Händler und Gastwirte zur Nutzung der sorbischen Sprache angeregt werden. Wir setzen uns für die Kooperation der Lausitz mit den Grenzregionen in Polen und Tschechien ein.

Die sorbische Sprache und Kultur sollten stärker in die Regional-, Kommunal- und Landesplanung einbezogen werden. Wir achten darauf, dass der deutsch-sorbische/wendische Charakter des Siedlungsgebietes erhalten bleibt.

7. Politische Partizipation

Die Domowina vertritt aufgrund der Regelungen des Sorben- und des Sorben-/Wenden-Gesetzes die Interessen des sorbischen Volkes. Sie kümmert sich um die Erweiterung der Mit- und Selbstbestimmungsrechte und -pflichten insbesondere in sorbischen politischen Belangen, kulturellen und Bildungsangelegenheiten. Wir verhandeln mit allen

demokratischen politischen Parteien, Abgeordneten und Gremien auf kommunaler, Landes-, Bundes- sowie europäischer Ebene. Wir garantieren die politische Artikulierung der Sorben im Interesse der Umsetzung der sorbischen Belange und der Durchsetzung unserer Rechte und delegieren mit diesem Ziel sorbische Vertreter in die Beratungs- und Entscheidungsgremien.

Die Räte, Beiräte und Ausschüsse sowie die Beauftragten bzw. Bevollmächtigten für Minderheitenangelegenheiten oder die Belange der Sorben sind wichtige Partner und Multiplikatoren bei der Realisierung der sorbischen Interessen auf allen politischen Ebenen.

Mit unserer politischen Arbeit sichern wir die Erhaltung der notwendigen finanziellen Grundlagen für die sorbischen Bedürfnisse durch eine Finanzierungsvereinbarung zwischen dem Bund und den Ländern Brandenburg und Sachsen sowie weitere Fördermittel.

8. Beziehungen zu unseren Nachbarn in und außerhalb der Lausitz

Eine wichtige Aufgabe der Domowina ist die weitere Verbreitung von sorbenkundlichem Wissen in und außerhalb der Lausitz, die Unterstützung lokaler Akteure bei der Förderung der sorbischen Sprache und Kultur und ihrem Bekenntnis zu den sorbischen Wurzeln, um so zur Gleichwertigkeit der Sorben und der sorbischen Sprache beizutragen. Die Deutschen sind unsere Nachbarn, wir pflegen mit ihnen und allen anderen Einwohnern ein friedliches und von gegenseitiger Solidarität geprägtes Zusammenleben in der Lausitz.

Wir erwarten aber auch, dass unsere geistig-kulturellen Werte geachtet und geschützt werden. Auf Erniedrigungen und Angriffe sollen die zuständigen Instanzen entsprechend und klar reagieren. Wir werben für die Zweisprachigkeit bzw. Mehrsprachigkeit und unterstützen alle darauf abzielenden Maßnahmen.

9. Internationale Beziehungen

Die Domowina pflegt und fördert Kontakte mit anderen Völkern. Kulturaustausch, Besuche unserer europäischer Nachbarn und das gegenseitige Kennenlernen dienen der Stärkung der Identität der Sorben. Vor allem unsere slawischen Brüder und Schwestern sowie die Minderheiten im In- und Ausland sind für uns weiterhin starke Partner. Wir pflegen die bisherigen und begrüßen neue ausländische Kontakte mit der Domowina vor allem auf der Ebene unserer Mitgliedsvereine.

10. Wirken in der Öffentlichkeit

Mit Hilfe der modernen medialen Möglichkeiten verbreiten wir sorbenkundliches Wissen. Über die Arbeit der Domowina, insbesondere ihrer Gremien, wird die Öffentlichkeit regelmäßig durch Pressemitteilungen, die Vereinszeitschrift "Naša Domowina", unsere Internet-Seite und auf andere Art informiert. Für die Mitarbeit in der Domowina werben wir aktiv. Dabei ist Transparenz die beste Form der Werbung. Außerdem ist die Vermittlung von Wissen über die Situation und die Herausforderungen, denen sich das sorbische Volk gegenüber sieht, die Aufgabe eines jeden in der Domowina wirkenden

Akteurs. Wir achten auf die gleichwertige Berücksichtigung der obersorbischen und niedersorbischen Schriftsprache.

11. Sorbische Institutionen

Die Domowina fördert die Zusammenarbeit zwischen den sorbischen Institutionen und anderen Trägern sorbischer Interessen. Sie bewegt dazu, die Dienstleistungen der sorbischen Institutionen zu nutzen, sie zu fordern und die Angebote damit aktiv zu beeinflussen. Gemeinsame Projekte und Kooperationen der Institutionen tragen zu einem fruchtbringenden Wirken für die Sorben bei. Zugleich fordert die Domowina alle sorbischen Institutionen auf, ihre Angebote auch Sorben außerhalb der Lausitz zugänglich zu machen

12. Schutz des sorbischen Siedlungsgebietes

Die gesetzlich festgelegten Kommunen, die dem sorbischen Siedlungsgebiet angehören, sind für die Domowina eine wichtige Grundlage für die Definierung der Verpflichtungen zur Förderung der sorbischen Sprache und Kultur. Zugleich ist das sorbische/wendische Siedlungsgebiet Brandenburgs und Sachsens für die Domowina das einheitliche Hauptwirkungsgebiet. Sein Schutz ist eine wesentliche Aufgabe beim Wirken der Domowina. Die Domowina nutzt alle realen Möglichkeiten, um jedweden weiteren Eingriff in die Kommunen, die dem sorbischen Siedlungsgebiet angehören, in Verbindung mit der Rohstoffförderung abzuwehren, der mit Umsiedlungen oder anderen Verlusten für die sorbische Substanz verbunden ist. Die Domowina bietet den von Umsiedlungen betroffenen Kommunen nichts desto trotz ihre volle Unterstützung beim Ausgleich sorbischer Substanzverluste an.

Sie fordert den langfristigen und geordneten Ausstieg aus der Braunkohleförderung und -verstromung sowie ein staatliches Förderprogramm für den Strukturwandel in der Lausitz.

13. Das sorbische religiöse Erbe

Die Domowina betrachtet das reiche Erbe an religiösen sorbischen Traditionen und Bräuchen als unentbehrlichen Bestandteil des sorbischen Lebens auch für die zukünftigen Generationen. In der aktiven Pflege dieser Traditionen und Bräuche sieht die Domowina einen wichtigen Grundpfeiler für die Bildung und Stärkung der sorbischen Identität.

In den sorbischen katholischen Kirchengemeinden stellt die Kirche einen wichtigen Sprachraum für alle Generationen dar. Die Domowina fordert ihre Regionalverbände und Mitgliedsvereine auf, sich auch in Zukunft für ein vielfältiges Angebot im sorbischen religiösen Leben in ihren Kirchengemeinden zu engagieren.

In den evangelischen Kirchspielen des sorbischen Siedlungsgebietes bilden die religiösen Veranstaltungen wichtige Sprachräume für die evangelischen Sorben. In der Arbeit der in diesem Bereich aktiven Gruppen sieht die Domowina einen wichtigen Beitrag zur Erhaltung unserer Muttersprache.

Informacija

k „Džěłowym směrnicom Domowiny - Zwjazka Łužiskich Serbow z.t.“, kiž maja zaměry noweho programa „Domowina 2025“ z konkretnymi nadawkami podkłasć

Lubi delegaća,

Zwjazkowe předsydstwo Domowiny wobzamkny na swojim posedženju dnja 24.01.2015 w Choćebuzu jednohłósnje slědowace:

„Zwjazkowe předsydstwo Domowiny bjerje wot předsydy we wothłosowanju z předsydami wuběrkow kaž tež ze zarjadom Domowiny a RCW nadžěłany naćisk džěłowych směrnicy na wědomje. Naćisk ma so župam a sobustawskim towarstwam k diskusiji přepodać a zwjazkowemu předsydstwu na posedženju dnja 07.03.2015 w předžěłanej formje znowa předpožić.“

Dale trajaceje diskusije dla njeje so tuž naćisk džěłowych směrnicy do delegatnych mapow zakótwić móhł.

Wy pak sće jako delegaća 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny wosebje namołwjeni, so we Wašich župach a towarstwach aktiwne na diskusiji naćiska džěłowych směrnicy wobdžělić.

Doskónčny naćisk nowych džěłowych směrnicy Domowiny, kotrež maja wšitke dotalne džěłowe směrnicy zašlych hłownych zhromadźiznow narunać, dóstanjeće po wospjetnym wobjednanju w zwjazkowym předsydstwje do rukow.

w nadawku zwjazkoweho předsydstwa

Dawid Statnik
předsyda

Rezolucija 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny

nastupa: wotzamknjenje noweho financneho zrěčenja za spěchowanje Załožby za serbski lud

Na namjet hospodarskeho wuběrka Zwjazkoweho sejma a počahujo so na koalicijskej zrěčenju sakskeho a braniborskeho knježerstwa ma so nowe financne zrěčenje za spěchowanje Załožby za serbski lud, płaćiwe wot lěta 2016, wobzamknyć. Delegaća 17. hłowneje zhromadźizny wočakuja spěšne dojednanja w zwisku z tuchwilnymi jednanjemi mjez zwjazkowym knježerstwom a krajnymaj knježerstwomaj nastupajo wotzamknjenje noweho financneho zrěčenja.

Z tutym rjadowanjom ma so zaručić, zo so wšitke přez Załožbu za serbski lud spěchowane serbske institucije zachowaja a zo so zakonska garantija wo zachowanju a wuwianju serbskeje rěče a kultury po protokolowej noticy č. 14 zjednoćenskeho zrěčenja na zakładze statnoprawniskeho dojednanja dodźerži.

W tutym zwisku wočakujemy, zo so financne srědki zwjazkoweho knježerstwa w přichodze jako institucionelne spěchowanje přidželeja. Dale wočakujemy, zo so powšitkowne stopnjowanja personalnych kóštow wobkedźbujaja a proporcionalnje jako wyše přiražki přizwola.

Haslow, dnja 28.03.2015

delegaća 17. hłowneje zhromadźizny Domowiny

Přehlad serbskich zastupjerjow w rozsudźacych a poradźowacych gremijach

wuběr; staw: 01/2015

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
mjezynarodne gremije			
FUEN-prezidij	Cyž, Bjarnat (wiceprezident) dr. Bartels, Hauke (poradźowar w rěčnych prašenjach)	Domowina z. t.	2013 – 2017
FUEN-Dialogforum w EU- parlamencie	Statnik, Dawid	Domowina z. t.	2013 – 2017
CIOFF-Němska z. t. (mjezynarodne zjednoćenstwo organizatorow folklornych festiwalow)	Kowar, Marko (přisydnik předsydstwa)	Domowina z. t.	njeje postajena
gremije Zwjazka			
Mjeńšinowa rada Němskeje	Statnik, Dawid Cyž, Bjarnat Ela, Kito	Domowina z. t.	po rozsudže Domowiny
Džělowy kruh za mjeńšinowe prašenja při Zwjazkowym sejmje	Cyž, Bjarnat Ela, Kito	Domowina z. t.	po rozsudže Domowiny
Poradźowacy wuběrka za prašenja serbskeho ludu pola Zwjazkoweho ministerstwa nutřkowneho	<u>riadni čłonojo:</u> Statnik, Dawid Waldźic, Judith Hančik, Marko <u>zastupowacy čłonojo:</u> Cyž, Bjarnat Koncak, Harald (hač do kónc meje 2015) Sroka, Werner předsyda/-ka Załožboweje rady Suchy, Marko	Domowina z. t. Załožba za serbski lud	njeje postajena

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
gremije Založby za serbski lud			
Rada Založby za serbski lud	<i>rjadni serbscy čłonojo:</i> Budar, Jan Cyž, Bjarnat Korjeńkowa, Bogna Šenkec, Susann Tšukowa, Karin Zenkerowa, Babett <i>zastupjerjo:</i> Bulank, Marian Brězan Beno Kowar, Marko Nyča, Julian Kosacojc-Kozelowa, Ana Šurmanowa, Angela	Domowina z. t. (za Saksku) Rada za nastupnosći Serbow pší Bramborskem krajnem sejmje (za Bramborsku)	2015 – 2019
Založbowa komisija (wuběrk rady Založby za serbski lud)	Budar, Jan Cyž, Bjarnat Korjeńkowa, Bogna Šenkec, Susann Tšukowa, Karin Zenkerowa, Babett	Rada Založby za serbski lud	2015 – 2019
Parlamentariska přirada Založby za serbski lud	Šiman, Marko (předsyda) Michałkowa, Marja	Sakski krajny sejm Zwjazkowy sejm	wotwisnje wot wólbnych dobow parlamentow
Kuratorij Myta Ćišinskeho Založby za serbski lud	Šěnowa, Rejza Stenselowowa, Marion Benada, Měto Knebel, Jan Łušćanski, Jurij Budarjowa, Ludmila N. N.	Domowina z. t. Domowina z. z. ZSW z. t. ZSST z. t. Maćica Serbska z. t. SŠT z. t. předsyda/-ka rady Založby za serbski lud	2013 – 2018

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
-------------------	------------------	---------------------	-------------

gremije krajneje runiny Braniborskeje a Sakskeje			
Rada za nastupnosći Serbow pši Bramborskem krajnem sejmje	Koncak, Harald (pšedsedar) Mak, Torsten (zast. pšedsedar) Matik, Helmut Šurmanowa, Angela	wólbna zgromažina serbskeje zjawnosći	2009 – 2014 (až do nowowólbow w meji)
Rada za serbske naležnosće Swobodneho stata Sakska (Mjenowane wosoby su ze stron Domowiny namjetowane. Krajny sejm dyrbi jich hišće do funkcije wolić.)	Hermaš, Manfred Michałkowa, Marja Statnik, Dawid Thomasowa, Leńka Hubertus Ryčer	serbske zjednoćenstwa a towarstwa/Domowina z. t. gmejny serbskeho sydlenskeho teritorija	2014 – 2019
Rozgłosowa rada RBB	Zenkerowa, Babett	zwězki Serbow/ Domowina z. t.	2015 – 2019
Sakski krajny wustaw za priwatny rozhlós a nowe medije (člon zhromadźizny)	Statnik, Dawid	zjednoćenstwa Serbow	2010 – 2016
Kuratorium „Bramborski žeń“	Henšelowa, Uta	Župa Dolna Łužyca z. t.	njejo póstajony
Kuratorij „Džeń Saksow“ (člon prezidija)	Škoda, Clemens	Domowina z. t.	njeje postajena
Krajna staršiska rada Sakskeje	Hentschel, Dirk z Chróscic	šule w serbskim sydlenskim teritoriju	za šulskej lěće 2014/15 a 2015/16
Krajna šulska pširada Bramborskeje	Šurmanowa, Angela	Rada za nastupnosći Serbow pši Bramborskem krajnem sejmje	2013 – 2015
Krajna kubłanska rada Sakskeje	Šěnowa, Sylwija Wjacslawk, René (zast.)	Serbske šulske towarstwo z. t.	2013 – 2015

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
Žělowa kupka „serbske kubłańske temy“ pší Bramborskem ministerstwje za kubłanje, młožinu a sport	Šurmanowa, Angela Mak, Torsten Nowak, Měto (až do 15.02.2015) Końcar, Marcus	Rada za nastupnosći Serbow pší Bramborskem krajnem sejmje Serbske šulske towaristwo z.t. Domowina z. t./RCW Župa Dolna Łužyca z. t.	stawny gremium
Jury Myta Zejlerja poboku Sakskeho statneho ministerstwa za kultus (SMWK)	Brězan, Stanisław (předsyda) Thomasowa, Leńka Nuk, Jan dr. Wölkowa, Sonja Cyž, Benedikt Hermaš, Manfred Čornak, Tomaš	SMWK Rada za serbske naležnosće Domowina z. t. Serbski institut wokrjes Budyšin wokrjes Zhorjelc Zwjazk sakskich městow a gmejnow	2013 – 2019
Wodženska skupina 2plus Sakskeje poboku Sakskeho statneho ministerstwa za kultus	Statnik, Dawid dr. Brězanowa, Beata Budarjowa, Ludmila Čižankowa, Jadwiga	Domowina z. t. Domowina z. t. /RCW Serbske šulske towarstwo z. t. Serbska zakładna šula Pančicy-Kukow	stajny gremij
Krajna seniorowa přirada Sakskeje	Tejpelowa, Helga (rjadna člonka) Gerberichowa, Jadwiga (zast. člonka)	Domowina z. t.	hač do postajenja noweje hamtskeje doby w lěće 2015
Přirada Krajneje preventiwneje přirady Sakskeje	dr. Elina, Hilža	Domowina z. t.	wot 2008 sem

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
Serbska kublańska seš koordinátor: RCW Chóšebuz / M. Nowak	Nowak, Měto (až do 15.02.2015) Końcař, Marcus Šurmanowa, Angela	mj. dr. - Domowina/RCW Chóšebuz - Župa Dolna Łužyca z. t. - Rada za serbske nastupnosći pši Bramborskem krajnem sejmje - Serbske šulske towaristwo z. t. - Šula za dolnoserbsku rěc a kulturu - Serbski institut - zagronite za serbske nastupnosći	stawny gremium
Wólbny wuběrk za wólby Rady za nastupnosći Serbow pši Bramborskem krajnem sejmje	Masnik, Jörg (předsyda) <i>člonki:</i> Engel, Anita Jurk, Bernd Koncak, Harald Matusch, Henry Nowak, Měto Šurmanowa, Angela Laubenstein-Pohlencojc, Silka (zast.)	Domowina z. t. na namjet Župy Dolna Łužyca z. t.	wot nowembra 2014

Gremije regionalneje runiny			
Regionalna zgromažina Regionalneho planowanskego zgromažeństwa „Łužyca-Błota“	Koncak, Harald (póražujucy člonk)	Domowina z. t.	až do junija 2015
Regionalny forum „Błota“ (LEADER+)	Tšukowa, Karin	Župa Dolna Łužyca z. t.	až do 2020
Regionalna pširada LEADER-regiony Sprjewja-Nysa	Tšukowa, Karin	Župa Dolna Łužyca z. t.	až do 2020
Brunicy wuběrk Kraja Bramborska	Burchardt, Tomaš	Domowina z. t.	2014 – 2019
Zwjazkowa zhromadźizna Regionalneho planowanskeho zwjazka „Hornja Łužica/Delnja Šleska“ a brunicy wuběrk	Kowar, Marko (poradźowacy člon) Hermaš, Manfred (zast.)	Domowina z. t.	2014 – 2019

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
přirada k wuwicowemu koncepcij za gmejny Trjebin, Slepo a Džewin	Hermaš, Manfred Matica, Diana (zast.)	Domowina z. t.	2014 – 2019
Šulske konferency w Bramborskej: Zakładna a wuša šula Bórkowy Šulski centrum „Dr. A. Schweitzer“ Wětošow Zakładna šula „Krabat“ Janšojce Zakładna šula „Mato Kosyk“ Brjazyna Zakładna šula „von Houwald“ Tšupc Zakładna šula Žyłow Dolnoserbski gymnazium	Tšukowa, Karin Gräfowa, Anke Hufnagelowa, Doreen Hašcyna, Margot Henšelowa, Uta Šurmanowa, Angela Nowak, Měto	Domowina – Župa Dolna Łužyca z. t.	
Wuběrk młodžinskeje pomocy wokrjesa Budyšin	Zopic, Franciska (rjadna člonka) Jurkowa, Katharina (zast. člonka)	Domowina z. t.	2014 – 2019
Wuběrk młodžinskeje pomocy wokrjesa Zhorjelc	Maticowa, Diana (rjadna člonka) Hermaš, Manfred (zast. člon)	Domowina z. t.	2014 – 2019
Rozsudžacy wuběrk za europski spěchowanski program LEADER za region Hornjołužiske hola a haty	Kowar, Marko Jurkowa, Katharina Liznarjec, Katja	Domowina z. t.	2014 – 2020
Towarstwo k wuwicu krajiny Hornjołužiske hola a haty z. t.	Kowar, Marko	Domowina z. t.	po wustawkach towarstwa
Kulturny konwent kulturneho ruma „Hornja Łužica/Delnja Šleska“	Suchy, Marko (člon konwenta) Cyž, Benedikt (člon kulturneje přirady za hajeje domizny)	Założba za serbski lud kulturny konwent	2014 – 2019 2014 – 2019

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
Wokrejsna šulska pširada „Sprjewja-Nysa“	Šwjelina, Katrin	Domowina – Župa Dolna Łužyca z. t.	2014 – 2019

Přirady serbskich institucijow			
Wumělska přirada SLA	Kobjela, Detlef Donatec, Tanja Böhme, Friedemann Schön, Gerald Bertók, Liana Kempe, Dieter Janca, Michał Łuščanski, Jurij Kowar, Marko	Domowina z. t. Domowina z. t.	wot 2011 sem
Fachowa přirada RCW	Šěnowa, Rejza dr. Šoćina, Jana Mošowa, Michaela Henčlowa, Grit Šoćina, Diana Bejmak, Wito Šurmanowa, Angela Thomasowa, Leńka	Domowina z. t.	wot 2012 sem
Schwalenska komisija za serbske wučbnicy pola RCW	<i>fachowe poradźowarki serbšćiny:</i> Ertelowa, Milenka Bukowa, Katka Šenkowa, Monika <i>zastupjerjej Delnjeje Łužicy:</i> dr. Kadočnikowa, Tatjana Nowak, Měto <i>zastupjerjej kubłanskeje agentury:</i> Rübesamowa, Petra Handrik, Bosćij <i>zastupjerka SŠT z. t.:</i> Budarjowa, Ludmila <i>zastupjerka Załožby za serbski lud:</i> Mošowa, Michaela <i>zastupjerka LND:</i> Bujnowska, Manja	Rěčny centrum WITAJ pola Domowiny	stajny gremij

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
	<i>zastupjerki RCW:</i> dr. Brězanowa, Beata Džędźikowa, Annett Smolina, Manuela		
Přirada Ludoweho nakładnistwa Domowina	Eggert, Hans (předsyda) Hofmann, Martin (městopředsyda) Rjeda, Krystof Stracke-Nawka, Cosima		

Dalše fachowe gremije			
Dolnoserbska rěčna komisija (DSRK)	dr. Kaulfürst, Fabian (koordinator) <i>člonki:</i> dr. Bartels, Hauke Elikowska-Winklerowa, Marija Hašcyna, Margot Melcher, Bernd Měškank, Werner Pěčkojc de Lévano, Janka dr. Piniekowa, Christiana Starosta, Manfred Stenselowa, Marion Tomčik, Stanislav Wieczorek, Gregor <i>zastupujuce člonki:</i> Dawmowa, Adelheid Golašojc, Martina Hustetojc, Ingrid Klimowa, Christina Wornar, Edward	wót Mašice Serbskeje pówołana	stajny gremij
Hornjoserbska rěčna komisija	dr. Wólkowa, Sonja (předsydkka) Nuk, Michał (městopředsyda) Heelemannowa, Daniela (pokładnica)	wot Maćicy Serbskeje powołana	stajny gremij

gremij (funkcija)	mjeno, předmjeno	delegowanski gremij	wólbna doba
	<p><i>čłonojo:</i> Budarjowa, Ludmila dr. Jocz, Lechosław dr. Kaulfürst, Fabian dr. Meškank, Timo Pěčkojc de Lévano, Janka Pohončowa, Anja Smolina, Hańžka Šěnowa, Sylwija dr. Šěrakowa, Irena dr. Šotcina, Jana prof. dr. Wornar, Edward</p>		
Pomnikowy wuběrk Maćicy Serbskeje z. t.	<p>Malinkowa, Trudla (předsydka)</p> <p><i>čłonojo:</i> Domanja, Jurij Kuring, Alfons Laduš, Manfred Laubensteinowa- Polencojc, Sylka Měškank, Werner Pawlikowa, Andrea Petrik, John Škoda, Clemens</p>	wot Maćicy Serbskeje powołany	stajny gremij

**Přehlad
zamołwitych za serbske naležnosće poboku krajnoradnych
a měšćanskich zarjadow**

(staw: januar 2015)

Wokrjes Budyšin	Krawcowa, Regina 03591/525187400 sorbenbeauftragte@lra-bautzen.de abo regina.krawcowa@lra-bautzen.de
Wokrjes Zhorjelc	Hermaš, Manfred 03581/663-9013 sorbenbeauftragter@kreis-gr.de
Wokrejs Sprjewja-Nysa	Kosakowa, Kerstin 03562/98610005 k.kossack-beauftragte@lkspn.de
Wokrejs Dubja-Błota	Freihoff, Dieter 035471/797 abo 0170/8750730 dieterfreihoff@web.de
Wokrejs Gorne Błota-Łužyca	Ramotowa, Waltraud 035433/3347 waltraud-ramoth@t-online.de
Město Wojerecy	Linakowa, Gabriela 03571/456544 Gabriela.Linack@hoyerswerda-stadt.de
Město Chóšebuz	Kosacojc-Kozelowa, Anna 0355/6122014 Anna.Kossatz-Kosel@cottbus.de
Město Běła Woda	Pomrenke, Manuela 03576/265323 buengerbuero@weisswasser.de
Město Gródk	Bieder, Christina gsb@stadt-spremberg.de 035633/40150 fachowa porada: Laubensteinowa-Polencojc, Sylka sylke-polenz@web.de
Město Kulow	Rachel, Ščěpan 035725/75541 svw-41@wittichenau.de

Přehlad k zestawje gremijow za serbske naležnosće za dobu 2014 – 2019 (wuběr)

staw: januar 2015

Wokrejs Sprjewja-Nysa

wuběrka za serbske nastupnosći wokrejsneho sejma

člonki:

1. Kaiser, Fred	frakcija CDU – předsedař
2. Rother, Hartmut	frakcija CDU
3. Budyšin, Siegbert	frakcija SPD
4. Piosik, Egbert	frakcija Lichotne wólerje
5. Krawcowa, Ursula	frakcija Lěwica

zastupniki:

1. Gallas, Raik	frakcija CDU
2. Nowka, Raik	frakcija CDU
3. Schneider, Frank	frakcija SPD
4. dr. Schühler, Torsten	frakcija Lichotne wólerje
5. Fussan, Sascha	frakcija Lěwica

wěcywuznate:

1. dr. Michał Hajdan	z Drjowka
2. farař Kšěňka, Ingolf	z Baršća
3. Tšukowa, Karin	z Dešna, regionalna powědarka Domowiny
4. Freißler, Dieter	
5. Wesemann, Philipp	

Wokries Budyšin

džěłowy kruh za serbske naležnosće za dobu 2014 – 2019

předsydka:

Krawcowa, Regina społnomócnjena za serbske naležnosće wokrjesa Budyšin

wokrjesni radźičeljo:

Kozel, Hajko (frakcija Lěwica)
Rjeda, Stefan (frakcija Swobodni wólerjo/SWZ)

wjesnjanosta ze serbskeho sydlenkeho teritorija:

Ryčer, Hubertus

wěcywustojni wobydlerjo (pomjenowani wot Domowiny):

1. Liznarjec, Katja	za Župu „Jan Arnošt Smoler“ Budyšin
2. Jurkowa, Katharina	za Župu „Michał Hórnik“ Kamjenc
3. Šoćina, Christina	za Župu „Handrij Zejler“ Wojerecy
4. Krygar, Mato	na namjet Serbskeho ew. towarstwa z. t.
5.	

Wokrjes Zhorjelc

přirada za serbske naležnosće: Ma so hišće za nowu wólbnu dobu powołać

Wulke wokrjesne město Wojerecy

přirada za serbske naležnosće Města Wojerecy (w spinkach: namjetowana/y wot)

předsyda:	Nasdala, Dirk	wěcywustojny wobydler (Domowina)
městopředsyda:	Sroka, Werner	wěcywustojny wobydler (Domowina)
1. Gebauer, Dora		wěcywustojna wobydlerka (Domowina, frakcija Lěwica)
2. Graf, Evelin		wěcywustojna wobydlerka (CDU-frakcija)
3. Kruse, Siegfried		wěcywustojny wobydler (Aktives Hoyerswerda)
4. Sarodnick, Birgit		wěcywustojna wobydlerka (Domowina)
5. Schütze, Karl-Heinz		měšćanski radźićel (Lěwica)
6. Šramina, Brigita		wěcywustojna wobydlerka (Domowina)
7. MR Tempel, Heinz-Dieter		wěcywustojny wobydler (SPD-frakcija/Domowina)
8. Wincarjowa, Gertrud		wěcywustojna wobydlerka (Domowina)

Pokiw: Předsyda přirady je zdobom měšćanski radźićel wot wólbneho zjednoćenstwa StadtZukunft.

Wulke wokrjesne město Budyšin

džěłowy kruh za serbske naležnosće (poradźuje wyšeho měšćanostu)

rěčnica:	dr. Hozyna, Susann	měšćanska radźićelka (PEGASUS-Bautzen)
zast. rěčnik:	Wirth, Měrcin	wěcywustojny wobydler

čłonojo:

1. Balzer, Martin	wěcywustojny wobydler
2. Brankačk, Mirko	měšćanski radźićel (PEGASUS-Bautzen)
3. dr. Brězanowa, Beata	wěcywustojna wobydlerka
4. Budar, Jan	wěcywustojny wobydler
5. Kuring, Marko	wěcywustojny wobydler
6. Stenzel, Gitta	měšćanska radźićelka (Lěwica)
7. Vogt, Karsten	měšćanski radźićel (CDU)

Přehlad členstwa, županow a předsydow kaž tež členow předsydstwow sobustawskich župow a nadregionalnych towarstwow

staw: januar 2015

Župa „Jakub-Lorenc-Zalěski“ z. t.

sydło: Měrowa dróha 65, 02959 Slepó

cyłkowne členstwo: **501** členow
organizowanych w: **9** zapisanych towarstwach
ličba členow: **232**

3 njezapisanych towarstwach
ličba členow: **51**

8 Domowinskich skupinach
ličba členow: **218**

župan: **Manfred Hermaš** městožupanka: **Diana Matica**
člonka jednačelskeho předsydstwa: Sylvia Panoša

dalši člonojó předsydstwa: Hannelore Balkowa
Angelika Balzkowa
Hartmut Hantscho
Gisela Kotissekowa
Wolfgang Kotissek
Waltraud Krawcowa
Ingrid Lehnikowa
Inga Mušalekowa
Hartmut Richter
Petra Rübeseamowa
Silvia Seitcowa
Simone Urbankowa

Župa Dolna Łužyca z. t.

sydło: A. Bebelowa droga 82, 03046 Chóšebuz

cyłkowne členstwo: **2133** členow
organizowanych w: **22** zapisanych towarstwach
ličba členow: **1042**

40 Domowinskich skupinach
ličba členow: **1091**

župan: **Harald Koncak** městožupan: **Marcus Końcař**

dalši člonojó předsydstwa: Horst Adam
Uta Henšelowa
Helmut Matik
Bernd Pittkunings
Ines Schneider
Franciska Šulcojc

dr. Pěťš Šurman
Karin Tšukowa
Dieter Worješk
Annett Zyšcyna

Župa „Handrij Zejler“ Wojerecy

sydło: Drježdžanska 18, 02977 Wojerecy

cyłkowne člonstwo: **980** člonow

organizowanych w: **12** towarstwach
ličba člonow: **760**

9 Domowinskich skupinach
ličba člonow: **219**

1 direktneho čłona jednotliwca

župan/-ka: -- městožupan/-ka: --

dalši čłonojo předsydstwa: Jurij Domanja
Lubina Dučmanowa
Joachim Glücklich
Měrcin Herrmann
Gabriela Korchowa
Gabriela Linakowa
Silwija Pinkowa
Christina Šołćina
Roswitha Teichmann
Gertrud Wincarjowa

Župa „Jan Arnošt Smoler“ Budyšin

sydło: Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **538** člonow

organizowanych w: **1** zapisanym towarstwje
ličba člonow: **40**

25 Domowinskich skupinach
ličba člonow: **498**

županka: **Jana Pěťrowa** městožupan: **Jurij Łuščanski**

dalši čłonojo předsydstwa: Marlis Konjechtec
Katja Liznarjec
Mónika Nowakowa
Klaus-Jörg Petrenc
Róža Pinkawina
Leńka Thomasowa

Župa „Michał Hórnik“ Kamjenc

sydło: Při pastyrni 4, 01920 Chróscicy

cyłkowne člonstwo: **954** člonow
organizowanych w: **10** zapisanych towarstwach
ličba člonow: **464**

10 njezapisanych towarstwach
ličba člonow: **304**

4 Domowinskih skupinach
ličba člonow: **185**

1 direktneho člona jednotliwca

župan/-ka -- městožupanka: **Zala Cyžowa**

dalši člonojo předsydstwa: Hańžka Deleńkowa
Marhata Deleńkowa
Jadwiga Hajdanec
Jana Hiccyna
Marja Hrjehorjowa
Trudla Kuringowa
Měrko Šmit
Clemens Škoda

Maćica Serbska z. t.

sydło: Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **124** člonow

předsyda: **Jan Malink** městopředsyda: **Marko Kowar**

dalši člonojo předsydstwa: dr. Anett Brězanec
Marka Cyžowa
Jěwa-Marja Čornakec
Jurij Łuščanski
Janka Pěčkec de Levano
dr. Anja Pohončowa
dr. Pěťš Šurman

Serbske młodźinske towarstwo „Pawk“ z. t.

sydło: Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **30** člonow

předsydkka: **Kristin Heelemanec** městopředsydkka: **Franciska Grajcarekec**

dalši člonojo předsydstwa: Michał Kral
Syman Lebza
Alena Pawlikec

Serbski Sokol z. t.

sydlo: Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **126** člonow
organizowanych w: **3** zapisanych towarstwach
ličba člonow: **76**

3 njezapisanych towarstwach
ličba člonow: **42**

8 direktnych člonow jednotliwcow

starosta: **Achim Kowar** městostarosta: **Jan Macka**

dalši člonoyo předsydstwa: Tómaš Suchy, jednačel
Milan Funka
Pawoł Hejduška
Jan Hrjehor
Gabi Šoćina
Józef Šwon

Serbske šulske towarstwo z. t.

sydlo: Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **275** člonow

předsydkca: **Ludmila Budarjowa** městopředsydaj: **Jadwiga Čižankowa
a René Wjaclawk**

dalši člonoyo předsydstwa: Margot Hašcyna
Nicole Hrjehorjowa
Stefan Rjeda
Michał Wałda

Spěchowanski kruh za serbsku ludowy kulturu z. t.

sydlo: Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **34** člonow

předsyda: **Eberhard Zobel** městopředsydkca: **Marja Jaworkowa**

dalši člonoyo předsydstwa: Dorothea Čejkowa
Helena Palmanowa
Martina Winklerowa

Towaršnosť za spěchowanje Serbskeho ludoweho ansambla z. t.

sydlo: Wonkowna Lawska 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **20** člonow + Chór „Budyšin“
+ Serbski folklorny ansambl Wudwor z. t.

předsyda: **Jurij Luščanski**
dalši čonojo předsydstwa: Marcel Brauman
Jěwa-Marja Čornakec

Towarstwo Cyrila a Metoda z. t.

sydło: Kamjenska 10, 01920 Zejicy
cyłkowne člonstwo: **560** člonow
organizowanych w: **3** zapisanych towarstwach
ličba člonow: **475**
2 njezapisanymaj towarstwomaj
ličba člonow: **85**

předsyda: **Jurij Špitank** městopředsyda: **farar Gabriš Nawka**
dalši čonojo předsydstwa: Rolf Hrjehor
Monika Kralowa
Tomaš Rječka
Cyril Šołta
Guido Zahrodnik

Towarstwo za spěchowanje serbskeho kulturneho a informaciskeho srjedzišća w Barlinje SKI z. t.

sydło: Fuggerstr. 39, 10777 Berlin
cyłkowne člonstwo: **30** člonow
rěčnik předsydstwa: farar **Cyril Pjech**
dalši čonojo předsydstwa: Wito Měškank
prof. dr. Achim Žur

Zwjazk serbskich rjemjeslnikow a předewzaćelow z. t.

sydło: Nowojaščanska hlowna dróha č. 29, 02699 Bóšicy
cyłkowne člonstwo: **64** člonow
předsydku **Monika Cyžowa** městopředsyda: **Jan Wjenk**
dalši čonojo předsydstwa: Šćěpan Dej
Křesćan Krawc
Křesćan Šnajder
Błažij Wowčer

Zwjazk serbskich spěwarskich towarstwow z. t.

sydło: Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **474** člonow

předsyda: **Pětr Cyž** městopředsydaj: **Leńka Thomasowa a Jaroslav Pukač**

dalši člonojo předsydstwa: Angelika Hänelowa
Susann Herrmann
Gerald Schön
Sylwija Wjeńcyna
Janek Wowčer

Zwjazk serbskich studowacych

člonstwo: **110** člonow

organizowanych w: **2** njezapisanymaj towarstwomaj
ličba člonow: **50**

2 skupinomaj
ličba člonow: **60**

rěčnik zwjazka: **Tomaš Jurk**

Zwjazk serbskich wumělcow z. t.

sydło: Při Młynskich wrotach 2, 02625 Budyšin

cyłkowne člonstwo: **120** člonow

předsyda: **István Kobjela** městopředsyda: **Alfons Wićaz**

dalši člonojo předsydstwa: Marian Bulank
Benedikt Dyrlich
Michał Janca
Tomasz Nawka
Janka Rögnerowa

Zwjazk za serbski kulturny turizm z. t.

sydło: Měrowa dróha 65, 02959 Slepó

cyłkowne člonstwo: **241** člonow
z toho: je organizowanych w **6** zapisanych towarstwach **229** člonow

zastupuje **5** člonow **5** předewzaćelstwa

zastupujetaj **2** člonaj **1** instituciju

je **5** direktnych člonow jednotliwcow

předsyda/-ka: -- městopředsyda: **Marko Kowar**

dalši čonojo předsydstwa: Hanka Budarjowa
Stefan Malink
Beno Šořta
Milena Stocowa

zwězanosć zwjazanosć
wótwórjonosć wotewrjenosć
zagronitosć zamołwitosć

17. głowna zgromažina hłowna zhromadźizna

DOMOWINY -

Zwězka Łužyskich Serbow z.t.

Zwjazka Łužiskich Serbow z.t.

- delegatna mapa 2 -

sobotu, dnja 28. 3. 2015
w Haslowje w Hornjej Łužicy

DOMOWINA

Domowina, Póstowe naměsto 2 / Postplatz 2, 02625 Budyšin / Bautzen

DOMOWINA –
ZWIĄZK ŁUŻISKICH SERBOW Z.T.
ZWĚZK ŁUŽYSKICH SERBOW Z.T.
BUND LAUSITZER SORBEN E.V.

**delegatam
17. hłowneje zhromadźizny
Domowiny**

datum: 19.03.2015
telefon: 03571 / 418026
wobźělar/ka: W. Sroka
akt. znamjo:
e-mail: sroka-domowina
@sorben.com

Dodatne podłožki za 17. hłownu zhromadźiznu Domowiny a pokiwy k zapodaću ewentualnych změnjenskich abo přidatnych namjetow

Česćeni delegaća hłowneje zhromadźizny Domowiny,

z tutym listom přepodamy Wam, kaž w delegatnych mapach přilubjene, naćisk džěłowych směrnicy Domowiny, kotrež z krótko- a dołhodobnymi nadawkami zaměry noweho programa "Domowina 2025" z konkretnymi napravami podkładu. Tuž matej so wobaj dokumentaj jako cyłk wobhladać.

Jelizo maće njehladajo na dołhi proces diskusije a stajneho předžěłanja wobeju dokumentow tola hišće změnjenske abo přidatne namjety, potom zapodajće tute prošu hač do pjatka, dnja 27.03.2015, 12.00 hodź. pisomnje wuformulowane do sekretariata Domowiny w Budyšinje!

Dale přepodamy Wam pisomnu rozprawu zwjazkowego předsydstwa wo džěławosći třěšneho zwjazka po 16. hłownej zhromadźiznje Domowiny.

K tutej rozprawje móžeće jako delegaća wězo we wobłuku diskusije Waše mjenje, pokiwy a wudospoťnjenja wuprajic, prjedy hač so rozprawa na kóncu schwali.

K rozprawje dźerži předsyda Domowiny pod dypkom III dnjoweho porjada swoju narěč, w kotrejž ze swójskeho wida hódnoćenja a wizije doda.

K wobsahej tuteje narěče móžeće so tohorunja we wobłuku diskusije wuprajic.

Wjeselimy so na konstruktivne zhromadne džěło z Wami dnja 28. měrca 2015 w Haslowje.

Z přećelnym postrowom/Z psijaznym postrowom/Mit freundlichen Grüßen

Dawid Statnik

předsyda Domowiny
pšedsedař Domowiny
Vorsitzender der Domowina

**Džělowe směrnicy
Domowiny – Zwjazka Łužiskich Serbow z. t.
naćisk za 17. hłownu zhromadźiznu
dnja 28.03.2015**

Předślowo

Džělowe směrnicy Domowiny konkretizuja powšitkowne zaměry programa “Domowina 2025” za dwulětnu dobu hač do přichodneje hłowneje zhromadźizny w lěće 2017, kaž tež za dlěšodobne předewzaća w cyłkowej programatiskej dobje hač do lěta 2025. Po schwalenju na hłownej zhromadźiznje Domowiny tworja woni zakład za džělawosć wolenych gremijow třěšneho zwjazka kaž tež za Domowinje přisłušace župy a sobustawske towarstwa.

Staw zwoprawdženja w džělowych směrnicach zapisanych nadawkow ma so na hłownej zhromadźiznje analizować. Na to zložuju, maja so džělowe směrnicy aktualizować.

Zwoprawdženje tutych směrnicy koordinuje zwjazkowe předsydstwo z pomocu swojeho prezidija a swojich džělowych wuběrkow. Župy a sobustawske towarstwa so do wudžěłanja směrnicy a do přesadženja nadawkow integruja.

Ze schwalenjom nowych džělowych směrnicy na 17. hłownej zhromadźiznje Domowiny dnja 28.03.2015 w Haslowje narunaja so wšitke dotalne wuwjedženja džělowych směrnicy.

Wobluki skutkowanja so po slědowacym wašnjju džěla:

x. wobluk skutkowanja

x.1. krótkodobne nadawki, kotrež měli so hač do přichodneje hłowneje zhromadźizny w lěće 2017 džělnje abo dospołnje wotdžělać

x.2. dlěšodobne nadawki, kotrež měli so stajnje abo přez dlěšu dobu realizować. Zdobom móža tole tež běžne nadawki być, kotrež njehodža so jako časowje wobmjezowane wobhladować

x.x.x. konkretny nadawk we wotpowědnym wobłuku

Wobłuki skutkowanja Domowiny a z toho wurosćace nadawki

1. Domowinske župy a nadregionalne towarstwa

Nadawki, kotrež počahuja so hłownje na nutřkotowarstwowe poměry, mjezsobny wobchad a džěło z člonstwom třěšneho zwjazka.

1.1. Krótkodobne nadawki

- 1.1.1. Domowina zwoprawdźuje nadawki ze swojeho koncepta za polěpšenje nutřkowneje a wonkowneje komunikacije. Při tym wužiwa sylnišo nowe móžnosće digitalneje komunikacije.
- 1.1.2. Župy a towarstwa wabja nowych člonow do swojich rjadow a podpěruja nastaće nowych skupinow a towarstwow. Wažne je při tym, zo poradži so wšitke generacije do zhromadneho džěła zapřijeć.

1.2. Dlěšodobne nadawki

- 1.2.1. Domowina wužiła móžnosće serbske cyłki zwonka Łužicy do swojeje džěławosće zapřijeć.
- 1.2.2. Domowina wudźeržuje přez džěło z asociěrowanymi towarstwami kontakt a kulturnu wuměnu z přećelemi kaž tež potomnikami Serbow w Čěskej, Pólskej, Awstralskej a Americe.

2. Domowina – zastupjerka wšěch generacijow Serbow

Nadawki, kotrež su wusměrjene na polěpšenje a spěchowanje generacije přesahowaceho skutkowanja.

2.1. Krótkodobne nadawki

- 2.1.1. Domowina prócuje so hač do 18. hłowneje zhromadźizny Domowiny wo trajne zaručenje kruteju městnow młodźinskeju koordinatorow w Delnjej a Hornjej Łužicy.
- 2.1.2. Domowina iniciěruje młodźinske projekty k narodno politiskemu kubljanju. Tomu nadžěła so zhromadnje z młodžinu plan předewzaćow.

2.2. Dlěšodobne nadawki

- 2.2.1. Rěčny centrum Witaj přewjedže zhromadnje ze župami a dalšimi partnerami swójbne schadźowanki.
- 2.2.2. Na zakładže zrěčenja z wokrjesom Budyšin wukonja Rěčny centrum

Witaj w nadawku Domowiny aktiwity na polu młodžinskeho socialneho džěła.

- 2.2.3. We Slěpjanskej wosadže podpěruje župa Jakub Lorenc-Zalěski młodžinske socialne džěło we šulach a skrući z tym rěčne kubłanje a narodnu identitu młodeje generacije.

3. Serbska rěč

Nadawki, kotrychž zwoprawdženje přinošuje k škitěj, nałožowanju, wuchowanju a rewitalizaciji serbskeje rěče¹.

3.1. Krótkodobne nadawki

- 3.1.1. Domowina podpěruje zhromadnje ze Serbskej radu Braniborskeje wuwěće plana naprawow Braniborskeho knježerstwa k pozbudžowanju a k wožiwjenju wužiwanja serbskeje rěče w Braniborskej.
- 3.1.2. Na zakładze namjetow kataloga naprawow k pozbudženju a zesylnjenju serbskeje rěče w zjawnosći kraja Sakskeje da Rěčny centrum Witaj lisćinu serbskich předmjenow zestajić, kotraž ma so z podpěru SMWK wšitkim zjawnym zarjadam k dispoziciji staji. Zdobom prócujemy so wo samsne postupowanje w Braniborskej.
- 3.1.3. Zwjazkowe předsydstwo přewjedže konferencu k situaciji serbskeje rěče.

3.2. Dlěšodobne nadawki

- 3.2.1. Domowina wužadada sebi a podpěruje přesadženje plana naprawow Sakskeho statneho knježerstwa k pozbudžowanju a k wožiwjenju wužiwanja serbskeje rěče.
- 3.2.2. Domowina prócuje so wo šěrše wužiwanje spisowneju rěčow delnjo- a hornjoserbsčiny w serbskich institucijach, zarjadach zjawneje služby a podpěruje aktiwity k wožiwjenju tutych.
- 3.2.3. Domowina wabi za wutworjenje WITAJ-skupinow a WITAJ-pěstowarnjow.
- 3.2.4. Domowina wjedže rěčne planowanje (status rěče, přiswojenje rěče a korpusowe planowanje) ze zaměrom dale, wuwěće zakładow serbskeje rěče a připóznaca tuteje rozšěrić.
- 3.2.5. Rěčny centrum WITAJ wudžěła certifikaciju hornjo- a delnjoserbskich

¹ Z wurazom serbska rěč je měnjeny kanon rěčow, wobstějacy z hornjoserbskeje, delnjoserbskeje spisowneje rěče, jich regionalnych formow kaž tež slěpjanščiny.

rěčnych kmanosćow po Zhromadnym europskim referencnym ramiku za rěče, zo by so modernej praksy nawuknjenja rěčow wotpowědowało a zo by so přinošowało zwyżanju statusa serbskeje rěče.

- 3.2.6. Rěčny centrum WITAJ realizuje aktiwity k nawuknjenju serbskeje rěče z pomocu nowych digitalnych medijow.
- 3.2.7. Domowina podpěruje zahajenu akciju rěčneje rewitalizacije w Delnjej Łužicy “jolzatebje”.
- 3.2.8. Domowina podpěruje dalše profilowanje Rěčneho centruma WITAJ jako srjedźišćo rěč spěchowacych poslužbow a slědzenjow na dobro šěrjenja serbsko-rěčnych znajomosćow za wšitkich zajimcow.

4. Kubłanje w narodnym duchu a dorost

Nadawki, kotrež měrja so na kubłanje w narodnym duchu, štož služi skrućenju identity jednotliwca. Wone wobjimuja wšitke pola kubłanja – wot pěstowarskeje hač do wysokeje staroby. Zdobom dže wo posrědkowanje serbskeje rěče a wědy wo serbskich stawiznach, štož měło tež k skrućenju narodneho ducha přinošować.

4.1. Krótkodobne nadawki

- 4.1.1. Domowina zasadźuje so za zwjazowace prawniske postajenje ke kubłanskemu konceptej 2plus w Sakskej a za běžny monitoringowy proces ke konceptej w šulskej praksy. Žada sebi hromadze ze Serbskej radu nowelěrowanje wuwjedženskeho postajenja šulskeho zakonja.
- 4.1.2. Domowina pódpěruje w Bramborskej pšežěłanje serbskego šulskego póstajenja w lěše 2015. WITAJ-wučba ma być regularna forma bilingwalneje učby.

4.2. Dlěšodobne nadawki

- 4.2.1. Domowina džiwa na a so sobu stara w Bramborskej kaž tež w Sakskej wo zdobycě, wukubłanje a zasadženje wučerskeho a kubłarskeho dorosta w bilingwalnej učbje a džěła w tutym nastupanju z wotpowědnymi zarjadami hromadze.
- 4.2.2. Domowina prócuje so wo to, zo so we wšitkich naležnosćach serbskeho šulstwa w Sakskej a Braniborskej sobupostajowanske prawa zakonisce zaručeja a přez kontrolne gremije přewodžeja.
- 4.2.3. Na zakładze noweje braniborskeho šulskeho zakonja prócuje so Domowina ze župu Delnja Łužica wo wobsadženje městnow w šulskich konferencach po § 90 (1) BbgSchulG.
- 4.2.4. Domowina podpěruje nowe a digitalne wuwučowanske formy,

wuwiwanje digitalnych wučbnicow a medialne rěčne kursy. Při tym ma so koncepcionelnje tež wučba za jednotliwcow wobkedźbować.

- 4.2.5. Domowina wjedže jako připóznata rěčnica zajimow Serbow stajny dialog ze wšěmi zamołwitymi w kubłanskich naležnosćach.
- 4.2.6. Domowina zasadźuje so za zdźerženje serbskich kubłanišćow a wuwice jich specifiskeho profila serbskosće. Zdobom angažujemy so za dalše rozšěrjenje rěčneho kubłanja.
- 4.2.7. Domowina angažuje so na politiskej runinje zaměrnje za solidne wuhotowanje a fachowe profilowanje Instituta za sorabistiku w zmysle wukubłanja sorabistiskeho dorosta.

5. Kultura a wuměłstwo

Nadawki, kotrež su wusměrjene na spěchowanje a wuwiwanje serbskeho kulturneho džěła a wuměłstwa a turizma.

5.1. Krótkodobne nadawki

- 5.1.1. Domowina wuwola składnostnje 200. posmjertnych narodnin Jana Arnošta Smolerja (03.03.2016) lěto 2016 k "Smolerjowemu lětu". Zwjazkowe předsydstwo wuwiwa k tomu zhromadnje z župami, towarstwami a serbskimi institucijemi wotpowědny koncept hač do kónca lěta 2015.
- 5.1.2. Domowina so za to zasadźuje, zo so zarjadniska podpěra za kulturne aktiwity a projekty regionalnych a nadregionalnych towarstwow, kaž tež na bazy rjaduje a zesylnja. W tutym zwisku ma so potrjeba hromadže z člonskimi towarstwami zwěsćić.
- 5.1.3. Domowina šeri wědu wo serbskich nałožkach a jich přewjedženje podpěruje. Zdobom pokazuje na status tutech jako imaterielne kulturne herbstwo Němskeje.

5.2. Dłěšodobne nadawki

- 5.2.1. Domowina wjedže zhromadnje ze fachowymi kruhami, statnymi instancami a politiskimi zastupnistwami dialog wo wudźeržowanju a dalšim profilowanju serbskich institucijow do přichoda.
- 5.2.2. Župy a towarstwa podpěruja a organizuja mjezsobne wuměny a zetkanja. Z tym ma so skrućić wěda a zrozumjenje za kulturne a regionalne wosebitosće wšitkich regionow Łužicy.
- 5.2.3. Domowina spěchuje zachowanje a pěstowanje wšitkich serbskich nałožkow, wotpowědnje lisćinje za škit imaterielneho kulturneho

herbstwa Němskeje. Wona prócuje so wo zapisk tutych na lisćinje Unesco.

- 5.2.4. Domowina podpěruje dalše kulturne wjerški, kaž folklorne, dźiwadłowe, chórowe, sportowe, młodžinske a druhe festiwale abo zlěty po cyłej Łužicy. Wona namołwja w přihotach a přewjedženju tutych pěstować wuske kooperacije mjez towarstwami a serbskimi institucijemi.
- 5.2.5. Z kulturnymi wuměnamy a wuprawami wudźeržuje Domowina do wukraja kulturne styki. Z tym přisporja kulturnu identifikaciju a swětawotewrjenosć Serbow.
- 5.2.6. Domowina podpěruje łahodny turizm, přez kotryž zmóžnja so hosćam serbsku kulturu we Łužicy awtenticke zeznać. Zdobom je zwólniwa, při wutworjenju nowych poskitkow poradźować.

6. Hospodarstwo

Nadawki, kotrychž zeskutkownjenje k tomu přinošuje, zo by so dwu- a wjacerěčnosť wuwědomiła hospodarstwu a regionalnemu wuwědu jako wjacehódnota a praktisce jewiła.

6.1. Krótkodobne nadawki

- 6.1.1. Domowina prócuje so wo wutworjenje zjawneho myta za předewzaćelow, kotřiž přez zjawne wužiwanje serbskeje řeče, přez zapřijeće serbskosće do firmoweje ideje kaž tež do wuhotowanja abo z posrědkowanjom wědy wo Serbach dwurěčnosť a serbsku kulturu prezentuja a wuwijaja.

6.2. Dłěšodobne nadawki

- 6.2.1. Domowina prócuje so ze sobudźěłom we wotpowědnych gremijach wo wobkedźbowanje serbskeho aspekta při nowym spěchowanskim programje LEADER za wšelake regiony Łužicy (Hornjołužiske haty a hola, Łužiska jězorina, Błota, Sprjewja-Nysa).
- 6.2.2. Domowina zasadźuje so za přesadjenje serbskich zajimow při dalším wuwědu Łužiskeje jězoriny a turizma.
- 6.2.3. Rěčny centrum Witaj zasadźuje so za zhromadnje z trěbnymi partnerjemi nadźěłanje serbskeje terminologije za hospodarstwo we Łužicy. Zdobom wabi serbskich předewzaćelow a překupcow k wužiwanju tež serbskich pomjenowanjow.

7. Politiska participacija

Naprawy, z kotrymiž ma Domowina jako zakonšce připóznata rěčnica prawa a zajimy

Serbow zastupować.

7.1. Krótkodobne nadawki

- 7.1.1. Domowina přewjedže w lětomaj 2016 a 2017 w zhromadnosći z Radu za nastupnosći Serbow pši Bramborskem krajnem sejmje a z Radu za serbske naležnosće Swobodneho stata Sakska 3. wubědžowanje “Rěčam přichilena komuna - Serbska rěč je žiwa”.
- 7.1.2. Domowina přewodźuje w Braniborskej proces zwoprawdženja nowelěrowaneho Serbskeho zakonja Braniborskeje a analyzuje jeho wuslědky w přirunanju z dotalnym prawniskim ramikom.
- 7.1.3. Domowina zaruči w Braniborskej přewjedženje listowych wólbow Rady za nastupnosći Serbow pši Bramborskem krajnem sejmje w lěće 2015 w zamołwitosći wot njeje powołaneho wólbneho wuběrka. Z nowowuzwolenym gremijom prócuje so wo zhromadnje dźěło na dobro Serbow w Braniborskej.
- 7.1.4. Domowina zasadźuje so za wotzamknjenje noweho financneho dojednaja k spěchowanju Założby za serbski lud, kotrež ma wot lěta 2016 sem płaćiwosć.
- 7.1.5. Domowina prócuje so znowa wo serbskeho zastupjerja/serbsku zastupjerku w medijowej radže MDR za přichodnu wólbnu dobu.
- 7.1.6. Domowina prócuje so w projektowym dźěle wo wuspěšne nawabjenje třećich srědkow.

7.2. Dłěšodobne nadawki

- 7.2.1. Zwjazkowe předsydstwo Domowiny pruwuje w Sakskej potrebu nowelěrowanja Serbskeho zakonja kaž tež dalšich prawniskich postajenjow a twori wo tym zhromadnje ze Serbskej radu zwjazowace doporučenje.
- 7.2.2. Domowina zasadźuje so za přewjedženje zhromadnje konferency ze zastupjerjemi komunow dwurěčneho sydlenskeho teritorija k prawniskim prašenjam serbskeho ludu a jich zwoprawdženju.
- 7.2.3. Domowina wjedže prawidłowne wothłosowanje z poradźowacymi gremijemi na polu serbskich naležnosćow poboku wokresow a městow w Braniborskej a Sakskej. Wosebite wužadanje je při tym nałożowanje serbskeje rěče w zarjadach zjawneje služby.
- 7.2.4. Ze sobudžětom w přiradze krajneje přewenciskeje rady (Landespräventionsrat) podpěruje Domowina wuwice a zdźerženje demokratiskich hódnotow w Sakskej.

- 7.2.5. Přez zhromadne džěło w poradźowacymaj wuběrkamaj zwjazkowego ministerstwa nutřkowneho a nutřkowneho wuběrka zwjazkowego sejma Němskeje, přez člonstwo w mjeńšinowej radže štyrjoch awtochtonych narodnych mjeńšin Němskeje, prócuje so Domowina wo polěpšenje politiskich wobstejnosćow a wobkedźbowanje zajimow serbskeho luda.
- 7.2.6. Domowina wudźeržuje a skrući swoje politiske, kulturne a hospodarske styki do susodnych krajow a zdžěła sej za to lětny plan konkretnych naprawow.
- 7.2.7. Domowina prócuje so wo nawjazanje stykow k přewenciskej radže Kraja Braniborskeje (Landespräventionsrat Brandenburg).

8. Počah k našim susodam we Łužicy a zwonka njeje

Nadawki, kotrychž zaměr je přinošować k rozšěrjenju wědy wo Serbach a k polěpšenju mjezsobneho wobchadženja.

8.1. Krótkodobne nadawki

- 8.1.1. Domowina namjetuje a organizuje parlamentariskej wječoraj k serbskim naležnosćam w Braniborskim a Sakskim krajnym sejmje.

8.2. Dłěšodobne nadawki

- 8.2.1. Domowina podpěruje wšitke přewentiwne naprawy w zwisku ze škitom Serbow přećiwo antiserbskim nadpadam. Wona steji woporam tajkich nadpadow pomocliwje poboku.
- 8.2.2. Domowina wupraja so jasnje za podpěru požadarjow azyla a podpěruje ze subudžětom wotpowědne gremije.

9. Mjezynarodne počahi

Nadawki, z kotrychž pomocu chce Domowina wuznam a bohatosć hajenja swójskeje kultury a rěče šěrić.

9.1. Krótkodobne nadawki

- 9.1.1. Domowina přewjedže wot 09. do 12. julija 2015 XI. mjezynarodny folklorny festival Łužica w Budyšinje, w Hochozy a w Chrósćicach. Program festiwala wěnuje so škitaj imaterielneho kulturneho herbstwa.
- 9.1.2. We wobłuku festiwala přewjedže Domowina kolokwij k temje "Folklora na jewišću - kak awtentiska je džensa?".

9.1.3. Domowina wobdžěli so ze serbskim koparskim narodnym mustwom na Europeadže 2016 w Južnym Tirołu. Wona přihotuje zhromadnje ze sekciju serbskeho Sokola wšě trěbne wuměnjena za wobdžělenje serbskeje wubranki a přiwisnikow na turněrje.

9.2. Dłěšodobne nadawki

9.2.1. Domowina zaruča z aktiwnym sobudžělom w organizacijomaj FUEN a MENS serbske zajimy na europskej runinje.

9.2.2. Domowina wobdžěli so na projekće “mjeńšinowy kompetenčny centrum” organizacije FUEN. Rěčny centrum Witaj, Serbski institut a předwidžany “Centrum narodnych mjeńšin” župy Jakub Lorenc-Zalěski maja so do tuteje zhromadneje syće FUEN sobu zarjadować.

9.2.3. Přez člonstwo w organizaciji CIOFF wudžeržuje Domowina kontakty k dalšim kulturnym čělesam.

9.2.4. Domowina pěstuje ze swojimi asociěrowacymi člonami na zakładze zhromadnje wothłosowanych projektow a předewzaćow kooperatiwne zhromadne dźěło.

10. Skutkowanje w zjawnosći

Nadawki, kotrychž zaměr je, přinošować k transparency nastupajo rozsudy Domowiny a zwjazać skutkowanje wšelakich politiskich a kulturnych akterow do zhromadneho skutkowanja na dobro serbskeho ludu.

10.1. Krótkodobne nadawki

10.1.1. Domowina twori wuměnjena za zhromadnu terminowu protyku serbskich institucijow. Wona so w interneće wozjewi.

10.2. Dłěšodobne nadawki

10.2.1. Domowina stara so wo rozšěrjenje wědy wo swojej narodnopolitiskej dźěławosći, wosebje w młodžinje.

10.2.2. Domowina prócuje so přez wothłosowanje z akterami serbskeje politiki jednotne politiske wustupowanje Serbow docpěć a tak dźěło z druhimi politiskimi gremijemi efektiwnje na dobro serbskeho ludu wuwic. Wšitke župy, sobustawske towarstwa a organy Domowiny su wužadani, so na zakładze wobzamknjenjow hłownych zhromadźiznow, wustawkow a programa swoje zhromadne wotpohlady a pozicije w serbskich naležnosćach napřečo komunam, knježerstwam a politice krajow jednotnje zastupować.

11. Serbske institucije

Nadawki k polěpšenju zhromadneje džělawosće serbskich institucijow a serbskich towarstwow nastupajo zarjadniskeje a fachoweje podpěry za projekty k skrućenju rěčneje identity a hajeńja serbskeje kultury.

11.1. Krótkodobne nadawki

11.1.1. Domowina wothłosuje so prawidłowne z nawodami serbskich institucijow.

11.2. Dlěšodobne nadawki

11.2.1. Domowina pomha nowym kulturnym zarjadnišćam při koncipowanju serbskich wobsahow a při zaručenju serbskorěčneho personala.

12. Škit serbskeho sydlenskeho ruma

Nadawki, z kotrymiž chce Domowina sydlenski rum a z tym zwjazane prawa skrućić a přesadzić.

12.1. Krótkodobne nadawki

12.1.1. Domowina zaběra so znowa z prašenjom “Serbja a brunica - Kak dale?”. K tomu přewjedže so brunicowa konferenca zwjazkowneho předsydstwa.

12.1.2. Domowina podpěra župu Delnja Łužica a Radu za naležnosće Serbow Braniborskeho krajneho sejma w prócowanju wo rozšěrjenje serbskeho sydlenskeho ruma. Wona wobkedźbuje tutón proces z kritiskim zhladowanjom w zwisku dodžerženja mjeńšinoweho prawa na zakładze europskich standartow.

12.2. Dlěšodobne nadawki

12.2.1. Domowina podpěruje potrjechene župy při politiskim dialogu nastupajo zachowanje serbskeje rěče a kultury pod wuskutkom negatiwnych scěhow wudobywanja surowiznow w serbskim sydlenskim teritoriju.

12.2.2. Domowina podpěruje župu Jakub Lorenc-Zalěski při zwoprawdženju planowanych naprawow w koncepciji k pozbudženju a wožiwjenju serbskeje rěče a kultury w Slepjanskej wosadze “wosom wsow – jedna wosada”.

13. Serbske nabožno-narodne žiwjenje

Domowina ma pěstowanje nabožno-narodnych tradicijow a nałožkow za wažne při wutworjenju, skrućenju a wuwijanju narodneho wědomja. Nadawki, kotrež podpěruja čłonske kaž tež zwonkačłonske cyłki.

13.1. Krótkodobne nadawki

13.1.1. Domowina podpěruje nabožno-narodne projekty a předewzaća serbskich katolskich a ewangelskich projektowych nošerjow.

13.2. Dłěšodobne nadawki

13.2.1. Přez zhromadne dźěło ze Serbskim ewangelskim towarstwom a Spěchowanskim towarstwom za serbsku rěc w cerkwi wobkedźbuje Domowina zajimy towarstwow při swojich politiskich rozsudach. Po tutym přikładže prócuje so tež wo zhromadne dźěło z dalšimi.

13.2.2. Domowina wudźeržuje stajny dialog z krajnymi cyrkwjemi a podpěruje z tym wěriwych Serbow při zdźerženju rěčnych rumow w katolskich a ewangelskich wosadach.

Wšitke wočakowanja bazuja na mjeńšinoprawniskim zakładže, kiž wotbłyšcuje so w plaćiwych zakonjach na zwjazkowej kaž tež na krajnej runinje.

**Žělowe směrnice
Domowiny – Zwězka Łužyskich Serbow z. t.
předłoga za 17. głownu zgromažinu
dnja 28.03.2015**

Předśłowo

Žělowe směrnice Domowiny konkretizěruju powšykne zaměry programa “Domowina 2025” za dwójolětnu dobu až do pśidućeje głowneje zgromažiny w lěše 2017, ako teke za předewzeša na dlejšy cas w celkownej programatiskej dobje až do lěta 2025. Pó wobzamknjenju na głownej zgromažinje Domowiny twórze wóni zakład za žěłabnosť wólonych gremijow kšywowego zwězka ako teke za Domowinje pśisłuša- juce župy a cłonkojske towaristwa.

Staw zwopšawženja w žělowych směrnicach zapisanych nadawkow ma se na głownej zgromažinje analizěrowaš. Na to se póšěguyacy maju se žělowe směrnice aktualizěrowaš. Zwopšawženje toš tych směrnicyow koordiněruju zwězkowe pśedsedarstwo z pomocu swójego prezidiuma a swójih žělowych wuběrkow. Župy a cłonkojske towaristwa se do wužěłanja směrnicyow a do pśesajženja nadawkow integrěruju.

Z wobzamknjenim nowych žělowych směrnicyow na 17. głownej zgromažinje Domowiny dnja 28.03.2015 w Haslowje narownaju se wše doněntajšne wuwježenja žělowych směrnicyow.

Wobcerki statkowanje se pó slědujucej wašni žěle:

- x. wobcerk statkowanja
- x.1. nadawki na krotki cas, kenž dejali se až do pśidućeje głowneje zgromažiny w lěše 2017 žělnje abo dopołnje wotdžěłaš
- x.2. nadawki na dlejšy cas, kenž dejali se stawnje abo pšez dlejšu dobu realizěrowaš. Rownocasnje mógu to teke běžne nadawki byš, kótarež se njegóže ako casowje wobgranicowane woglědowaš
- x.x.x. konkretne nadawki we wótpowědujem wobcerku

Wobcerki statkowanja Domowiny a z toho wurošćece nadawki

1. Domowinske župy a nadregionalne towaristwa

Nadawki, kótarež se pósěguju głownje na nutšikotowaristwowe poměry, mjazsobny wobchad a žěło z čłonkojstwom kšywownego zwězka.

1.1. Nadawki na krotki cas

1.1.1. Domowina zwopšawžujo nadawki ze swójjogo koncepta za pólpšenje nutšikowneje a wenkowneje komunikacije. Pši tom wužywa mócnjej nowe móžnosći digitalneje komunikacije.

1.1.2. Župy a towaristwa wabje nowych čłonkow do swójjich ředow a pódpěruju nastaše nowych kupkow a towaristwow. Wažne jo pši tom, až se porážijo wšykne generacije do zgromadnego žěła zapšimješ.

1.2. Nadawki na dlejšy cas

1.2.1. Domowina wužywa móžnosći serbske cełki zwenka Łužyce do swójeje žělabnosći zapšimješ.

1.2.2. Domowina wužaržujo pšez žěło z asociěrowanymi towaristwami kontakt a kulturnu wuměnu z pšijašelami ako teke pótomnikami Serbow w Českej, Pólskej, Awstraliskej a Americe.

2. Domowina – zastupjarka wšych generacijow Serbow

Nadawki, kótarež su wusměrjone na pólpšenje a spěchowanje generacije pšesegajuce statkowanje.

2.1. Nadawki na krotki cas

2.1.1. Domowina procujo se až do 18. głowneje zgromažiny Domowiny wó trajuce zarucenje kšuteju městnowu młožinskeju koordinatorowu w Dolnej a Górnej Łužycy.

2.1.2. Domowina iniciěrujo młožinske projekty k narodnopolitiskemu kubłanju. K tomu nažěłajo se gromaže z młožinu plan pšedewzešow.

2.2. Nadawki na dlejšy cas

2.2.1. Řěcny centrum Witaj pšewježo gromaže ze župami a dalšnymi partnerjami swójjbne schadowniki.

2.2.2. Na zakłaže dogrona z wokrejsom Budyšin wugbajo Řěcny centrum

Witaj w nadawku Domowiny aktiwity na pólu młožinskego socialnego žěła.

- 2.2.3. We Slěpjańskej wósaže pódpěrujo župa Jakub Lorenc-Zalěski młožinske socialne žěło we šulach a skšuśijo z tym rěčne kubłanje a narodnu identitu młodeje generacije.

3. Serbska rěc

Nadawki, kótarychž zwopšawženje pśinosujo k šćitoju, nałożowanju, wuchowanju a rewitalizaciji serbskeje rěcy¹.

3.1. Nadawki na krotki cas

- 3.1.1. Domowina pódpěrujo gromaže ze Serbskeju radu Bramborskeje wuwiše plana napšawow Bramborskego kněžarstwa k pózbuženju a k wóžywjenu wužywanja serbskeje rěcy w Bramborskej.
- 3.1.2. Na zaklaže naraženjow kataloga napšawow k pózbuženju a zmócnjenju serbskeje rěcy w zjawnosći Sakskeje dajo Rěcny centrum Witaj lisćinu serbskich pśedmjatow zestajaš, kótaraž ma se z pódpěru SMWK wšyknym zjawnym zastojnstwam k dispoziciji stajiš. Rownocasnje procujomy se wó samske póstupowanje w Bramborskej.
- 3.1.3. Zwězkowe pśedsedarstwo pšewježo konferencu k situaciji serbskeje rěcy.

3.2. Nadawki na dlejšy cas

- 3.2.1. Domowina wupominajo sebje a pódpěrujo pśesajženje plana napšawow Sakskego statnego kněžarstwa k pózbužowanju a k wóžywjenu wužywanja serbskeje rěcy.
- 3.2.2. Domowina procujo se wó syrše wužywanje serbskeju pisneju rěcowu dolneje a górneje serbšćiny w serbskich institucijach, zastojnstwach zjawneje słužby a pódpěrujo aktiwity k wóžywjenu toś tych.
- 3.2.3. Domowina wabi za wutwórjenje Witaj-kupkow a Witaj-žiśownjow.
- 3.2.4. Domowina wježo rěčne planowanje (status rěcy, pśiswójenje rěcy a korpusowe planowanje) ze zaměrom dalej, wuwiše zakładow serbskeje rěcy a pśipóznaše toś teje rozšyriš.
- 3.2.5. Rěcny centrum Witaj wužěłajo certifikaciju górno- a dolnoserskich rěcnych zamóžnosćow pó Zgromadnem europejskem referencnem

¹ Z wurazom serbska rěc jo měnjony kanon rěcow, wobstojecy z gornoserbskeje, dolnoserskeje pisneje rěcy, jich regionalnych formow ako teke slěpjańšćiny.

ramiku za rěcy, aby se modernej praksy nawuknjenja rěcow wótpowědowało a aby se pšinosowało pówušenju statusa serbskeje rěcy.

- 3.2.6. Rěcny centrum Witaj realizěrujo aktiwity k nawuknjenju serbskeje rěcy z pomocu nowych digitalnych medijow.
- 3.2.7. Domowina pódpěrujo zachopjonu akciju rěcneje rewitalizacije w Dolnej Łužycy “jo!zatebje”.
- 3.2.8. Domowina pódpěrujo dalšne profilěrowanje Rěcneho centruma Witaj ako srježišćo rěc spěchujucych pósłužbow a slěženjow na dobro rozšyrjenja serbsko-rěcnych znajobnosćow za wšych zajmcow.

4. Kubłanje w narodnem duchu a dorost

Nadawki, kenž měrje se na kubłanje w narodnem duchu, což służy skšusěnju identity jadnotliwca. Wóni wobpšimuju wšykne póla kubłanja – wót pšedšulskego až do wusokego starstwa. Rownocasnje žo wó pósrědnjenje serbskeje rěcy a wědy wó serbskich stawiznach, což dejało teke ku skšusěnju narodneho ducha pšinosowaš.

4.1. Nadawki na krotki cas

- 4.1.1. Domowina zasajžujo se za zwězujuce pšawniske póstajenje ku kublańskemu konceptoju 2plus w Sakskej a za běžny monitoringowy proces ku konceptoju w šulskej praksy. Pomina sebje gromaže ze Serbskeju radu nowelěrowanje wuwježeńskego póstajenja šulskeje kazni.
- 4.1.2. Domowina pódpěrujo w Bramborskej pšezěłanje serbskego šulskego póstajenja w lěše 2015. Witaj-wucba ma byš regularna forma bilingualneje wucby.

4.2. Nadawki na dlejšy cas

- 4.2.1. Domowina žiwa na a se sobu stara w Bramborskej ako teke w Sakskej wó zdobywanje, wukubłanje a zasajženje wucabnikojskego a kublańskego dorosta w bilingualnej wucbje a žěła w tom nastupanju z wótpowědujucymi zastojnstwami gromaže.
- 4.2.2. Domowina procujo se wó to, aby se we wšykných nastupnosćach serbskego šulstwa w Sakskej a Bramborskej sobupóstajowańske pšawa kazniski zarucyli a pšez kontrolne gremije pšewóžowali.
- 4.2.3. Na zakłaže nowełe bramborskeje šulskeje kazni procujo se Domowina ze župu Dolna Łužyca wó wobsajženje městnow w šulskich konferencach pó § 90 (1) BbgSchulG.

- 4.2.4. Domowina pódpěrujo nowe a digitalne wuwucowańske formy, wuwijanje digitalnych wucbnicow a medialne rěčne kurse. Pši tom ma se koncepcionelnje teke na wucbu za jednotliwcow žiwaš.
- 4.2.5. Domowina wježo ako pšipóznata powědarka zajmow Serbow stawny dialog ze wšyknymi zagronitymi w kubłańskich nastupnosćach.
- 4.2.6. Domowina zasajžujo se za zdžaržanje serbskich kubłanišćow a wuwiše jich specifiskego profila serbskosći. Rownocasnje angažerujomy se za dalšne rozšyrjenje rěčnego kubłanja.
- 4.2.7. Domowina angažerujo se na politiskej rowninje zaměrnje za solidne wugótowanje a fachowe profilěrowanje Instituta za sorabistiku w zmysle wukubłanja sorabistiskego dorosta.

5. Kultura a wuměłstwo

Nadawki, kenž su wusměrnjone na spěchowanje a wuwijanje kulturnego žěła a wuměłstwa a turizma.

5.1. Nadawki na krotki cas

- 5.1.1. Domowina wuwolajo pši gózbje 200. pósmjertneho narodnego dnja Jana Arnošta Smolerja (03.03.2016) lěto 2016 k "Smolerjowemu lětoju". Zwězkowe pšedsedarstwo wuwija k tomu gromaže ze župami, towaristwami a serbskimi institucijami wótpowědujucy koncept až do kónca lěta 2015.
- 5.1.2. Domowina se za to zasajžujo, až se zastojnstwowa pódpěra za kulturne aktiwity a projekty regionalnych a nadregionalnych towaristwow, ako teke na bazy rědujo a zmócnijo. W tom zwisku ma se pótrjeba gromaže z ćonkojskimi towaristwami zwěsćiš.
- 5.1.3. Domowina rozšyrjujo wědu wó serbskich nałogach a jich pšewježenje pódpěrujo. Rownocasnje pokazujo na status toš tych ako imaterielne kulturne derbstwo Nimskeje.

5.2. Nadawki na dlejšy cas

- 5.2.1. Domowina wježo gromaže z fachowymi krejzami, statnymi instancami a politiskimi zastupnistwami dialog wó wužaržowanju a dalšnem profilěrowanju serbskich institucijow do pšichoda.
- 5.2.2. Župy a towaristwa pódpěrujo a organizěrujo mjazsobne wuměny a zmakejanja. Z tym ma se skšušiš wěda a rozměše za kulturne a regionalne wósebnosći wšych regionow Łužyce.
- 5.2.3. Domowina spěchujo zachowanje a woplěwanje wšych serbskich

nałogow, wótpowědujucy lisćinje za šćit imaterielneho kulturnego derbstwa Nimskeje. Wóna procujo se wó zapisk toś tych na lisćinje UNESCO.

- 5.2.4. Domowina pódpěrujo dalšne kulturne wjeraški, ako folklorne, žiwadłowe, chorowe, sportowe, młožinske a druge festiwale abo zléty pó cełej Łužycy. Wóna napominajo w pšigótach a pšewježenju toś tych woplěwaš wuske kooperacije mjazy towaristwami a serbskimi institucijami.
- 5.2.5. Z kulturnymi wuměnamy a zajězdami wužaržuju Domowina do wukraja kulturne kontakty. Z tym pówušuju kulturnu identifikaciju a swětawótwórjonosć Serbow.
- 5.2.6. Domowina pódpěrujo łagodny turizm, pšez kótaryž zmóžnijo se góscam serbsku kulturu we Łužycy awtentiski zeznaš. Rownocasnje jo zwólniwa, pši wutwórjenju nowych pórucenjow póražowaš.

6. Góspodarstwo

Nadawki, kótarychž wugbanje k tomu pšinosuju, aby se dwójo- abo wěcejřecnosć wuwědobniła góspodarstwu a regionalnemu wuwiseju ako wěcejgódnota a praktiski jawiła.

6.1. Nadawki na krotki cas

- 6.1.1. Domowina procujo se wó wutwórjenje zjawneho myta za pšedewzešarjow, kenž pšez zjawne wužywanje serbskeje rěcy, pšez zapšimješe serbskosći do firmoweje ideje ako teke do wugótowanja abo z pósrědnjenim wědy wó Serbach dwójořecnosć a serbsku kulturu prezentěruju a wuwijaju.

6.2. Nadawki na dlejšy cas

- 6.2.1. Domowina procujo se ze sobužěłom we wótpowědujucych gremijach wó žiwanje na serbski aspekt pši nowem spěchowańskem programje LEADER za wšake regiony Łužyce (Górnołužyske gaty a góla, Łužyska jazorata krajina, Błota, Sprjewja-Nysa).
- 6.2.2. Domowina zasajžuju se za pšesajženje serbskich zajmow pši dalšnem wuwisu Łužyskeje jazorateje krajiny a turizma.
- 6.2.3. Rěcny centrum Witaj zasajžuju se zgromadnje z trěbnymi partnerjami za nažěłanje serbskeje terminologije za góspodarstwo we Łužycy. Rownocasnje wabi serbskich pšedewzešarjow a pšekupcow k wužywanju teke serbskich pomjenjowanjow.

7. Politiska participacija

Napšawy, z kótarymiž ma Domowina ako kazniski pšipóznata powědarka pšawa a zajmy Serbow zastupowaš.

7.1. Nadawki na krotki cas

- 7.1.1. Domowina pšewježo w lětoma 2016 a 2017 w zgromadnosći z Radu za serbske nastupnosći pši Bramborskem krajnem sejmje a z Radu za serbske nastupnosći Lichotneho stata Sakska 3. wuběžowanje “Rěcam pšichylona komuna – Serbska rěc jo žywa”.
- 7.1.2. Domowina pšewóžujo w Bramborskej proces zwopšawženja nowelěrowaneje Serbskeje kazni Bramborskeje a analizěrujo jogo wuslědki w pšironnanju z donětajšnym pšawniskim ramikom.
- 7.1.3. Domowina zarucyjo w Bramborskej pšewježenje listowych wólbow Rady za nastupnosći Serbow pši Bramborskem krajnem sejmje w lěše 2015 w zagronitosći wót njeje pówołanego wólbneho wuběrka. Z nowowuzwólonym gremijom procujo se wó zgromadne žěło na dobro Serbow w Bramborskej.
- 7.1.4. Domowina zasajžujo se za wótzamknjenje nowego financnego dogrona k spěchowanju Założby za serbski lud, kenž ma wót lěta 2016 sem płašiwosć.
- 7.1.5. Domowina procujo se znowa wó serbsku zastupjarku/serbskego zastupjarja w medijowej raže MDR za pšichodnu wólbnu periodu.
- 7.1.6. Domowina procujo se w projektowem žěle wó wuspěšne nawabjenje tšešich srědkow.

7.2. Nadawki na dlejšy cas

- 7.2.1. Zwězkowe pšedsedarstwo pšespytujo w Sakskej pótrjebu nowelěrowanja Serbskeje kazni ako teke dalšnych pšawniskich póstajenjow a twóri wó tom gromaže ze Serbskeju radu zwězujuce dopóručenja.
- 7.2.2. Domowina zasajžujo se za pšewježenje zgromadneje konference ze zastupnikami komunow dwójorěčnego sedleńskego teritorija k pšawniskim pšašanjam serbskego luda a jich zwopšawženju.
- 7.2.3. Domowina wježo pšawidłowne wótgłosowanje z póražujucymi gremijami na pólu serbskich nastupnosćow pši boce wokrejsow a městow w Bramborskej a Sakskej. Wósebne wupominanje jo pši tom nałożowanje serbskeje rěcy w zastojnstwach zjawneje služby.
- 7.2.4. Ze sobužětom w pširaže krajneje přewenciskeje rady

(Landespräventionsrat) pódpěruju Domowina wuwiše a zdžaržanje demokratiskich gódnostow w Sakskej.

- 7.2.5. Pšez zgromadne žěło w póražujucyma wuběrkoma zwězkowego ministerstwa nutšikownego a nutšikownego wuběrka zwězkowego sejma Nimskeje, pšez čłonkojstwo w mjeńšynowej raže styrich awtochtonych narodnych mjeńšynow Nimskeje, procujo se Domowina wó pólěpšenje politiskich wobstojnosćow a žiwanje na zajmy serbskego luda.
- 7.2.6. Domowina wužaržujo a skšušijo swóje politiske, kulturne a góspodarske kontakty do susednych krajow a nažěłajo sebje za to lětny plan konkretnych napšawow.
- 7.2.7. Domowina procujo se wó nawěžanje kontaktow k přewenciskej raže Bramborskeje (Landespräventionsrat Brandenburg).

8. Póšěg k našym susedam we Łužcy a zwenka njeje

Nadawki, kótarychž zaměr jo pšinosowaš k rozšyrjenju wědy wó Serbach a k pólěpšenju mjazsobneho wobchadanja.

8.1. Nadawki na krotki cas

- 8.1.1. Domowina naražijo a organizěruju parlamentariskej wjacora k serbskim nastupnosćam w Bramborskem a Sakskem krajnem sejmje.

8.2. Nadawki na dlejšy cas

- 8.2.1. Domowina pódpěrujo wšykne přewentiwne napšawy w zwisku ze šćitom Serbow pšesiwo antiserbskim nadpadam. Wóna stoj woporam takich nadpadow na pomocy.
- 8.2.2. Domowina wugronijo se jasnje za pódpěru azyl póžedajucych a pódpěrujo ze sobužěłom wótpowědujuce gremije.

9. Mjazynarodne póšěgi

Nadawki, z kótarymiž co Domowina wuznam a bogatosć woplěwanja swójskeje kultury a rěcy rozšyriš.

9.1. Nadawki na krotki cas

- 9.1.1. Domowina pšewježo wót 09. do 12. julija 2015 XI. mjazynarodny folklorny festiwal Łužyca w Budyšynje, w Hochozy a w Chrosćicach. Program festiwalu póšćiwa se šćitoju imaterielneho kulturnego derbstwa.

- 9.1.2. We wobłuku festiwala pšewježo Domowina kolokwium k temje “Folklor na jawišću - kak awtentiska jo žinsa?”.
 - 9.1.3. Domowina wobžělijo se ze serbskim kopańcowym narodnym mustwom na Europeaže 2016 w Pódpołudnjowem Tirołu. Wóna pšigótujo gromaže ze sekciju serbskego Sokoła wše trěbne wuměńjenja za wobžělenje serbskego wubranego mustwa a pšiwisnikow na turněrje.
- 9.2. Nadawki na dlejšy cas
- 9.2.1. Domowina zarucyjo z aktiwnym sobužěłom w organizacijoma FUEN a MENS serbske zajmy na europejskej rowninje.
 - 9.2.2. Domowina wobžělijo se na projekse “mjeńšynowy kompetency centrum” organizacije FUEN. Rěcny centrum Witaj, Serbski institut a pšedwizony “Centrum narodnych mjeńšyn” župy Jakub Lorenc-Zalěski maju se do toš teje zgromadneje seši FUEN zarědowaš.
 - 9.2.3. Pšez čłonkojstwo w organizaciji CIOFF wužaržuju Domowina kontakty k dalšnym kulturnym kupkam.
 - 9.2.4. Domowina woplěwujjo ze swójimi asociěrowanymi čłonkami na zakłaže zgromadnje wótgłosowanych projektow a pšedewžešow kooperatiwne zgromadne žěło.

10. Statkowanje w zjawnosći

Nadawki, kótarychž zaměr jo, pšinosowaš k transparency pótrjefjece rozsuzjenja Domowiny a zwězaš statkowanje wšakorakich politiskich a kulturnych akterow do zgromadnego statkowanja na dobro serbskego luda.

10.1. Nadawki na krotki cas

- 10.1.1. Domowina twóri wuměńjenja za zgromadny terminowy kalendař serbskich institucijow. Wón se w interneše wózwajijo.

10.2. Nadawki na dlejšy cas

- 10.2.1. Domowina stara se wó rozšyrjenje wědy wó swójeje narodnopolitiskej žělabnosći, wósebnje w młožinje.
- 10.2.2. Domowina procujo se pšez wótgłosowanje z akterami serbskeje politiki jadnotne politiski wustupowanje Serbow dojspiš a tak žěło z drugimi politiskimi gremijami efektiwnje na dobro serbskego luda wužyš. Wšykne župy, čłonkojske towaristwa a organy Domowiny su wupominane, se na zakłaže wobzamknjenjow głownych zgromažinow, wustawkow a programa swóje zgromadne wótpóglědy a pozicije w serbskich nastupnosćach napšešiwjo komunam, kněžarstwam a politice

krajow jadnotnje zastupowaš.

11. Serbske institucije

Nadawki k pólpšenju zgromadneje žělabności serbskich institucijow a serbskich towaristwow pótrjejece zastojnskeje a fachoweje pódpěry za projekty k skšušenju rěčneje identity a woplěwanja serbskeje kultury.

11.1. Nadawki na krotki cas

11.1.1. Domowina wótgłosujo se pšawidłownje z wjednikami serbskich institucijow.

11.2. Nadawki na dlejšy cas

11.2.1. Domowina pomaga nowym kulturnym zastojnstwam pši koncipěrowanju serbskich wobpšimješow a pši zarucenju serbskorěčneho personala.

12. Šćit serbskego sedleńskego ruma

Nadawki, z kótarymiž co Domowina sedleński rum a z tym zwězane pšawa skšuśiš a pšesajžiš.

12.1. Nadawki na krotki cas

12.1.1. Domowina zaběra se wótnowotki z pšašanim “Serby a brunica – Kak dalej?”. K tomu pšewježo se brunicowa konferenca zwězkowego pšedsedarstwa.

12.1.2. Domowina pódpěrujo župu Dolna Łužyca a Radu za nastupnosći Serbow Bramborskego krajnego sejma w procowanju wó rozšyrjenje serbskego sedleńskego ruma. Wóna glěda na ten proces z kritiskim zglědowanim w zwisku dožaržanja mjeńšynowego pšawa na zaklaže europejskich standardow.

12.2. Nadawki na dlejšy cas

12.2.1. Domowina pódpěrujo pótrjejfone župy we politiskem dialogu nastupajuce zachowanja serbskeje rěcy a kultury pód wugbašim negatiwnych slědow wudobywanja surowiznow w serbskem sedleńskem teritoriumje.

12.2.2. Domowina pódpěrujo župu Jakub Lorenc-Zalěski pši zwopšawženju planowanych napšawow w koncepciji k pózbuženju a wóžywenju serbskeje rěcy a kultury w Slěpjańskej wósaže “wósym jsow – jedna wósada”.

13. Serbske nabóžno-narodne žywjenje

Domowina ma woplěwanje nabóžno-narodnych tradicijow a nałogow za wažne pši wutwórjenju, skšusćenju a wuwijanju narodneho wědobnja. Nadawki, kenž pódpěruju ćlonkojske ako teke zwenkaćlonkojske ćelki.

13.1. Nadawki na krotki cas

13.1.1. Domowina pódpěrujo nabóžno-narodne projekty a pšedewzeša serbskich katolskich a ewangelskich projektowych nosarjow.

13.2. Nadawki na dlejšy cas

13.2.1. Pšez zgromadne žěło ze Serbskim ewangelskim towaristwom a Spěchowarńskim towaristwom za serbsku rěc w cerkwi žiwa Domowina na zajmy towaristwow pši swójich politiskich rozsuženjach. Pó toś tom pšikłáže procujo se teke wó zgromadne žěło z dalšnymi.

13.2.2. Domowina wužaržujo stawny dialog z krajnymi cerkwjami a pódpěrujo z tym wěrjecych Serbow pši zdžaržanju rěcných rumow w katolskich a ewangelskich wósadach.

Wšykne wóćakowanja bazěruju na mjeńšynopšawniskem zakłáže, kenž wótblyščujo se w plašecych kaznjach na zwězkowej ako teke na krajnej rowninje.

Arbeitsrichtlinien der Domowina – Bund Lausitzer Sorben e.V. Entwurf für die 17. Hauptversammlung am 28.03.2015

Vorwort

In den Arbeitsrichtlinien werden die allgemeinen Ziele des Programms "Domowina 2025" für den Zeitraum zweier Jahre bis zur nächsten Hauptversammlung 2017 sowie die längerfristigen Vorhaben für den Gesamtzeitraum des Programms 2025 konkretisiert. Nach der Verabschiedung durch die Domowina-Hauptversammlung bilden sie die Arbeitsgrundlage für die gewählten Gremien des Dachverbandes sowie die der Domowina zugehörigen Regionalverbände und Mitgliedsvereine.

Der Stand der Umsetzung der in den Arbeitsrichtlinien festgelegten Aufgaben soll in den Hauptversammlungen analysiert werden. Auf dieser Grundlage sollen die Arbeitsrichtlinien aktualisiert werden.

Die Umsetzung der Richtlinien koordiniert der Bundesvorstand mit seinem Präsidium und den Arbeitsausschüssen. Die Regionalverbände und Mitgliedsvereine werden in die Erarbeitung der Richtlinien und die Umsetzung der Aufgaben einbezogen.

Mit der Verabschiedung der neuen Arbeitsrichtlinien auf der 17. Domowina-Hauptversammlung am 28.03.2015 in Dreikretscham werden alle bisherigen Ausführungen der Arbeitsrichtlinien ersetzt.

Die Wirkungsbereiche sind wie folgt aufgeteilt:

- x. Wirkungsbereich*
- x.1. kurzfristige Aufgaben, die bis zur nächsten Hauptversammlung im Jahre 2017 teilweise oder komplett abzuarbeiten sind*
- x.2. längerfristige Aufgaben, die ständig oder über einen längeren Zeitraum realisiert werden. Das können auch ständige Aufgaben sein, die nicht als zeitlich begrenzt betrachtet werden können*
- x.x.x. konkrete Aufgaben in dem entsprechenden Bereich*

Wirkungsbereiche der Domowina und daraus resultierende Aufgaben

1. Die Domowina-Regionalverbände und überregionalen Vereine

Aufgaben, die sich hauptsächlich auf die Gegebenheiten innerhalb der Vereine, den gegenseitigen Umgang und die Arbeit mit der Mitgliedschaft des Dachverbandes beziehen.

1.1. Kurzfristige Aufgaben

1.1.1. Die Domowina realisiert die Aufgaben ihres Konzepts zur Verbesserung der internen und externen Kommunikation. Dabei setzt sie verstärkt auf die neuen Möglichkeiten der digitalen Kommunikation.

1.1.2. Die Regionalverbände und Vereine werben neue Mitglieder in ihre Reihen und unterstützen die Entstehung neuer Gruppen und Vereine. Wichtig ist, dass alle Generationen in die gemeinsame Arbeit einbezogen werden.

1.2. Längerfristige Aufgaben

1.2.1. Die Domowina nutzt die Möglichkeit, außerhalb der Lausitz agierende sorbische¹ Vereinigungen in ihre Arbeit einzubeziehen.

1.2.2. Die Domowina pflegt durch die Arbeit mit den assoziierten Vereinen die entsprechenden Kontakte und den Kulturaustausch mit den Freunden sowie den Nachkommen der Sorben in Tschechien, Polen, Australien und Amerika.

2. Die Domowina – Vertreterin aller Generationen von Sorben²

Aufgaben, die auf die Verbesserung und die Förderung des generationsübergreifenden Wirkens abzielen.

2.1. Kurzfristige Aufgaben

2.1.1. Die Domowina bemüht sich bis zur 18. Hauptversammlung um die dauerhafte Sicherung zweier fester Jugendkoordinator-Stellen in der Nieder- und Oberlausitz.

¹ Die Bezeichnung „sorbisch“ ist gleichberechtigt mit der in Brandenburg gebräuchlichen Bezeichnung „sorbisch/wendisch“ zu verstehen.

² Der Begriff „Sorben“ bezieht sich gleichberechtigt sowohl auf die Bezeichnung „Sorben/Wenden“ nach Artikel 25 der Verfassung des Landes Brandenburg als auch auf die Bezeichnung „Sorben“ nach Artikel 6 der Verfassung des Freistaates Sachsen.

- 2.1.2. Die Domowina initiiert Jugendbildungsprojekte zu sorbischen politischen Themen. Dazu wird gemeinsam mit der Jugend ein Plan der entsprechenden Vorhaben erarbeitet.

2.2. Längerfristige Aufgaben

- 2.2.1. Das WITAJ-Sprachzentrum führt gemeinsam mit den Regionalverbänden und weiteren Partnern Schadzowanka-Veranstaltungen (Familiennachmittage) für die Familien durch.
- 2.2.2. Auf der Grundlage des Vertrags mit dem Landkreis Bautzen leistet das WITAJ-Sprachzentrum im Auftrag der Domowina Aktivitäten im Bereich Jugendsozialarbeit.
- 2.2.3. Im Schleifer Kirchspiel unterstützt der Regionalverband Jakob Lorenz-Zalěski die Jugendsozialarbeit an den Schulen und stärkt damit die sprachliche Bildung und die sorbische Identität der jungen Generation.

3. Sorbische Sprache

Aufgaben, deren Umsetzung zu Schutz, Anwendung, Bewahrung und Revitalisierung der Sprache³ beitragen.

3.1. Kurzfristige Aufgaben

- 3.1.1. Die Domowina unterstützt gemeinsam mit dem Sorben-/Wenden-Rat Brandenburgs die Entwicklung eines Maßnahmenplans der brandenburgischen Regierung zur Ermutigung und Belebung der Anwendung der sorbischen/wendischen Sprache in Brandenburg.
- 3.1.2. Auf der Grundlage der Empfehlungen des Maßnahmenkatalogs zur Ermutigung und Stärkung der sorbischen Sprache in der Öffentlichkeit des Landes Sachsen lässt das WITAJ-Sprachzentrum eine Liste sorbischer Vornamen erstellen, die mit Unterstützung des SMWK allen öffentlichen Ämtern zur Verfügung gestellt wird. Zugleich bemühen wir uns um das gleiche Vorgehen in Brandenburg.
- 3.1.3. Der Bundesvorstand führt eine Konferenz zur Situation der sorbischen Sprache durch.

3.2. Längerfristige Aufgaben

- 3.2.1. Die Domowina fordert und unterstützt die Umsetzung des Maßnahmenplans der sächsischen Staatsregierung zur Ermutigung

³ Der Begriff sorbische Sprache meint den Sprachenkanon, der aus der obersorbischen und niedersorbischen Schriftsprache, ihren regionalen Varianten sowie dem Schleifer Sorbisch besteht.

und Belegung des Gebrauchs der sorbischen Sprache.

- 3.2.2. Die Domowina bemüht sich um den stärkeren Gebrauch der nieder- und obersorbischen Schriftsprache in den sorbischen Institutionen sowie den Behörden des öffentlichen Dienstes und unterstützt Aktivitäten zu deren Belegung.
- 3.2.3. Die Domowina wirbt für die Schaffung von WITAJ-Gruppen a WITAJ-Kindergärten.
- 3.2.4. Die Domowina setzt die Sprachplanung (Sprachstand, Aneignung der Sprache und Korpusplanung) mit dem Ziel fort, die Entwicklung der Grundlagen der sorbischen Sprache und ihrer Anerkennung zu erweitern.
- 3.2.5. Das WITAJ-Sprachzentrum erarbeitet die Zertifizierung ober- und niedersorbischer Sprachfähigkeiten nach dem Gemeinsamen europäischen Referenzrahmen für Sprachen, so dass der modernen Sprachaneignungspraxis entsprochen und zur Anhebung des Status' der sorbischen Sprache beigetragen wird.
- 3.2.6. Das WITAJ-Sprachzentrum realisiert Aktivitäten zur Aneignung der sorbischen Sprache mit Hilfe der neuen digitalen Medien.
- 3.2.7. Die Domowina unterstützt die gestartete Sprachrevitalisierungsaktion in der Niederlausitz "jo!zatebje" (Ja! Für Dich).
- 3.2.8. Die Domowina unterstützt die weitere Profilierung des WITAJ-Sprachzentrums als Zentrum sprachfördernder Dienstleistungen und Forschungen zur Verbreitung sorbischer Sprachkenntnisse für alle Interessenten.

4. Bildung über sorbische Realien und Nachwuchs

Aufgaben, welche die Identitätsstiftung für den Einzelnen zum Ziel haben. Sie umfassen alle Bildungsbereiche – von der Kita bis ins hohe Alter. Zugleich geht es um die Vermittlung der sorbischen Sprache sowie um Geschichtskennntnisse, was auch zur Stärkung der sorbischen Identität beitragen soll.

4.1. Kurzfristige Aufgaben

- 4.1.1. Die Domowina setzt sich für verbindliche Rechtsbestimmungen zum 2plus-Bildungskonzept in Sachsen und für einen laufenden Monitoring-Prozess zu diesem Konzept in der schulischen Praxis ein. Sie fordert gemeinsam mit dem Sorben-Rat die Novellierung der Durchführungsbestimmung zum Schulgesetz.

- 4.1.2. Die Domowina unterstützt in Brandenburg die Überarbeitung der sorbischen/wendischen Schulbestimmung im Jahre 2015. Der WITAJ-Unterricht muss eine reguläre Form des bilingualen Unterrichts sein.

4.2. Längerfristige Aufgaben

- 4.2.1. Die Domowina beteiligt sich in Brandenburg sowie in Sachsen an der Gewinnung, Ausbildung und den Einsatz von Lehrer- und Erzieher Nachwuchs im bilingualen Unterricht. Sie arbeitet mit den entsprechenden Ämtern zusammen.
- 4.2.2. Die Domowina strebt an, dass die Mitbestimmungsrechte in allen Belangen des sorbischen und sorbisch/wendischen Schulwesens in Sachsen und Brandenburg gesetzlich garantiert sind und durch Kontrollgremien begleitet werden.
- 4.2.3. Auf der Grundlage der Novelle des brandenburgischen Schulgesetzes bemüht sich die Domowina mit dem Regionalverband Niederlausitz um die Besetzung der Sitze in den Schulkonferenzen laut § 90 (1) BbgSchulG.
- 4.2.4. Die Domowina unterstützt neue und digitale Lehrformen, die Entwicklung von digitalen Lehrbüchern und medialen Sprachkursen. Dabei soll auch der Unterricht für Einzelpersonen konzeptionell berücksichtigt werden.
- 4.2.5. Die Domowina ist als anerkannte Sprecherin der Interessen der Sorben im ständigen Dialog mit allen Verantwortlichen in Bildungsfragen.
- 4.2.6. Die Domowina setzt sich für die Erhaltung der sorbischen Bildungseinrichtungen und die Entwicklung ihres spezifischen sorbischen Profils ein. Zugleich engagieren wir uns für den weiteren Ausbau der sprachlichen Bildung.
- 4.2.7. Die Domowina engagiert sich auf der politischen Ebene gezielt für eine solide Finanzierung und die fachliche Profilierung des Instituts für Sorabistik im Sinne der Ausbildung des Nachwuchses auf diesem Gebiet.

5. Kultur und Kunst

Aufgaben, die auf die Förderung und Entwicklung der sorbischen Kulturarbeit, der Kunst und des Tourismus abzielen.

5.1. Kurzfristige Aufgaben

- 5.1.1. Die Domowina ruft anlässlich des 200. Geburtstages von Jan Arnošt Smoler (03.03.2016) das Jahr 2016 als “Smoler-Jahr” aus. Der Bundesvorstand entwickelt mit den Regionalverbänden, Vereinen und sorbischen Institutionen bis Ende 2015 ein Konzept dafür.
 - 5.1.2. Die Domowina setzt sich dafür ein, dass die Unterstützung von kulturellen Aktivitäten und Projekten der regionalen und überregionalen Vereine sowie der Basis seitens der Verwaltung geregelt und verstärkt wird. Der entsprechende Bedarf soll gemeinsam mit den Mitgliedsvereinen festgestellt werden.
 - 5.1.3. Die Domowina verbreitet Wissen über die sorbischen Bräuche und unterstützt deren Durchführung. Zugleich verweist sie auf deren Status als immaterielles Kulturerbe Deutschlands.
- 5.2. Längerfristige Aufgaben
- 5.2.1. Die Domowina führt gemeinsam mit den Fachkreisen, den staatlichen Behörden und politischen Vertretungen den Dialog über die Erhaltung und weitere Profilierung der sorbischen Institutionen für die Zukunft.
 - 5.2.2. Die Regionalverbände und Vereine unterstützen und organisieren den gegenseitigen Austausch und Treffen. Damit sollen das Wissen und das Verständnis für die kulturellen und regionalen Besonderheiten aller Regionen der Lausitz gefestigt werden.
 - 5.2.3. Die Domowina fördert die Erhaltung und Pflege aller sorbischen Bräuche entsprechend der Liste zum Schutz des immateriellen Kulturerbes Deutschlands. Sie bemüht sich um ihre Aufnahme in die UNESCO-Liste.
 - 5.2.4. Die Domowina unterstützt weitere kulturelle Höhepunkte, wie Folklore-, Theater-, Chor-, Sport-, Jugend- und andere Festivals oder zentrale Treffen in der ganzen Lausitz. Sie fordert dazu auf, bei deren Vorbereitung und Durchführung enge Kooperationen zwischen den Vereinen und den sorbischen Institutionen zu pflegen.
 - 5.2.5. Durch Kulturaustausch und Exkursionen unterhält die Domowina kulturelle Kontakte mit dem Ausland. Damit fördert sie die kulturelle Identifikation und Weltoffenheit der Sorben.
 - 5.2.6. Die Domowina unterstützt den sanften Tourismus, durch den Gäste die sorbische Kultur in der Lausitz authentisch erleben können. Zugleich ist sie bereit, bei der Schaffung neuer Angebote beratend tätig zu sein.

6. Wirtschaft

Aufgaben, deren Umsetzung dazu beiträgt, dass die Zwei- und Mehrsprachigkeit der Wirtschaft und der Regionalentwicklung als Mehrwert bewusst gemacht wird und in der Praxis sichtbar wird.

6.1. Kurzfristige Aufgaben

- 6.1.1. Die Domowina bemüht sich um die Schaffung eines öffentlichen Preises für Unternehmen, die durch die Einbeziehung der sorbischen Sprache in ihre Unternehmensphilosophie sowie durch die Gestaltung oder Vermittlung von volkskundlichem Wissen die Zweisprachigkeit und die sorbische Kultur präsentieren und entwickeln.

6.2. Längerfristige Aufgaben

- 6.2.1. Die Domowina bemüht sich durch die Mitarbeit in den entsprechenden Gremien um die Berücksichtigung des sorbischen Aspekts beim neuen LEADER-Förderprogramm für die verschiedenen Regionen der Lausitz (Oberlausitzer Heide und Teiche, Lausitzer Seenland, Spreewald, Spree-Neiße).
- 6.2.2. Die Domowina setzt sich für die Berücksichtigung der sorbischen Interessen bei der weiteren Entwicklung des Lausitzer Seenlandes und des Tourismus ein.
- 6.2.3. Das WITAJ-Sprachzentrum setzt sich zusammen mit den erforderlichen Partnern für die Erarbeitung der sorbischen Terminologie für den Bereich Wirtschaft in der Lausitz ein. Zugleich wirbt es dafür, dass sorbische Unternehmen und Händler auch die sorbischen Begriffe verwenden.

7. Politische Partizipation

Maßnahmen, mit denen die Domowina als gesetzlich anerkannte Sprecherin die Rechte und Interessen der Sorben vertritt.

7.1. Kurzfristige Aufgaben

- 7.1.1. Die Domowina organisiert 2015 und 2016 gemeinsam mit dem Rat für sorbische/wendische Angelegenheiten beim Landtag Brandenburg und dem Rat für sorbische Angelegenheiten des Freistaates Sachsen den 3. Wettbewerb "Sprachenfreundliche Kommune – Die sorbische Sprache lebt".
- 7.1.2. Die Domowina begleitet in Brandenburg den Prozess der Umsetzung des novellierten Sorben/Wenden-Gesetzes Brandenburgs und

analysiert seine Ergebnisse im Vergleich mit dem bisherigen rechtlichen Rahmen.

- 7.1.3. Die Domowina sichert in Brandenburg die Durchführung der Briefwahlen für den Rat für sorbische/wendische Angelegenheiten beim Landtag Brandenburg im Jahre 2015 in Verantwortung des von ihr berufenen Wahlausschusses. Sie bemüht sich um die Zusammenarbeit mit dem neugewählten Gremium im Interesse der Sorben/Wenden in Brandenburg.
- 7.1.4. Die Domowina setzt sich für den Abschluss einer neuen Finanzierungsvereinbarung zur Förderung der Stiftung für das sorbische Volk ein, die ab 2016 gültig ist.
- 7.1.5. Die Domowina bemüht sich erneut um einen sorbischen Vertreter/eine sorbische Vertreterin im MDR-Rundfunkrat für die kommende Wahlperiode.
- 7.1.6. Die Domowina bemüht sich bei der Projektarbeit um die Beschaffung von Drittmitteln.

7.2. Längerfristige Aufgaben

- 7.2.1. Der Domowina-Bundesvorstand prüft in Sachsen den Bedarf der Novellierung des Sorben-Gesetzes sowie weiterer rechtlicher Bestimmungen und formuliert gemeinsam mit dem Rat für sorbische Angelegenheiten eine verbindliche Empfehlung.
- 7.2.2. Die Domowina setzt sich für die Durchführung einer gemeinsamen Konferenz mit Vertretern der Kommunen im zweisprachigen Siedlungsgebiet zu rechtlichen Fragen des sorbischen Volkes und ihrer Umsetzung ein.
- 7.2.3. Die Domowina stimmt sich regelmäßig mit den Beratungsgremien für sorbische Angelegenheiten bei den Kreisen und Städten in Brandenburg und Sachsen ab. Eine besondere Herausforderung stellt dabei die Anwendung der sorbischen/wendischen Sprache in öffentlichen Behörden dar.
- 7.2.4. Durch die Mitarbeit im Beirat des Landespräventionsrats unterstützt die Domowina die Entwicklung und Erhaltung der demokratischen Werte in Sachsen.
- 7.2.5. Durch die Zusammenarbeit in den Beratungsausschüssen des Bundesinnenministeriums und des Innenausschusses des Deutschen Bundestages, durch die Mitgliedschaft im Minderheitenrat der vier autochthonen nationalen Minderheiten Deutschlands sowie Gespräche mit Bundestagsabgeordneten bemüht sich die Domowina

um die Verbesserung der politischen Gegebenheiten und die Berücksichtigung der Interessen des sorbischen Volkes.

- 7.2.6. Die Domowina pflegt und stärkt ihre politischen, kulturellen und wirtschaftlichen Kontakte mit den Nachbarländern und erarbeitet dafür einen Jahresplan mit konkreten Maßnahmen.

8. Beziehungen zu unseren Nachbarn in und außerhalb der Lausitz

Aufgaben mit dem Ziel, zur Verbreitung von Wissen über die Sorben und Verbesserung des gegenseitigen Umgangs beizutragen.

8.1. Kurzfristige Aufgaben

- 8.1.1. Die Domowina empfiehlt, zwei parlamentarische Abende zu sorbisch/wendischen bzw. sorbischen Angelegenheiten in den Landtagen Brandenburgs und Sachsens durchzuführen, die sie organisieren möchte.

8.2. Längerfristige Aufgaben

- 8.2.1. Die Domowina unterstützt alle Präventivmaßnahmen zum Schutz der Sorben vor antisorbischen Übergriffen. Sie steht den Opfern solcher Übergriffe unterstützend zur Seite.
- 8.2.2. Die Domowina plädiert klar für die Unterstützung von Asylbewerbern und unterstützt durch ihre Mitarbeit die entsprechenden Gremien.

9. Internationale Beziehungen

Aufgaben, mit deren Hilfe die Domowina die Bedeutung und den Reichtum der Pflege der eigenen Kultur und Sprache bekundet.

9.1. Kurzfristige Aufgaben

- 9.1.1. Die Domowina führt vom 09. bis 12. Juli 2015 das XI. Internationale Folklorefestival Lausitz in Bautzen, Drachhausen und Crostwitz durch. Das Programm steht unter dem Thema des immateriellen Kulturerbes.
- 9.1.2. Im Rahmen des Festivals führt die Domowina ein Kolloquium zur Frage „Folklore auf der Bühne – wie authentisch ist sie?“ durch.
- 9.1.3. Die Domowina nimmt mit einer sorbischen Nationalmannschaft an der Fußball-Europeada 2016 in Südtirol teil. Sie bereitet zusammen mit einer Sektion des „Serbski Sokol“ alles Erforderliche für die Teilnahme der sorbischen Mannschaft und der Fans an diesem Turnier vor.

9.2. Längerfristige Aufgaben

- 9.2.1. Die Domowina garantiert mit der aktiven Mitarbeit in den Organisationen FUEV und JEV die Berücksichtigung der sorbischen Interessen auf europäischer Ebene.
- 9.2.2. Die Domowina beteiligt sich am Projekt “Minderheiten-Kompetenzzentrum” der FUEV. Das WITAJ-Sprachzentrum, das Sorbische Institut und das geplante Minderheiten-Zentrum des Regionalverbands Jakub Lorenc-Zalěski sollen in dieses gemeinsame FUEV-Netzwerk mit integriert werden.
- 9.2.3. Durch ihre Mitgliedschaft in der Organisation CIOFF knüpft die Domowina Kontakte zu weiteren Kulturvereinigungen.
- 9.2.4. Die Domowina pflegt mit ihren assoziierten Mitgliedern auf der Grundlage von gemeinsam abgestimmten Projekten und Vorhaben die Zusammenarbeit.

10. Wirken in der Öffentlichkeit

Aufgaben mit dem Ziel, zur Transparenz bezüglich der Entscheidungen der Domowina beizutragen und um das Wirken verschiedener politischer und kultureller Akteure in gemeinsamen Aktionen im Interesse des sorbischen Volkes zu bündeln.

10.1. Kurzfristige Aufgaben

- 10.1.1. Die Domowina schafft die Bedingungen für einen gemeinsamen Terminkalender der sorbischen Institutionen. Er wird im Internet veröffentlicht.

10.2. Längerfristige Aufgaben

- 10.2.1. Die Domowina kümmert sich um die Verbreitung von Informationen über ihre nationale Arbeit, insbesondere mit Blick auf die Jugend.
- 10.2.2. Die Domowina bemüht sich durch Abstimmung mit den Akteuren der sorbischen Politik um ein einvernehmliches politisches Auftreten der Sorben, um so die Arbeit mit anderen politischen Gremien effektiv im Interesse des sorbischen Volkes zu gestalten. Alle Regionalverbände, Mitgliedsvereine und Organe der Domowina sind aufgefordert, auf der Grundlage der Beschlüsse der Hauptversammlungen, der Satzung und des Programms ihre gemeinsamen Absichten und Ziele in sorbischen Belangen gegenüber Kommunen, Regierungen und der Landespolitik einvernehmlich zu vertreten.

11. Sorbische Institutionen

Aufgaben zur Verbesserung des gemeinsamen Wirkens der sorbischen Institutionen und der sorbischen Vereine in Bezug auf die verwaltungstechnische und fachliche Unterstützung der Projekte zur Stärkung der Sprachidentität und Pflege der sorbischen Kultur.

11.1. Kurzfristige Aufgaben

- 11.1.1. Die Domowina stimmt sich mit den Leitern der sorbischen Institutionen regelmäßig ab.

11.2. Längerfristige Aufgaben

- 11.2.1. Die Domowina unterstützt neue Kultureinrichtungen bei der Konzipierung sorbischer Inhalte und der Sicherung von sorbischsprachigem Personal.

12. Schutz des sorbischen/wendischen Siedlungsgebietes

Aufgaben, durch welche die Domowina das sorbische/wendische Siedlungsgebiet und die damit verbundenen Rechte stärken und umsetzen möchte.

12.1. Kurzfristige Aufgaben

- 12.1.1. Die Domowina setzt sich erneut mit der Frage “Sorben und die Braunkohle – Wie weiter?” auseinander. Dazu wird eine Braunkohlekonferenz des Bundesvorstands durchgeführt.
- 12.1.2. Die Domowina unterstützt den Regionalverband Niederlausitz und den Rat für sorbische/wendische Angelegenheiten Brandenburgs bei den Bemühungen um die Erweiterung des sorbischen/wendischen Siedlungsgebiets. Sie beobachtet diesen Prozess kritisch mit Blick auf die Einhaltung der Minderheitenrechte auf der Grundlage der europäischen Standards.

12.2. Längerfristige Aufgaben

- 12.2.1. Die Domowina unterstützt die betroffenen Regionalverbände beim politischen Dialog in Bezug auf die Erhaltung der sorbischen Sprache und Kultur unter den Auswirkungen der negativen Folgen durch die Rohstoffförderung im sorbischen Siedlungsgebiet.
- 12.2.2. Die Domowina unterstützt den Regionalverband Jakub Lorenc-Zalěski bei der Umsetzung der Maßnahmen, die im Konzept zur Ermutigung und Belebung der sorbischen Sprache und Kultur im Schleifer Kirchspiel “Acht Dörfer – ein Kirchspiel” geplant sind.

13. Sorbisch-religiöses Leben

Die Domowina betrachtet die Pflege der sorbischen religiösen Traditionen und Bräuche als wichtigen Stützpfeiler für die Bildung, Festigung und Entwicklung der sorbischen/wendischen Identität. Aufgaben zur Unterstützung von Mitgliedsvereinen und anderen Akteuren.

13.1. Kurzfristige Aufgaben

- 13.1.1. Die Domowina unterstützt sorbische religiöse Projekte und die Vorhaben sorbischer katholischer und evangelischer Projektträger.

13.2. Längerfristige Aufgaben

- 13.2.1. Durch die Zusammenarbeit mit dem Sorbischen evangelischen Verein und dem Förderverein für die sorbische/wendische Sprache in der Kirche berücksichtigt die Domowina die Interessen der Vereine bei ihren politischen Entscheidungen. Nach diesem Beispiel bemüht sie sich auch um die Zusammenarbeit mit weiteren.
- 13.2.2. Die Domowina pflegt den ständigen Dialog mit den Landeskirchen und unterstützt so die gläubigen Sorben/Wenden bei der Erhaltung von Sprachräumen in den katholischen und evangelischen Kirchengemeinden.

Alle Erwartungen basieren auf der minderheitenrechtlichen Grundlage, die sich in den geltenden Gesetzen auf Bundes- und Landesebene widerspiegelt.

**Rozprawa Zwjazkowego předsydstwa Domowiny
wo džěławosći třěšneho zwjazka
na 17. hłownej zhromadźiznje
28.03.2015 w Haslowje**

**Rozpšawa Zwězkowego pšedsedarstwa Domowiny
wó žěłabnosći kšywowego zwězka
na 17. głownej zgromaźinje
28.03.2015 w Haslowje**

16. głowna zgromažina jo w žělowych směrnicach wopšimješowe zaměry formulěrowała. Toś te su byli zakład za statkowanje wšych gremijow. Předlažeca rozpšawa służy k wótlícenju dojspitego, k wopisanju dalšnych trajucych nadawkow a k zastawje pšedewzešow, kenž njejsu se dali w zajžonyma lětoma pšesajšís.

1. Spěchowanje serbskeje rěče:

1.1. Domowina wutwori w swojim zarjedže hač k 17. głownej zhromadźiznje 2015 znowa městno referenta/ki za kubłanje a młodžinu.

Z wutworjenjom Rěčneho centruma WITAJ (RCW) w lěće 2001 je so dotalne městno referenta za kubłanje a młodžinu integrowało do cyłkowneje struktury RCW. W tutym zwisku su so nadawki dotalnego referenta do zamołwitosće nawodnicy RCW integrowali. W zamołwitosći nawodnicy RCW leža wšitke kubłansko-politiske kaž tež fachowe a projektowe nadawki w nawodnistwje wotpowědnych wotrjadow a wotnožki w Delnjeje Łužicy. Skutkowne rozšěrjenje kapacitow za narodno-politiske a kubłansko-politiske naležnosće zaruča so džělnje tež přez cyłodnjowske džěło předsydy Domowiny. Předsyda zastupuje zhromadnje z nawodnicu RCW kubłansko-politiske naležnosće we wotpowědnych gremijach a koordinuje je hromadže ze Serbskim šulskim towarstwom z. t. a regionalnymi rěčnicami. W tutej konstelaciji móžemy džělnje realizowanje wotpohladow delegatow 16. głownej zhromadźizny k dypkej 1.1. zwěšćić. Njehladajo na to je zwjazkowe předsydstwo dnja 13.09.2014 głownej zhromadźiznje slědowacy namjet podało:

“Zwjazkowe předsydstwo doporuči 17. głownej zhromadźiznje Domowiny, změnić wobzamknjenje 16. głownej zhromadźizny pod dypkom 1.1. džělowych směrnicow nastupajo znowazarjadowanje městna referenta/ki za kubłanje a młodžinu, na slědowacy zaměr: wutworić hač do 18. głownej zhromadźizny krutej městnje młodžinskeju koordinatorow w Delnjeje a Hornjeje Łužicy.”

(wobzamknjenje čo. 79 z dnja 13.09.2014)

Nowy zaměr jewi so w dypku 2.1.1. naćiska nowych džělowych směrnicow Domowiny.

W Dolnej Łužicy wužaržuju župa Dolna Łužyca južo 8 lět mložinskego koordinatora. Městno spěchuju se pšez wokrejs Sprjewja-Nysa, wokrejs Górne Błota-Łužyca, wokrejs Dubje-Błota, město Chóšebuz a Założbu za serbski lud.

Koordinator organizěrujo a koordiněrujo mložinske projekty pó cełej Dolnej Łužicy a nawjeduju žělabnosć mložinskego aktiwa, kótaryž se zestaja z pšedsedarkow/ pšedsedarjow wejsnych mložinskich kupkow. Za lěto 2015 jo se mógało dojspiš pówušenje spěchowanja pšez Założbu za serbski lud a wokrejs Sprjewja-Nysa.

1.2. Južo w směrnicach Domowiny lěta 2007 formulěrowany nadawk wutwórjenja kubłańskeje seši z wósebnosćami Górneje a Dolneje Łužyca ma se až do kónca 2015 do statka stajšís.

Kubłański wuběrk jo se z nastupnosću zwězowanja kubłańskeje seši w Górnej Łužicy zaběrał. Pši tom jo se pokazało, až kubłańske institucije a nosarje kubłańskich institucijow žělaju skerjej pó pótrjebje w mjeńšych a se stawnje mějnych sešach. Serby su wobstak toś tych sešow.

Wósebne pšez fachowe póražowanje RCW a statkowanje Domowiny we wózecej kupce 2plus smy w tej chyli integrěrowane do nazěłanja trěbnych pšawniskich pšedpisow a do wugódnosnja praktiskich nazgónjenjow. Na toś tu wašnju jo skerjej teke fleksibelne reagěrowanje a agěrowanje móžne. Dajo se zwěsćiš, až smy z tym proces sobupóstajowanja žělnje na wšakich rowninach pšez wobstawne a wopšimješowe žěło pókšacowali, kublańska seš pó pšikłaže Bramborskeje pak njejo se až doněnta wutwóriła. Pótrjefjacy bramborsku kublańsku seš ma se na to pokazaš, až jo aktiwita seši z wótejženim zagronitego pšistajonego ministerstwa spadnuła. Wjednistwo RCW jo že wopytało, to pšez swójske aktiwity kompensěrowaš, njejo pak zamógło, jogo dopołnje narownaš. Aby se aktiwita kublańskeje seši dalej garantěrowała, by se dejala zagronitosć za jeje wužaržowanje do fachowego ministerstwa wrošiš. Za to se Domowina zasajžujo.

1.3. Domowina zestaji katalog rěč spěchowacych naprawow, diferencowany po regionach. Spjelnjenje dotalnych naprawow ma so wuhódnoćić a nowe naprawy maja so na hospodarske lěto wusměřjene nadžělać abo wudospoľnić.

Jako rěč spěchowace naprawy hodža so wšelke zarjadowanja Domowiny a RCW hódnoćić. W septembrje 2013 je so forum k rěčnemu planowanju přewjedł. Jedna z konkluzijow tutoho foruma je so z přizjewjenjom delnjo- a hornjoserbsčiny pola Unicode-konsorcija zwoprawdźiła. Z tym hodži so digitalizacija serbskeje rěče dale pokročować. W Delnjej Łužicy iniciěrowaše RCW akciju “Jo! Za tebe”. Jedna so wo projekt, z kotrehož pomocu ma so diskusija wo rewitalizowanje a zdźerženje delnjoserbsčiny přewodźeć. W Hornjej Łužicy přewjedźechu so w zamotwitosći župow a z pomocu RCW swójbne schadźowanki a dalše projekty rěč spěchowaceho razu (hlej rozprawa RCW).

Nastupajo rěčneho planowanja ma so na to pokazać, zo je wědomostny konsens, zo słušeja k rěčnemu planowanju tři zakładne elementy:

1. wuwijanje a dalši wutwar rěčneho korpusa (na př. přez słowniki a gramatiki)
2. zwyżenje statusa serbskeje rěče (w zmysle zjawneho připóznaća)
3. rozšěrjenje móžnosćow nawuknjenja serbskeje rěče.

Tutym chcemy so w přichodnych lětach dale wěnować, z tym zo so zakłady za certifikowanje serbskorěčnych kmanosćow po zhromadnym europskim referenčnym ramiku dale wuwijawa. Dale wotkrywaja so přez wuwijanje digitalnych poskitkow nowe rěčne rumy a formy kubłanja za wšitke starobne skupiny. Naspomnić ma so w tutym zwisku tež zhromadna iniciatiwa serbskich institucijow “serbsce online wuknyć”.

Wuwijanje tutech zakładow ležeše w fokusu našeho skutkowanja.

Zdobom jednamy po zasadže, zo je nastajenje kataloga regionalnych naprawow rěčneho planowanja dołhodobny proces, kiž so prawidłownje a konsekwentnje dale pisa. Při tym reaguje na aktualne wužadanja a tutym wotpowěduje. RCW dźěła stajnje na wuwicu a přesadźenju regionalnych naprawow, džiwa pak zdobom na wobłuki, kiž su regiony přesahowace, wosebje tež hladajo na wobłuk nowych medijow.

Pokazać ma so w tutym zwisku tež na prócowanja Sakskeje, kotrež wjedźechu k nadžěłanju plana naprawow Sakskeho statneho knježerstwa k pozbudžowanju a k wožiwjenju wužiwanja serbskeje rěče. Tutón plan - ke kotremuž smy naše wobsahowe wočakowanja přidžěłali - je zakład za dalše zhromadne dźěło kraja, komunow a Domowiny.

1.4. Domowina dale kritisce přewodźuje dalewuwiće koncepta 2plus jako zwjazowacu wuwučowansku metodu w Sakskej. Žada sebi hromadže ze Serbskej radu nowelěrowanje wuwjedženskeho postajenja šulskeho zakonja za serbski sydlenski teritorij Sakskeje. W Braniborskej ma so status WITAJ-wučby jako wotchilaca organizatoriska forma učby na zakładže dokładneje ewaluacije změnić do regularneje bilingualneje učby.

Kubłanski koncept 2plus w Sakskej a ewaluacija WITAJ-wučby w Braniborskej Domowina dale kritisce přewodźuje. W zwisku z konceptom 2plus dźěla statne ministerstwo za kultus zhromadnje z člonami wodženskeje skupiny 2plus na nowym prawniskim postajenju za serbske a druge šule w serbskim sydlenskim rumje. K tomu je Domowina swój namjet zapodała a zwjazkowe předsydstwo wobzamkny na wurjadnym posedženju dnja 11.06.2013 swoje wočakowanja na dalše praktikowanje koncepta (hlej wobzamknjenja č. 17 do 22 w přehledže). Dale wěnowaše so na swoim tematiskim zarjadowanju dnja 31.05.2013 kubłanskopolitiskim prašenjam Hornjeje Łužicy. Podobne zarjadowanje slěduje w januarje 2016 za Delnju Łužicu.

Braniborske ministerstwo za młodžinu a sport zahaji w nowembrje 2014 ewaluaciju WITAJ-wučby. K tomu je wotpowědny nadawk LISUMej a Hamburgskej uniwersiće wudžěliło.

1.6. Zwězkowe předsedarstwo stara se dalej wó rownopšawosć pši wužywanju dolno- a górnoserbšćiny

Gremije Domowiny žiwaju wobstawnje na to, wobej pisnej rěcy aktiwnje wužywaš. Z pomocu zastojnstwa žěla se zaměrnje na tom, až se pó móžnosći wšykne zakładne teksty we wobyma rěcoma w zjawnosći jawje. Pódložki, kenž nastupnosći Dolneje Łužyce pótrjefje, se dolnoserbski nažělaju. Pokazaš pak ma se pši tom na to, až njedajo w tom casu dosega juce kapacity za pšeložowanje a až se to wupomina pšidatne financne móžnosći, kenž se w tej chyli we wobłuku spěchowanja Założby za serbski lud zarucyš njedaju. Zgromadnje ze župu Dolna Łužyca jo se kšywowy zwězk w kooperaciskem dogronje dnja 01.07.2014 na slědujuce dojadnał a pó tej zasaže jedna:

“§ 6 - žiwanje na nastupnosći Dolneje Łužyce w žěle kšywowego zwězka

- (1) W tematiskem planowanju žěla zwězkowego předsedarstwa Domowiny, jogo prezidiuma a jogo wuběrkow se stawnje glěda na nastupnosći Dolneje Łužyce.*
- (2) Do kuždego gremiuma kšywowego zwězka Domowiny maju se pó móžnosći zastupnice a zastupniki Dolneje Łužyce integrěrowaš.*
- (3) Zakładne dokumenty kšywowego zwězka Domowiny maju se do dolnoserbšćiny pšeložyš. Pšedłogi Zwězkowego předsedarstwa Domowiny, kótarež temy Dolneje Łužyce wobjadnaju, maju se zasadnje w dolnoserbskej rěcy gremiumoju pšedpožyš.*
- (4) Referentki a referenty kšywowego zwězka Domowiny deje w swójom žěle žiwaš rownopšawje na pótrjebje Dolneje Łužyce a teke w Dolnej Łužycy prezentne byš.*

- (5) *Dla toho až jo dolnoserbšćina rownopšawna jadnańska rěc pla kšywowego zwězka Domowiny, pomina se stawne dalejkublanje w dolnoserbškej rěcy, wósebnje wót referentow a referentkow.*"

(kooperaciske dogrono mjazy Domowinu a župu Dolna Łužyca z dnja 01.07.2014)

2. Skšusenje a dalejwuwiše Domowiny pó 100. wrošenicy jeje založenja

2.1. Z pomocu dokradneje nutšikownotowaristwoweje a zjawneje diskusije wužěłajo se Domowina nowy wupominajucy program "Domowina 2025" k skšusenju a dalejwuwijanju Domowiny pód gronidłom "zagronitosć - wótwórjonosć - zwězanosć". Dalej statkujuca programowa komisija nawjedujo diskusijny proces a pšedpołožyjo pšichodneje głownej zgromažinje dokóncnu pšedłogu nowego programa k wobzamknjenju.

Programowa komisija, kenž jo se dnja 31.08.2012 konstituěrowała, jo w běgu 9 pósejženjow pšedłogu programa nažěłała. Dokóncna pšedłoga, kótaraž jo se pšez 4 zjawne diskusijowe rundy dalej profilěrowała, jo se dnja 24.01.2015 wót zwězkego pšedsedarstwa delegatam pšerědila. Program pšedlažy w 3 rěcnych wersijach (dolnoserbški, gónoserbški a nimski). Wšyknym wobžělnikam, cłonkam komisije, ako teke wšyknym zapódawarjam naraženjow a dopóručenjow žěkujo se Zwězkow pšedsedarstwo Domowiny za sobustatkowanje pši nažělanju toho dokumenta.

Na naraženje programoweje komisije konkretizěruju se zaměry z nowymi žěłowymi směrnicami, kenž wopšimjeju nadawki na krotki a dlejšy cas. Toš te maju se na kuždej głownej zgromažinje wótlicyš, aktualizěrowaš a dalej pisaš.

2.2. Domowina dorozmějo se wó móžnych nowych formach zapšimješa cełego cłonkojstwa a dalšnych Serbow ako teke pšijašelow Serbow do zgromadnego žěła. Wósebnje dodiskutěrujo wóna naraženi za prawólby cłonkojstwa a za napšašowanje cłonkojstwa k bytostnym pšašanjom Domowinskego a narodnego žěła.

W běgu dweju lětowu jo se diskusija wó modelu prawólbow z pomocu krejza pšedsedarstwow župow a cłonkojskich towaristwow wjadła. W diskusiji jo se wóspjetnje wopokazało, až su naglědy a mēnjenja k tomu wjelgin rozdzělnje. Pši tom su se slědujuce dypki wopokazali ako bytostne pšašanja:

1. By se wšykne cłonkojske celki kšěli na takich wólbach wobžěliš?
2. Co bužo, jo-lic jednotliwe cłonkojske celki změnu wólbneho modusa wótpokažu? Kaki status dalšnego sobustatkowanja pón maju?
3. Su cłonkojske celki zamóžne a zwólniwe, swóje cłonkojske daty do wólbneho registra pódas?

Na toš tom zaklaže jo se wužěłał napšašnik, kenž jo se 18.12.2014 wšym župam a cłonkojskim towaristwam Domowina pšepódał. Wětšyna towaristwow, kótarež su wótegronili, zažělanje cłonkojskich datow do wólbneho registra wótpokazujo, lěpšyny w listowych wólbach njewiži a se teke njemysli, až se wětšyna cłonkow na takich wólbach wobžělijo. Jawje se teke

cwiblowanja na zmysle takich wólbow, stoj-lic jano jaden kandidat (na pšíkřad wólby předsedarja) k wuzwólenju. Wóni su w swóich wótegronach wugronili cwiblowanja na tom, lěc jedna se pší naražonem modelu wólbow, glědajucy na financny a organizatoriski ramik, wó nejefektiwnejšu formu wólbow w našom kšywowem zwězku.

Pónowjenje Domowiny za cas měrneje rewolucije jo sebje wósebnje člonkojstwo w towaristwach pominalo, což jo deřalo pluralnosć kšywowego zwězka spěchowaš. Listowe wólby by awtonomiju a pluralitu člonkojskich cełkow wogrozyš móřali. W tej chyli kněży se pší wólbach zwězkowego předsedarstwa zasada, až ma kuřda Domowinska župa a kuřde člonkojske towaristwo pšawo na nanejmenjej jedno sedło w gremiumje. Wuškowne 12 wót 30 sedłow se pó wjelikosći towaristwa rozklucuju. W paže listowych wólbow by se ten princip musał wótpóraš, což by wóznamjenilo, až stoje wše sedła wólbam gremija k dispoziciji. Alternatiwnje by pší zdžaržanju góřejce wopisanego principa licba sedłow, kenž se pšez prawólby wobsajžiju, na jano hyšći 12 spadnuła.

Diskusiju a wuslědk napšasowanja k prawólbam gódnosijo zwězkowe předsedarstwo ako wobkšusenje něntajšnego wólbneho systema. Pšez wjelebočne diskusije a wótwažowanja su se wósebnje předsedarje člonkojskich cełkow k tematicke wugronili. Ako kóřncny wuslědk diskusije góži se zwěsćiš, až wětšy žěl towaristwow delegatny wólbny princip dalej faforizěrujo a jen rownocasnje ako nejefektiwnejšy w zmysle zasajžonych srědkow wobglědujo.

Zwězkowe předsedarstwo jo póřalo 07.03.2015 slědujuće dopórcenje:

“Zwězkowe předsedarstwo jo wobzamknuło na zaklaže wótpokazanja naraženjow za pšewježenje prawólbow a pranapšasowanjow z boka župow a člonkojskich towaristwow, diskusiju k naraženjom 16. glowneje zgromažiny (glědaj dypk 2.2. žělowych směnicow) zakóncyš.

Jo se zwěsćilo, až njegóžitej se naraženi za prawólbami a za pranapšasowanja póbrachujućeje jednotneje wóle župow a člonkojskich towaristwow dla pšesajžiš. Z tym wobchowajo doněntajšny delegatny princip za wólby a bytostne rozsuzženja kšywowego zwězka dalej swóju plašiwosć pó wustawkach Domowiny.”

(wobzamknjenje cysło 117 z dnja 07.03.2015)

2.3. Domowina zwoprawdži zaměrnje wšitke nadawki ze swojeho koncepta za polěpšenje nutřkoweje a wonkoweje komunikacije. Wosebje wužiwa sylnišo nowe móžnosće digitalneje komunikacije. Wona wabi zaměrnje nowych člonow do swóich rjadow a podpěruje nastace nowych skupinow a towarstwow.

Zakřad za polěpšenje nutřkoweje komunikacije je akceptanca demokratiskich strukturow přez wšitkich člonow a dodžerženje tutych. Polěpšenje komunikacije je wažny proces nutřkoweje legitimacije třěchi. Wonkowa komunikacija je so mjez druhim přez instalowanje hlownohamtskeje funkcije předsydy polěpšila. Tak zwysichmy prezencu Serbow wosebje w politice a zjawnosći (hlej k tomu tež skutkowanje předsydy Domowiny na stronje 40 w delegatnej mapje). Namjety koncepta za polěpšenje nutřkoweje a wonkoweje komunikacije so při nadžěłanju naćiska programa “Domowina 2025” sobu wobkedžbowachu.

Nadawk, nowe móžnosće digitalneje komunikacije sylnišo wužiwać, je so spjelnił. Tak je so internetna strona Domowiny kompletnje ponowiła a so mjez druhim přez wobšěrnny kalender rozšěřila. Tež župy a sobustawske towarstwa dóstachu móžnosć, swoje terminy a wobsahi

direktnje do protyki zapodać. Tučasnje jednamy z institucijemi a towarstwami, zo bychmy ju po wobsahu dale profilować móhli a z tym reprezentatiwnu protyku nadžěłali. Dale skrućichmy w tutej dobje wužiwanje widejoweje konferency přez Skype a Teamviewer na posedženjach prezidija zwjazkowego předsydstwa a wuběrkow Domowiny. Wobdžělnicy widejoweje konferency su přitomnym čłonom runostajeni, štož je nowostka w džěle gremijow Domowiny. Tole polěpša wosebje situaciju zwonka Łužicy aktiwnych Serbow a zmóžnja zapřijeće jich kreatiwneho potenciala.

Nawabili smy w tutej dobje nowe čłonske cyłki. W župje “Michał Hórnik” přistupištaj młodžinskej klubaj Chrósćicy a Ralbicy. W župje Delnja Łužica přistupichu wjesne towarstwo Prožim, tradiciske towarstwo Popojce a Delnjoserbski džěčacy a młodžinski ansambl. Dale wutworištaj so Domowinska skupina Zły Komorow a Domowinska skupina Lubnjow.

3. Rozšěrjenje sobu- a samopostajowanskich prawow serbskeho ludu

3.1. Na zakładze wobzamknjenja 15. hłowneje zhromadźizny Domowiny k rozšěrjenju sobupostajowanskich a samopostajowanskich prawow w naležnosćach serbskeho ludu a zložuju so na rozsud ke skrućenju Domowiny jako připóznata zastupjerka zajimow serbskeho ludu po § 5 Sakskeho serbskeho zakonja a hladajo na § 4a naćiska k nowelěrowanju Serbskeho zakonja Braniborskeje wjedže wona swoje prócowanja směrodajnje dale. K tomu sej wužada nowelěrowanje wotpowědnych zakonjow, postajenjow a zrěčenjow.

- korporacija zjawneho prawa a “model 2” -

Wuchadžejo z diskusije wo tak mjenowanej Vogtowej analzy, diskusije džělowych skupin Založby za serbski lud a tu wosebje džěloweje skupiny 6 “korporacija zjawneho prawa” rozsudži so 16. hłowna zhromadźizna ze slědowacym wobzamknjenjom za model 2 – skrućenje Domowiny:

„Delegaća 16. hłowneje zhromadźizny Domowiny přiwzaja rozsudy zwjazkowego předsydstwa č. 181, 183 a 184 a zakónča z tym diskusiju wo prawniskej formje zastupnistwa serbskich zajimow. Z tuteho rozsuda wurośće žadanja k skrućenju Domowiny, maja być ze zakładom za narodno-politiske skutkowanje třěšneho zwjazka.“

(hlej protokol 16. HZ Domowiny, dypk IX)

Mjenowany rozsud bazuje na slědowacych wobzamknjenjach zwjazkowego předsydstwa:

“Wobzamknjenje č. 181 z dnja 04.07.2012

Na zakładze zjawneje a wotewrjeneje diskusije a na zakładze zapodateje papjery založboweje džěloweje skupiny „Korporacija zjawneho prawa“ dóndže Zwjazkowe předsydstwo Domowiny k slědowacymaj rozsudomaj:

Wobzamknjenje č. 183 z dnja 04.07.2012

Zwjazkowe předsydstwo faworizuje model skrućenja Domowiny w dotalnej prawniskej formje po namjetowanym modelu 2 Založboweje džěloweje skupiny „Korporacija zjawneho prawa“.

Wobzamknjenje č. 184 z dnja 04.07.2012

Zwjazkowe předsydstwo wotpowěduje z tym winowatosći, programatiske wobzamknjenja 15. hłowneje zhromadźizny Domowiny zwoprawdźić.”

(hlej protokol posedženja ZP dnja 04.07.2012)

Z tym mamy zwěsćić, zo je so diskusija wo formje zastupnistwa zajimow Serbow w Domowinje hižo dnja 23.03.2013 zakónčila.

Rozsud za model 2 – skrućenje Domowiny – naliči mjez druhim slědowace naprawy:

- přeorganizowanje Załožby za serbski lud
- zastupnistwo wšitkich naležnosćow a zajimow serbskeho ludu w zjawnosći
- postajenje resp. nominowanje wšitkich zastupjerjow serbskeho ludu w zjawnych gremijach
- koncentrowanje dźěławosće na žro politiskeho zastupnistwa zajimow na regionalnej, nacionalnej a europskej runinje

Wotpowědujo wočakowanjam zjawneje diskusije zaběrachu so Domowinske gremije wospjetnje z namjetami iniciatiwneje skupiny “Serbski sejmik”. Tak na přikład dnja 14.06.2014:

“Zwjazkowe předsydstwo Domowiny njewučita z wotmołwow iniciatiwneje skupiny, kotrež su so na zakładze prašenjow třěšneho zwjazka wozjewili, dale žadyn nošny koncept iniciatiwneje skupiny.

Zwjazkowe předsydstwo slěduje dale rozsudam a wobzamknjenjam 16. hłowneje zhromadźizny Domowiny.

Domowina je každy čas ze wšěmi ludźimi a skupinami, kotřiž chcedža so na dobro Serbow angažować k rozmołwje zwólniwa.”

(Wobzamknjenje č. 70 z dnja 14.06.2014)

- iritacije nastupajo listowanje z krajnym sejmom -

Iritacije wubudźichu prócowanja třoch zapóslancow Sakskeho krajneho sejma kaž tež wuprjenja w zwisku z wólbami do krajneho sejma. W tutych so rozsudy 15. a 16. hłowneje zhromadźizny wopak interpretowachu a historisce wopak hódnoćachu. Předsyda Domowiny je na tute postupowanje wotpowědnje reagował a njewobkedźbowanju zmysla dotalnych rozsudow zadžěwał. Wo wotpowědnym postupowanju so w zwjazkowym předsydstwje, w prezidiju a we wuběrku za lobby-džělo rozprawješe. Zjawnu skedźbnosć wuwabichu listy člonam Sakskeho krajneho sejma. Při tym so wosebje duktus listow kritizowaše. Dale so zwěsća, zo falowaše w džělu listow słowo, kotrež měło na to pokazać, zo jedna so wo zapodaće stejišća, zo “tučasnje” njeje chcyte, zo so nowela Sakskeho serbskeho zakonja tematizuje. Tole by tež wotpowědowało dorozumjenju zwjazkowego předsydstwa z dnja 01.02.2014, kiž so w zwisku z rozprawu wo noweli Braniborskeho serbskeho zakonja na to dorozumješe, zo njeje chcyte, zo so nowela Sakskeho serbskeho zakonja za čas wólbow tematizuje. Bjezposrědnje na to wužiwaše so stajny kontakt k frakcijam, k zapóslancam kaž tež k prezidentej Sakskeho krajneho sejma, zo by so misnjenje korigowało a móžnemu njedorozumjenju zadžěwało. Při tym so tež zjawne listy a protesty wobkedźbowachu a wobjednachu. Hodži mjeztym zwěsćić, zo su so přez wjacore rozmołwy wšě prašenja z tučasnymi zapóslancami Sakskeho krajneho sejma wujasnili.

Na próstwu třoch člonow Domowiny wjedžeše so k mjenowanej naležnosći změrcowske jednanje. Hačrunjež přińdže změrcowski wuběrk k dopóznaću, zo njeje zapodaće tutych třoch konflikty w zmysle změrcowskeho porjada jasnje dosć wopisowało, přepodaše zwjazkowemu předsydstwu doporučenje, kiž wobshuje namjety na třěšny zwjazk k lěpšemu džělu ze swojimi wobzamknjenjemi. Tute je gremij dnja 07.03.2015 w njezjawnym džělu swojeho posedženja wuhódnoćił.

Najebać wšeho toho pak ma so na to pokazać, zo njeje prašenje, hač zasahuje Domowina z protestom do mandata zapóslanca, ale, zo je nowela Sakskeho serbskeho zakonja přěnjotnje tež nutřkoserbska naležnosć w zmysle sobu- a samopostajowanja Serbskeho luda. W Sakskej so diskusija wo tym dotal docyła wjedła njeje. Zwjazkowe předsydstwo je pod dypkom 7.2.1 naćiska džělowych směrnicy namjetowała, zo so z potrebu nowele zhromadnje ze Serbskej radu Sakskeje dorozumimy.

- nowelěrowanje kaznjow, póstajenjow a dogronow -

Z pomocu nowelěrowanja bramborskeje serbskeje kazni jo mógała Domowina procowanje pozitiwnje wótlicyś, až jo se žiwało na pominanje zapisanja kšywowego zwězka ako powědarku serbskich zajmow. Z tym ma Domowina něnto teke w Bramborskej kazniski status zastupjarki zajmow Serbow, což wobkšušijo pismo nowego społnjomócnjonego kněžarstwa Bramborskeje za nastupnosći Serbow, statnego sekretarja Martina Gorholta z dnja 08.08.2014. Z pomjenjoneju nowelu kaznidawarja su se pšipokazali kšywowemu zwězkoju teke dalšne kompetence delegěrowanja. Tak ma Domowina pšawo delegěrowanja zastupjarjow do šulskich konferencow šulow ze serbskeju wucbu.

- serbski sedleński rum w Bramborskej -

Južo za cas nažěłanja kazniskeje nowele jo było bytostne pšašanje, lěc ma se wopisanje kazniski definěrowanego sedleńskego ruma znowa řědowaś, kenž teritorialno-specifiske napšawy dwójorěcnosći (na pšikład dwójorěcne napise na toflach) zmóžniju. Nažěłať jo se řěd indikatorow, z kótarymiž jo se góželo definicije nastajiś, w kótarych komunach zwenka sedleńskego ruma (pó starej kazni) se serbska řěc abo kultura woplěwa. Južo za cas napšašowanjow a wótegranjanjow stej zabratej Bramborska serbska rada, ako teke Domowina jasne stojnišćo, až dejali se te komuny sobu do nowego sedleńskego ruma zarědowaś. Wósebnje ze směra zjadnošeństwa městow a jsow (Städte- und Gemeindebund) su se how wopacnosći rozšyrjowali. Komuny su se naštyrili z wótergi abstruznymi pšegnawanjami a njerealistiskimi scenarijami napšešiwu serbskim procowanjam. Wuslědk toho jo było, až su se samo komunalne gremije pšešiwu pšistupoju wugronili. Pó měnjenju člonkow zwězkego pšedsedarstwa jedna se pši tom wó nježiwanje na wažne mjeńšynopšawniske zasady. Faktiski su w pótrjefjonych komunach wětšyny (komunalne gremije) nad mjeńšynu (serbske wobydlarstwo) wótgłosowali. W zjawnych póseženjach jo se z boka zagronitych zastupjarjow komunow eksistenca serbskorěcneho wobydlarstwa zaprěwała, rownož su kultura abo řěc w tych stronach prezentne. Zaprěwała jo se wěda wó tom, až se w tych wótpowědujucych komunach serbski powěda. Napšešiwu krajnemu sejmju smy jasnje na to pokazali, až se how na wopšimješe artikla 25 (šćit pšawa Serbow) wustawy nježiwa a na dobro artikla 97 (samopóstajanje komunow) wustawy wó nju njeroži. Šćit pšawow Serbow jo nadawk krajneho sejma. Pšez nadměru na žiwanje komunalnych zajmow jo se tomu zajžowało.

Južo toś to wuwise ma nas nastupajucy diskusije w Sakskej pšed pšechwatanymi pominanjami wó noweli warnowaś.

Zazdašim ze zawiny pšedstojecych wólbow jo se konstrukt wuwil, kenž toś tu diskusiju njewujadna, ale jano casowje wótsuwa. Nowela kazni, kótaraž jo se w januarje 2014 wobzamknuła, jo nabyła swóju plašiwosć akle w juniju samskego lěta. Pšašanje rozšyrjenja sedleńskego ruma jo se wó 24 mjasecow pódlejšyło. Serbska rada ako teke Domowina procujotej se wó nawězanje kontaktow ku komunam, kenž góže se pó wopisanju ako potencielne komuny serbskego sedleńskego ruma. Domowina procesoj slědujo a jen dalej pódpěrujo. Regionalne powědarki gromaže ze zagronitymi za serbske nastupnosći wótpowědujucych wokrejsow kontakty nawězaju.

3.2. Domowina so za to zasadźi, zo so čłonojo Serbskeju radow Braniborskeje a Sakskeje za wólbnu dobu 2014 - 2019 bjezwuwzacnje wot Serbow na zakładze zakonskeho rjadowanja legitimuja.

- wólby Sakskeje serbskeje rady -

Zo by so zmysl tutoho dypka wobswětlił, ma so rysować, kak je k tutomu žadanju dóšlo. Wuwice w Sakskej a Braniborskej bě w tym času rozdźelnje.

W Sakskej zapoda so w lěće 2010 přez Domowinu za čas wólbow Serbskeje rady lisćina z džesać namjetami na krajny sejm. Jednaše so wo wuslědk wólbow, kotrež přewjedzechu so we wothłosowanju ze serbskimi towarstwami. Při tym wupokazaše lisćina wuslědk “serbskich wólbow”, potajkim slěd wótpowědných mjenow. Wočakowanje na saksku politiku bě, zo so namjety w zmysle rozsuda Serbow jedyn k jedyn přewzaja a či štyri přeni kandidaća (z najwjace “serbskimi” hłosami na mjenowanej lisćinje) so wot krajneho sejma wopodstatnja. Krajny sejm pak tole dospołnje ignorowaše a zadžělaše namjety třěšneho zwjazka do swójskeje lisćiny, tuž so serbske wólby njewobkedźbowachu. Nalěžnosć so w gremijach Domowiny tematizowaše a wurośće namjet, Sakski serbski zakon w tym zmysle změnić, zo so direktnje do njeho zapisa, zo so namjety Domowiny přez krajny sejm wopodstatnja. Z tym by so hodźało sebjepostajowanje Serbow zwyżić.

W slědowacych rozmołwach z frakcijemi krajneho sejma wotradźichu politikarjo tutomu postupowanju a namjetowachu, zo bychmy wólby na serbskej stronje kwalifikowali. Tomu so zwjazkowe předsydstwo přizamkny a kwalifikowaše proces wólbow serbskeje rady w Sakskej. Při tym so na to džiwaše, zo poda so jenož telko kandidatow, kaž je městnow w radže. Přez šěroke zapřijećé wšelkich serbskich cyłkow njeje so namjet Domowiny do prašenja stajil abo přez napřećiwne namjety zesłabil. Krajny sejm je namjetej Domowiny slědował a dnja 11.03.2015 namjet Domowiny přiwwzał.

- wólby Bramborskeje serbskeje rady -

Nowelěrowanje bramborskeje serbskeje kazni jo sebje pominalo wěcej ako žaseś lět trajuce procowanja a wjele jadnanjow. Južo za cas toś teje doby stej se głowna zgromažina a zwězkowe pšedседarswo Domowiny na stojnišćo ku toś tej nastupnosći dorozmělej. W zmysle skšuwjenja sebje– a samopóstajowanja Serbow, žiwajucy na njejasnosći wokoło wólbow serbskeje rady w Bramborskej a wuchadajucy z nazgónjenjow wólbow serbskeje rady w Sakskej jo było wótcakowanje, až se wólbny modus pó psikłáže sakskego modela kazniski rědujo. Pó wóli Serbskeje rady jo se wóthylajuće naraženje pótrjefjacy wólbny modus

zawjadło, kenž se njekšyjo z naraženim Domowiny. Hynacej ako w Sakskej se bramborska rada něnto pšez listowe wólby wuzwóljo, kenž se w zagronitosći wót Domowiny pówołanego wólbneho wuběrka pšewjedu. Z wježenim wólbneho registra we wólbnem zastojnstwje toho wuběrka ma se statnemu doglědoju zajžowaš. Mamy zwěsćić, až njejo se w tom dypku ražilo, wobzamknjony zaměr głowneje zgromažiny dojspiš. Smy nadawk pšiwzeli a mamy se něnt wó to procowaš, až se wólby pšewjedu a až jo wobžělenje reprezentatiwne.

Ze zspominajucy dajo se zwěsćić, až njejo se jadnało pši tych rozdžělnych měnjenjach, kenž su se w tom zwisku jawili, wó njedorozměše mjazy Serbami a politikarjami, ale jadnučki wó nutšikoserbsku njewobjadnosć.

3.3. Domowina so prócuje wo změnu statneho zřěčenja wo Załožbje za serbski lud kotraž zmóžni, zo so Rada Załožby za serbski lud za nowu wólbnu dobu 2015 - 2019 bjezwuwzaćnje ze Serbow skonstituuje. Statni zastupjerjo měli z dohladowanskej radu jenož hišće prawe wužiwanje srědkow po płaćiwych předpisach kontrolować.

- diskusija wo zestawje załožboweje rady -

2013 jewješe so prašenje, hač je prezenca pjenjezdawarjow w komisiji a radže Załožby za serbski lud ze stron Serbow chcyta. Wobsteješe měnjenje, zo so z tym rozsud w zmysle samopostajowanja Serbow njezmóžni. Mjez druhim w kulturno-politiskej konferency zaběraše so Domowina z tutej naležnosću a dóndže k zwěsćenju, zo ma tučasna zestawa tež lěpšinu, zo su pjenjezdawarjo na rozsudže sobu wobdžěleni a zo je tak móžno runje tutych za problemy sensibilizować. Jako dalše wužadanje wopokazaše so problem, zo njehodžeše so dźělawosć serbskich radźicelow załožby tak kwalifikować, zo zastupowachu wosebje w napjatych rozsudach zhromadne stejišćo.

Zwjazkowe předsydstwo je so tuž rozsudžilo, wólbny proces kwalifikować a z móžnymi kandidatami hižo do wólbow nadawki a wočakowanja na člonow rady wobřeć. Bohužel je so to tónkróć jenož za kandidatow z Hornjeje Łužicy poradžilo, dokelž je so nominowanje zastupjerjow Delnjeje Łužicy ze stron Serbskeje rady w Braniborskej hač do kónca lěta 2014 dliło.

- njedorozměša pótrjefjece změny protokoloweje notice -

Iritacije su zbužili njedorozměša mjazy bramborskeju radu za serbske nastupnosći a Domowinu w juliju lěta 2014. Kaznidawaš jo měš ze zawježenim zastupnistwa zajmow wótpóglěd, zakładne kompetence mjazy kšywowem zwězkom a radu za nastupnosći Serbow řědowaš. Wótpowědujucy jo dejata rada swóje kompetence w kwalificěrowanju parlamentariskich procesow skšušić a kšywowy zwězk funkciju powědarki zajmow a z toho wurošćecy nadawk pomjenjowanja serbskich zastupjarjow do wšykných dalšnych gremijow wutwóriš. Tak pišo se w dokumenše krajnego sejma cysło 5/5401:

“Z wótstawkom 2 se přědny raz w Bramborskej kriterije definěruju, pó kótarychž se jaden zwězk ako kšywowy zwězk a stakim ako politiske zastupnistwo zajmow Serbow pšipóznajo. To teke pšinosujo k wuwóštšenju nadawkow Rady za serbske nastupnosći, kótaraž w tej chyli brachujucy alternatiwow dla nadawki wugbajo, kenž te jadnego póražujucego parlamentariskego gremija pšesegaju.”

“Brachujucych alternatiwow dla pak jo rada teke nadawki pšewzeła, kenž w zasaže njejsu k jeje jědrowym kompetencam slušali, dla cogož how rozjasnjenje pšizo.”

(glědaj dokument krajnego sejma cysło 5/5401)

Z togo jo se wuwijała mysl, statkownosć rady Załožby za serbski lud pšez jadnotny wólbny modus w Sakskej a Bramborskej pówušyś. To jo se staś dejało pšez zjawny proces namakanja kandidatow, jich dokradnu a wobšyrnu informaciju wó jich nadawkach w pšedpólu wólbow a jadnotny wólbny modus. Toś to by teke zakładnej myśli kaznidawarja, zawježenje powědarki zajmow, kótaraž serbskich zastupjarjow we wšakich gremijach póstaja, wótpowědowało. Tak by móžno było, pšez zgromadne póstupowanje wliw w zmysle sebje- a samopóstajowanja Serbow zmóćniś.

Mjaz tym, až jo se to za sakskich serbskich cłonkow rady Załožby za serbski lud tak zwopšawziło, njejo se to w Bramborskej ražiło.

Dnja 19.11.2013 su se zmakali prezidium Domowiny, župan župy Dolna Łužyca a cłonki Bramborskeje serbskeje rady w Chóšebuzu, aby se nastupnosć wótgłosowała. Wuslědk togo pósejženja jo był, až su se pšibytne na to dorozměli, až jo to nosece naraženje.

Tomu slědujo a na zakłaže wobzamknjenja zwězkowego pšedsedarstwa cysło 57 z dnja 08.03.2014 (na zgromadnej klawzurje z cłonkami Załožboweje rady) jo se ministarskemu prezidentoju dr. Woidke dnja 11.03.2014 pisna pšosba Domowiny, až by se dejala notica statnego dogrona w nastupnosći wólbow cłonkow rady Załožby za serbski lud pšeměniś a pšawo nominěrowanja cłonkow rady w Bramborskej wót Serbskeje rady pšejś na kšywowy zwězk.

Na rozgronje stej se wobžěliłej tegdejšy župan a zastupujucy župan župy Dolna Łužyca, kenž stej rownocasnje teke cłonka Serbskeje rady byłej. Ministarski prezident jo pšosbu pšiwzeł a jo ju do fachowego ministerstwa pósrědnił, aby se nastupnosć wobžělała.

Se wóthylecy wót donětajšnego dorozměša jo Bramborska serbska rada Domowiny dnja 04.04.2014 pisnje k wěsći dała, až njejo z naraženim wobjadna.

Na zakłaže slědujucego protesta Bramborskeje serbskeje rady jo wótpokazało fachowe ministerstwo pšesajženje kaznidawarja w toś tej nastupnosći.

Wótwórjona jo až doněta zawina wótpokazanja, wósebnje gaž glědamy na pšedchadne pozitiwne signale rady.

Wobzamknjenje zwězkowego pšedsedarstwa k toś tej nastupnosći:

“Domowina pomina se změnu protokoloweje noticy k artikloju 7 wódstawk 1 cysło 1 statnego dogrona mjazy Krajom Bramborska a Lichotnym statom Sakska k wutwórjenju Załožby za serbski lud z dnja 28.08.1998 až do kónca septembra 2014. Protokolowa notica ma se na slědujucy tekst pšeformulěrowaś:

„Das Land Brandenburg und der Freistaat Sachsen erklären, dass die Benennung und Entsendung der Vertreter des sorbischen/wendischen Volkes in den Stiftungsrat in Verantwortung des Bundesvorstandes des Dachverbandes Domowina - Bund Lausitzer Sorben - nach Abstimmung mit den sorbischen/wendischen Vereinigungen und den Räten für sorbische/wendische Angelegenheiten vorgenommen wird.“
Zwězkow pšedsedarstwo pódažo pšawniskemu wuběrkoju nadawk, na zakłaže diskusije klawzury dnja 08.03.2014 wólbny modus wužělaś.”

(Wobzamknjenje cysło 57 z dnja 08.03.2014)

4. Spěchowanje serbskeje kultury

4.1. Domowina so dale za to zasadźi, zo so zarjadniska podpěra za kulturne aktiwity a projekty na bazy skónčnje rjaduje. K zaručenju dosahaceho financowanja projektowych a zarjadniskich potrebow prócuje so Domowina wo tajke nowelěrowanje finančneho dojednanja, kotrež tež inflacisku ratu sobu zapřija.

Strukturna diskusija wo přechodže projektnych sobudźělačerjow ze załožby do Domowiny njeje dotal k spokojacemu wuslědkej wjedła, hačrunjež wotpowědne žadanja Domowiny hižo 15 lět wobsteja. Zwjazkowe předsydstwo žadaše sebi přerjadowanje SKI a Lódki kaž tež projektnych sobudźělačerjow do struktury třěšneho zwjazka a z tym do zamołwitosće našich towarstwow. Tole njeje so hač do džensnišeho wobkedźbowalo.

Namjet załožby, wutworić džesać połměstnow, kotrež so do towarstwow direktnje rozrjaduja, wobhladuje so jako njeefektiwna metoda spěchowanja. Lěpše rozrisanje by było, bychu-li so wšitke městna w formje poslužboweje agentury zhromadźili. Pola tuteje bychu towarstwa próstwu wo podpěru zapodali. Tak by so nimo toho hodžało tež za symbiozy mjez projekty wabić.

Město toho lubi dotalna struktura, zo přewjedu so samsne formaty přez wjacorych zarjadowarjow paralelnje. Prašenje efektiwnych a wunošnych institucionelnych strukturow budže a dyrbi nas dale zaběrać.

- nowelěrowanje finančneho zrěčenja -

Finančne zrěčenje, wobstojace mjez Zwjazkom a krajomaj Sakska a Braniborska, je w léće 2013 wuběžało a so nětko lětnje na zakładze tam zapisanych starych sumow podlěši. Runočasnje pak hodži so zwěsćić, zo personalne a wěcne kóšty dale stupaja. Z tym njezhubi finančna podpěra załožby drje swój wolumen, tola runočasnje so hódnota tutoho spěchowanja zniži. Hižo z léta 2013 njehodžeše so tak dotalna struktura spěchować. Tež njewobsteja hižo žane dwójne struktury abo druhe móžnosće zalutowanja. Nachwilne hospodarjenje w zašłymaj lětomaj počezowaše přidatnje finančnu situacija serbskich institucijow a towarstwow. Zhromadnje z politikarjami w Zwjazku a we woběmaj krajomaj prócowaše so Domowina wo přidatne spěchowanje we wysokosći 1 mio. €. Nowelěrowanje finančneho zrěčenja widzimy jako njewobeńdzomne. Při tym ma so inflaciske stopnjowanje wobkedźbować. Přez politiske džěło wosebje za čas wólbow móžachmy docpěć, zo so spěchowanje Załožby we koalicyjskich zrěčenjach kruće zapisa. Mamy pak zwěsćić, zo njeje nadawk, finančne zrěčenje nowelěrować, hišće spjelnjeny. Nadawk nas dale zaběra. K tomu předleži Wam delegatam naćisk rezolucije hłowneje zhromadźizny.

4.2. Domowina budže z hosćicelku swětowego kongresa CIOFF w léće 2014 we Łužicy. We wuskim zhromadnym džěle z kulturnymi akterami a zamołwitymi prezentuje wona zastupjerjam cyleho swěta wukonliwosć serbskeho ludoweho wuměłstwa.

W času wot 16. hač do 24.10.2014 wotmě so swětowy kongres CIOFF w Budyšinje. Z wjace hač 180 delegatami a dalšimi hosćimi běše to wulkotny dopokaz skutkowosće našeho třěšneho zwjazka. Organizatoriske zamołwitosće, planowanje, financowanje a přewjedženje

ležeše w zamołwitosći zarjada Domowiny. Jednaćel Domowiny je so, runje tak, kaž nimale wšitcy přistajeni Domowiny z wulkim angažementom za radženje tutoho wjerška zasadził. Džakujemy so zarjadej, kaž tež wšitkim dalšim pomocnikom a podpěraćelam wutrobnje. Wopytowarjo su sebi dobru serbsku hospodliwosć jara chwalili. Mamy pak na to pokazać, zo smy z tutej akciju na kapacitne mjezy našeho zarjada storčili. Z toho wurośće prašenje, što ma so w přichodže wo tajke wulkozarjadowanja starać. Zarjad Domowiny je na nadawki třěšneho zwjazka wjazany, štož woznamjenja džěło za naše towarstwa a cyłki kaž tež politiske džěło našich gremijow. Přidatne projekty kaž festiwal, Europeada, kulturne konferency abo CIOFF-kongres su drje za Serbow dobre znamjo kulturneje bohatośće, tola přežadaja našich přistajenych dzeń a bóle. Tole je špatna stronka njeporučeneje strukturneje změny. Mamy zwěsćić, zo mamy drje projektowe městna w serbskich institucijach, zo pak so zamołwitosć za organizaciju a přewjedženje nimale wšitkich wulkoprojektow na naše towarstwa a zarjad Domowiny koncentruje. Tutón brach ma so wotstronić.

5. **Góspodarske a infrastrukturelne nastupnosći**

5.1. **Domowina procujo se dalej wó to, až se wobglěduju serbske zajmy pši dalšnem planowańskem procesu za dalejwježenje wócyńjone brunicoweje jamy Wochozy. Wóna pódpěrujo Župu Běła Wóda/Niska pši procowanjach wó zachowanje a zmócnjenje serbskeje substance pód wuměnjnjami dlujkodobnego wudobywanja brunice.**

Wudobywanje brunice w serbskem sedleńskem rumje jo dalej wupominanje za politiske jadnanje kšywowego zwězka. Domowina jo se dnja 28.01.2012 pótrjefjency brunice jasnje wugroniła. Dnja 14.09.2013 jo toś to wóspjetowała:

“Zwězkowe pšedsedarstwo Domowiny:

- 1. wobtwarźijo swójo wobzamknjenje z dnja 28. januara 2012 a w programje Domowiny, až njamaju se žedne dalšne jsy serbskego sedleńskego ruma wótbagrowaś.*
- 2. wótpokazujo dalejwježenje jamy Wjelcej-pódpołudnjo a jamy Wochozy a pomina sebje na srjejžny cas ředowane a planowane zakóńcenje wudobywanja brunice w serbskem sedleńskem runje.*
- 3. apelěrujo na clonkow planowańskego zwězka Górna Łužyca-Dolna Šlasyńska, schwalenje wustawkow brunicowego planowanja wótpokazaś.*
- 4. napomina kněžarstwje Sakskeje a Bramborskeje wótpokazaś wobzamknjenje wustawkow regionalneju planowańskeju zwězkowu za dalejwježenje jamowu Wjelcej-pódpołudnjo a Wochozy.*

Domowina se w zwisku z tematiku brunice dalej k stawnemu dialogoju z krajnyma kněžarstwoma, planowańskima zwězkoma, konceronom Vattenfallom, wósebnje pak z wobydlarjami potrjefjonego regiona wuznawa.”

(stojnišćo zwězkowego pšedsedarstwa z dnja 14.09.2013)

Tema brunica rozdwóji lužyske wobydlarstwo. Pozicija Domowiny jo w krajomy specifiska. Toś to jo wuslědk regionalnego jadnanja Domowiny, w kótaremž su se pótrjefjone župy słyšali a toś to stojnišćo se pšez kšywowy zwězk zastupuju. W Bramborskej, na teritoriju župy Dolna Łužyca wótpokazujo Domowina zasadnje dewastowanje serbskich jsow. W Sakskej, na

teritoriju župy Jakub Lorenc-Zalězki wóna tejerownosći dewastowanje wótpokazuju. Rownocasnje pak jo zwólniwa w nadawku a zmysle pótrjefjonych ze wšymi bokami do dialoga stupiš. Tak a z wuzěłaním swójskego koncepta za wobchowanje a dalejuwuise Serbstwa pód wuměnjniami pśesedenja jo móžno, to serbske teke pód noweju situaciju wuchowaš. Domowina jo zastupjona w regionalnych planowańskich zwězkach a w brunicowyma wuběrkoma w Bramborskej (z głosowańskim pšawom) a w planowańskem regionje Górna Łužyca-Dolna Šlasyńska (z póražujucym głosom). W brunicowem planowanju za rozšyrenje jamow Wochozy a Wjelcej-pódpołudnjo jo sebje kšywowy zwězk na naraženje pótrjefjoneju župowu swójo stojnišćo nazěłał a zapódał. Planowańske a kněžarstwowe gremije pak njejsu našym pominanjam wótpowědowali, pśesedenjam zajžowaš a planowański proces pód wuměnjniami energetiskego pšewrošenja copnuš.

5.2. Domowina zasadzi so za to, zo so serbske zajimy při dalšim wuwicu Łužiskeje jězoriny wobkedźbuja.

5.3. Domowina pokročuje ze sobudźěłom w modelowym regionje Hornja Łužica - Delnja Šleska w zwisku z trěbnymi napravami k lěpšemu wobkedźbowanju wužadanjow demografiskeho wuwica.

Domowina prócuje so wo wobkedźbowanje serbskich wobsahow při regionalnym wuwicu. Wosebje Łužiska jězorina, kotraž so přiběrajcy za turistiske wužiwanje wutwari, měła so dwurěčnje wupisować. Runje tak měli so dale do wuwica modeloweho regiona Hornja Łužica - Delnja Šleska zawjazać. Přez stajny dialog, kotryž wudźeržuja wosebje referenća, regionalni rěčnicy a župy, měli našu poziciju dale sposrědkować.

6. Zhromadne džěło z legislatiwu a eksekutiwu wšěch runin

6.1. W přihotach na komunalne wólbny w lěće 2014 podpěruje Domowina serbske wolverske zjednoćenstwa a dalšich serbskich kandidatow. Wona prócuje so wo prawidłowne wothłosowanje z nowowuzwolenymi komunalnymi parlamentami a zamołwitymi w serbskich naležnosćach.

Ke komunalnym wólbam nastaji Domowina z pomocu wuběrka za lobby-džěło a župu Delnja Łužica wólbne naprašniki, kotrež so kandidatam wotpowědnych wólbow podachu. Wotmołwy so analizowachu a buchu na internetnej stronje Domowiny dokumentowane.

Domowina podpěraše Serbske wolverske zjednoćenstwa při komunalnych wólbach 2014. Tak je so radžiło, znowa jednoho zastupjerja SWZ do wokrjesneho sejma wokrjesa Budyšin wolić. Wón je so, tak kaž dotal, frakciji swobodnych wolerjow přizamknył. Přez społnomócnjenu za serbske naležnosće a přez poradźowacy kruh za serbske naležnosće, w kotrymž su tež tři regionalni rěčnicy Domowiny zastupjeni, wudźeržuje třěšny zwjazk kontakt k zapóslancam wokrjesa. Za přichod ma so džěło SWZ hišće směrodajnišo a časowje zašo organizować, při čimž móže Domowina podpěrać. Zdobom ma so SWZ při prócowanju podpěrać, kontakt k dalšim serbskim wolverskim zjednoćenstwam na komunalnej runinje (w gmejnach) nawjazać. Regionalni rěčnicy maja nadawk, stajny kontakt ke komunam wudźeržować. Kónc lěta 2014 je so format “předsyda na wopyće w komunje” znowa založil a mjez druhim w gmejnje

Halštrowska hola praktikował. Ma so tak hišće wuši kontakt ke komunam nawjazać. Wopyt a rozmołwy so wot wobdźělenych pozitiwnje hódnoćachu.

K wudźělanju namjeta za zhromadnu konferencu Braniborskeje a Sakskeje z krajnymi radami, měšćanostami, wjesnjanostami a zamołwitymi za serbske naležnosće k zahajenju noweje wólbneje doby přewjedže wuběrk za lobby-džěło zhromadne wuradźowanje z tehdomnišim społnomócnjenym za serbske naležnosće Budyskeho wokrjesa, Benediktom Cyžom. Nasta lisćina konkretnych dypkow za wotběh tajkeje konferency. W diskusiji wujewi so, zo je wobkedźbowanje praktiskich informaciskich potrebow wosebje w kruhu wjesnjanostow trěbne a zo služi předewšěm zmóžnjenje mjezsobneje wuměny we wotputanej, njeformelnej formje zajimam Serbow.

6.2. Domowina podpěruje nowowutworjenje poradźowacych gremijow na polu serbskich naležnosćow poboku wokrjesow a komunow we wólbnej doby 2014 - 2019 w Braniborskej a Sakskej. Wona prócuje so wo stajne a spomóžne zhromadne džěło z nimi a wo wuměnu nazhonjenjow.

W zwisku z komunalnymi wólbami w zaštyl lěće su so komunalne gremije za wólbnu dobu 2014 - 2019 znova konstituowali. Domowina, wosebje ze stron swojich župow, namjetowaše wěcywustojnych serbskich wobydlerjow do gmejnskich a wokrjesnych gremijow, kotrež maja jara rozdźělne status. To saha wot džěloweho kruha a přirady hač do jeničkeho wuběrka za serbske naležnosće (wokrjes Sprjewja-Nysa). Wažne pak budže, kotre aktiwity tute gremije z podpěru zamołwitych za serbske naležnosće iniciěruja.

6.3. Domowina wudźěla za wólby krajneju sejmow Braniborskeje a Sakskeje w lěće 2014 wočakowanja na polu serbskich naležnosćow a nawjaza trěbne kontakty k nowowuzwolonym zapóslancam a gremijam.

Tež před wólbami do krajneju sejmow Sakskeje a Braniborskeje je so Domowina na kandidatow z wólbnyimi prašenjemi wobroćila, kotrež so tohorunja analyzowachu a na internetnej stronje Domowiny dokumentowachu. W Braniborskej přewza tutón nadawk župa Delnja Łužica. Ma so zwěsćić, zo přilubichu wšitke demokratiske strony zhromadne džěło a zo chcedža so za žadane rozšěrjenje sobu- a samopostajowanja zasadźować (nimo AfD).

Po wólbach nawjaza Domowina w Sakskej a Braniborskej k wšitkim frakciskim wjednistwam (nimo AfD), wšěm zapóslancam serbskeho sydlenkeho ruma a wšitkim ministerstwam, kaž tež woběmaj ministerskimaj prezidentomaj kontakt z próstwu wo zetkanje. Tomu so we wjetšinje slědowaše. Zetkanja so hišće přewjedu.

Da so zwěsćić, zo je Domowina k wšitkim demokratiskim stranam lěpši kontakt nawjazać móhla. Za přichod planuja so parlamentariske wječorki we woběmaj krajnymaj sejmomaj, kotrež maja posrědkowanju serbskich wobsahow služić.

6.4. Domowina zasajžujo se mójnje za rownogódne wužywanje serbskeje rěcy w zjawnem žywjenu serbskego sedleńskeho teritorija. Wóna póražujo zjawne zastojnstwa pši zarucenju dwójorěcnych pómjenowanjow na zakłaže plašecy pšedpisow a pši wupórěženju

zmólkow w serbskich napismach. Domowina pódpěrujo zaměrne zwopšawjenje "Plana naprawow Sakskeho statneho knježerstwa k pozbudžowanju a wožiwjenju nałożowanja serbskeje rěče" a zasajžujo se za wótpowědne konkretne napšawy krajnego kněžarstwa Bramborskeje.

Serbska rěc w zjawnosći jo tema, kótaraž jo pšewózowała Domowinu pši wšych zmakanjach w Sakskej a Bramborskej. Dajo se groniš, až pšedlaže widobne procowanja a wuslědki komunow k pólpšenju wužywanja serbšćiny, wósebnje w zastojnstwowych strukturach. Teke wustawki komunow a wokrejsow k spěchowanju serbskeje rěcy a kultury pšedlaže. Dalej wobstojecy problem jo dwójorěcne wopisanje toflow a drogownikow.

Pó žělach to pšeczej hyšći felujo abo jo krađu počne zmólkow. Alarměrujucy jo fakt, až se pšawniska formula, dwójorěcne wopisanje w sedleńskem rumje, pó žělach dopońnje wopaki realizěrujo. Dwójorěcne wopisanje wobgranicujo se cesto jadnučki na dwójorěcne wopisanje wšych tych toflow, kenž cile w sedleńskem rumje wopisuju, z cymž se wěsty póžěl dwójorěcnosći a teke wědy wó teritorialnych pomjenjowanjach zgubijo. How mamy za pšiduce lěta dosć žěla. Pši tom pak njedejało wó protest hyš, ale wó nawězanie kontaktow k wótpowědujucym instancam a rozjasnjenje tematiki. Jano gaž wóni naše pšosby a płašiwje pšawniske póstajenja znaju, dajo se tomu zajžowaš, až samo pó napominanej změnje wopacnych pomjenjowanjow a wótpóranju toš tych, se na samskej tofli wótnowotki nowe zmólki njenamakaju. Tak dejało se teke tomu dopomagaš, až se pó žělach kuriozne odyseje pózgubuju, ako tych wěcej ako 10 rozdžělnych pomjenjowanjow města Chóšebuza. Pši dalšnych procowanjach bužo nowy zastojnski pšedpis Bramborskeje, kenž mjazy drugim předny raz samsku wjelikosć pismikow dwójorěcnych toflow rědujo, dobry zakład a pšikład za móžne noworědowanje w Sakskej.

Zwěšćujomy, až jo wósebnje w Sakskej plan napšawow statneho kněžarstwa k pózbužowanju a k wožywjenu serbskeje rěcy dobry zakład k skšusěnju serbšćiny w zjawnosći. Domowina bužo zwopšawjenje toš tych napšawow dalej pódpěrowaš. Ale teke komuny serbskego sedleńskego teritorija muse pšinosowaš, ako to na pšikład zawježenje dwójorěcnych pšipowěženjow w měšćańskich busach we Wórjejach pokazujo.

Dalej jo Domowina w Sakskej witała a pódpěrała zawježenje Zejlerjowego myta, z kótarymž se pšesegajuće procowanja wó serbsku rěc cesće.

Teke w Bramborskej se we tej chyli zajm za taki statny plan napšawow pokazujo. Domowina co nažětanje takego pódpěrowaš.

napisał: Dawid Statnik, 19.03.2015

